

Watch

PUNJAB MAIL USA
TV Channel
On IP box, App, Website
For Advertisement
916-320-9444

A Voice of NRI's

ਸੈਕਰਮੈਟੋ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅੱਸਥਾਰ

ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ

Chief Editor: Gurjatinder Singh Randhawa

Punjab Mail USA

ਯੂ.ਐਸ.ਏ.

FOR SALE & PURCHASE OF
ANY KIND OF PROPERTY

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ
ਘਰ ਖਰੀਦਣ
ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

RE/MAX
Outstanding Agents
Dedicated
Gurjatinder S. Randhawa
REALTOR CA DRE licence # 01490547
916-320-9444

Vol. 19, Issue- 865, 31st July to 06 Aug., 2025, Ph: 916-320-9444, E-mail: punjabmailusa@yahoo.com, Web: punjabmailusa.com

ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ-ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਦੀਜ਼ਾ ਲਈ ਇੰਟਰਵਿਊ ਛੋਟ ਨਿਯਮਾਂ 'ਚ ਸਖਤੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਨ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)-
ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 2
ਸਤੰਬਰ, 2025 ਤੋਂ ਹੋਰ-ਪ੍ਰਵਾਸੀ
ਵੀਜ਼ਾ ਲਈ ਇੰਟਰਵਿਊ ਛੋਟ
ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ।
ਹੁਣ ਜਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਅਮਰੀਕੀ ਦੁਤਾਵਾਸ ਜਾਂ ਕੌਸਲੇਟ
ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਹ
ਬਦਲਾਅ ਬੱਚਿਆਂ (14 ਸਾਲ ਤੋਂ
ਘੱਟ) ਅਤੇ ਬੁਜ਼ੁਰਗਾਂ (79 ਸਾਲ ਤੋਂ
ਵੱਧ) ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ਤੋਂ
ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ
ਵਿਚ, ਇੰਟਰਵਿਊ ਛੋਟ ਪਹਿਲਾਂ
ਵਾਂਗ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ
ਏ-1, ਏ-2, ਸੀ-3 (ਪਰ ਨਿੱਜੀ
ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ), ਜੀ-1
ਤੋਂ ਜੀ-4, ਨਾਟੋ-1 ਤੋਂ ਨਾਟੋ-6

- 2 ਸਤੰਬਰ 2025 ਤੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਵੀਜ਼ਾ
ਨਿਯਮਾਂ 'ਚ ਹੋਵੇਗਾ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ
- ਹੁਣ ਆਯਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ
ਮਿਲੇਗਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ।

ਅਤੇ TECRO ਈ-1 ਵੀਜ਼ਾ ਲਈ
ਬਿਨੈਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਵੀਜ਼ੇ
ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝਨੀਤਕ ਜਾਂ
ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਲਈ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ
ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੈਧ ਬੀ-1, ਬੀ-2 ਜਾਂ
ਬੀ1/ਬੀ2 ਵੀਜ਼ਾ (ਜਾਂ ਮੈਕਸੀਨ
ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਬਾਰਡਰ
ਕਰਮਚਾਰ ਕਾਰਡ) ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ
ਅੰਦਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ
ਇੰਟਰਵਿਊ ਛੋਟ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋ

ਸਕਦੇ ਹਨ - ਪਰ ਕੁਝ ਸਖਤ
ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ
ਅਰਜੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦਾ
ਉਹ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿਚ
ਉਹ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ
ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ
ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ
ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਨਕਾਰ ਨੂੰ
ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ
ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ

ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੋਰ
ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ੋਗ
ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭਾਵੇਂ ਕਈ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ,
ਵੀਜ਼ਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ
ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ
ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣਾ ਹੈ ਜਾਂ
ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ
ਅਤੇ ਰੈਲੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ
ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਜਿਥੇ 45,861
ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੂਆਈਰ ਕਰਨ
ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ
ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮੰਤਰ ਲਈ 24,311
ਏਕੜ ਅਤੇ ਸਨਅਤੀ ਜ਼ੋਨ ਸਥਾਪਤ
ਕਰਨ ਲਈ 21,550 ਏਕੜ
ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ
ਮੌਜ਼ਾ ਦੇ ਆਗ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ
ਰਾਜੇਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਟਰੈਕਟਰ
ਰੈਲੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ
ਕੁਮਕਲਾਂ, ਬਲੀਓਂ, ਦਾਖਾ, ਜੋਪਾਂ
ਅਤੇ ਜਗਗਾਉਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ

ਬਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਮੇਂ
ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮਾਰਚ ਹੋਵੇਗਾ,
ਕਿਉਂਕਿ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ
ਆਪਣੀਆਂ ਉਪਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨਾਂ
ਬੋਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ
ਉਜਾੜਨ ਦੀ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ
ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਜਾਹਰ ਕਰਨਾ
ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।” ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਤਾ
ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ‘ਚ
ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੌਕੀ ਵਾਹਿਗੁ
ਰੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ‘ਚ ਹਿੱਸਾ
ਲੈਣ ਲਈ ਸੈਕੰਡੇ ਟਰੈਕਟਰ ਪਹੁੰਚਣੇ
ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਗੁਰਜ਼ਿਤਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਇੰਟਰਵੀਅਨ ਕੇਂਸਲ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਤ੍ਰਾਈਕੋਰਟ

ਇੰਟਰਵੀਅਨ ਕੇਂਸਲ ਆਫ ਗਰੇਟਰ ਸੈਕਰਮੈਟੋ ਦੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਹੁਦੇਦਾਰ।

ਸੈਕਰਮੈਟੋ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)-
ਇੰਟਰਵੀਅਨ ਕੇਂਸਲ ਆਫ ਗਰੇਟਰ
ਸੈਕਰਮੈਟੋ (ਆਈ.ਸੀ.ਜੀ.ਐਸ.) ਦੀ
ਸਾਲਾਨਾ ਚੋਣ ਸਰਬਸੰਮੱਤੀ ਨਾਲ ਹੋਈ।
ਰੋਜ਼ਵਾਲ ਸੈਕਰਮੈਟੋ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਇਸ
ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਨਵੇਂ ਅਨੁਦਾਨਾਂ ਦਾ
ਅੱਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਾਲ
ਫਰੈਡਰਿਚ ਅਤੇ ਕੈਰੇਲ ਲੋਈ ਨੂੰ ਕੋ-ਪੈਸ਼ੀਡਿੱਟ, ਕੇ
ਅਲਾਇਸ ਡੇਲੀ ਨੂੰ ਵਾਈਸ ਪੈਸ਼ੀਡਿੱਟ, ਪੈਟ
ਸਿੰਗਰ ਨੂੰ ਖਾਨਾਨਾਈ, ਚਾਰਲਸ ਨੂੰ ਸੈਕਰਟੀਆ ਅਤੇ
ਗੁਰਜ਼ਿਤਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਈਕੋਰਟ

ਗੁਰਜ਼ਿਤਰ ਸਿੰਘ
ਰੰਧਾਵਾ

International Punjabi Culture Academy (Non Profit)

(Non Profit Tax Deductive (IRC) section 501 (c) (3) # 82-1268411)

17th Annual Women Festival

Niyaan Teej Diyan

Free Entry

Only
For
Ladies

**August 9th,
Saturday, 2025**
(2.00pm to 6.00 pm)

ਤੀਆਂ
ਤੀਜ਼
ਦੀਆਂ

ਐਲਕ ਗਰੇਵ ਪਾਰਕ ਵਿਚ
9 ਅਗਸਤ 2025
ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ
(ਦੁਪਿਹਰ 2.00 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 6.00 ਵਜੇ ਤੱਕ)

August 9th, Saturday, 2025 (2.00pm to 6.00 pm)
at Elk Grove Regional Park

Attractions : Gidha, Bhangra, Duets, Folk Song, Open Gidha with Dhol & Dholki, Mehndi, Boutiques, Jewellery much more.

Team Enter and Information

ਗੀਤ, ਸੰਗੀਤ, ਗਿੱਧਾ,
ਬੋਲੀਆਂ, ਡੀ.ਜੇ.
ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ
ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ
ਮਨੋਰੰਜਕ ਆਈਟਮਾਂ

ਫਾਈਲ
Satvir Singh Bajwa
Parmjit Kaur Bajwa

916-240-6969, 916-753-5933, 916-897-4414

Elk Grove Regional Park, 9950 Elk Grove Florin Rd, Elk Grove CA 95624

Sponsors : Lakhwinder Kaur (Five Star Bank), Gurjatinder Singh Randhawa (Realtor), Punjab Mail USA (TV and Newspaper), Gulinder and Parneet Gill (Dennys), Gurmeet Singh and Harjinder Waraich, Randhir Singh Dhira Nijjar (Camp Logistics), Bhupinder and Candy Sanghera (Chevron), Parminder Singh and Kamal Atwal (Trucking), Bakhsho Kaur Visla (LA Merchant, Yuba City), Gurbir Singh Eldy and Sonia Randhwa (Chevrons), Jasbir Singh and Rajwant Rosy Sandhu Roseville, Johny Bagga (Bagga Jewelers, Sacramento), Parm Takhar (Yuba City Teeyan)

CALIFORNIA KABADDI FEDERATION OF USA

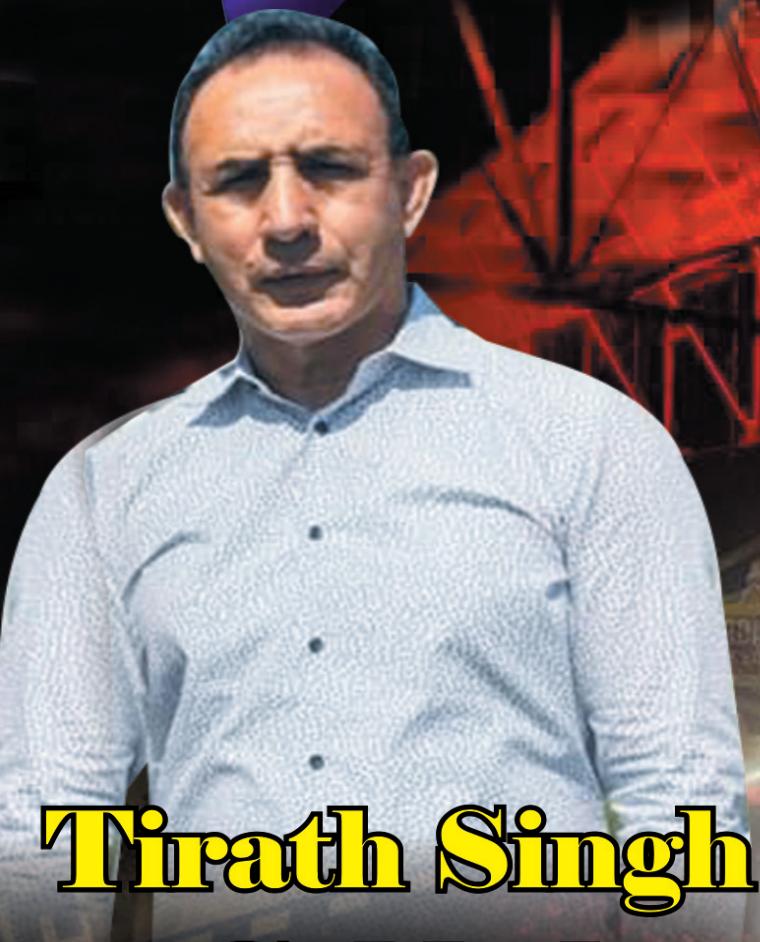
ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ
ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ

ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ

ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ
ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ

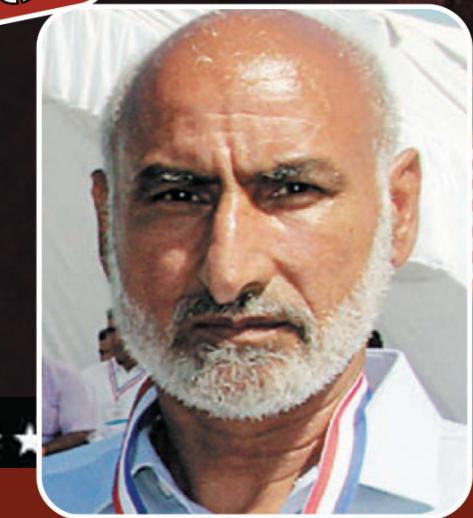
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ
ਨਾਲ ਮਾਂ-ਜਾਈ ਖੇਡ ਕਬੱਡੀ ਅਮਰੀਕਾ
ਭਰ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਛੁਹੇਗੀ।

**Tirath Singh
Gakhal**

ਵੱਲੋਂ

ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ

ਅਮੇਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰਮੇਟਰ

123, E LEE ROAD WATSONVILLE, CA 95076

CALIFORNIA KABADDI FEDERATION OF USA

**Tirath Singh
Gakhal**

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ
ਅਥ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ
ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ
ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਾਣ ਬਣਾਏ ਜਾਣ
'ਤੇ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ **ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ** ਦੀ
ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਮਰੀਕਾ ਭਰ 'ਚ ਮਾਂ-ਜਾਈ ਖੇਡ
ਕਬੱਡੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਬੁਲੰਦੀਆਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾਏਗੀ।

ਵੱਲੋਂ

*****

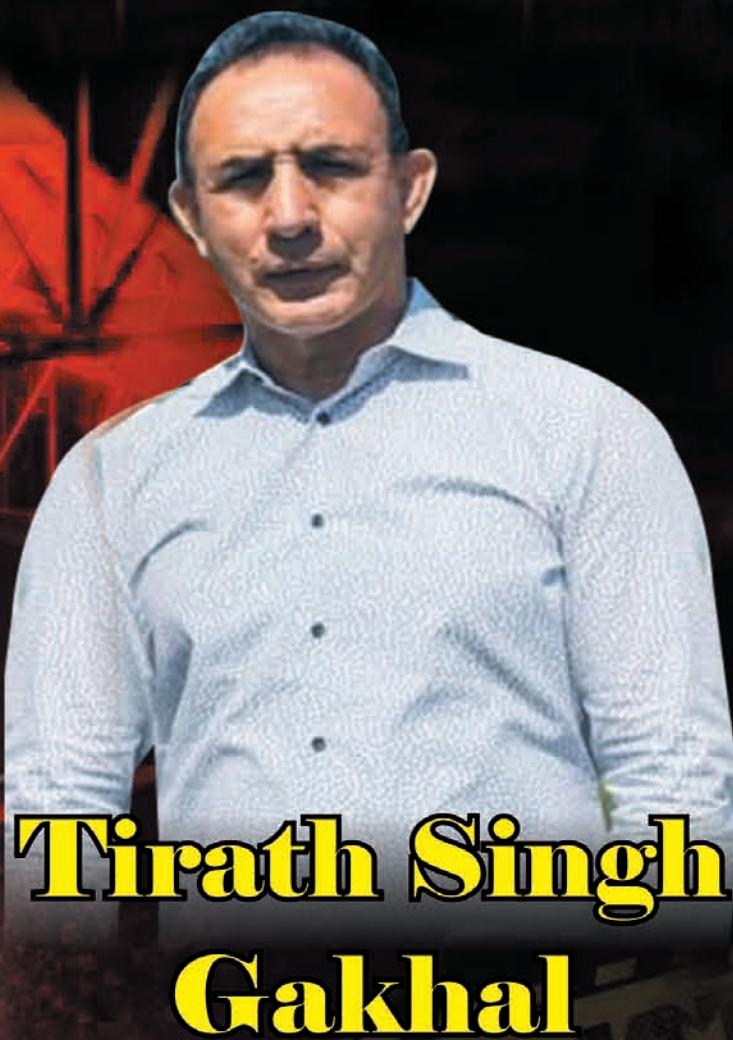
ਪਾਲ ਸਿੰਹਡਾ

ਪ੍ਰਧਾਨ, ਵੈਸਟ ਕੋਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਕਾਂਗਰਸ

Royal Express, INC, Smartway Express INC, Smartway Logistic INC

3545, East Date Ave. Fresno CA

CALIFORNIA KABADDI FEDERATION OF USA

**Tirath Singh
Gakhal**

ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
ਨੂੰ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਕਬੱਡੀ
ਫੈਅਰੇਸ਼ਨ ਵਾਡ ਅਮਰੀਕਾ
ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ 'ਤੇ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਾਈ
 ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ **ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ**
 ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਕਬੱਡੀ ਖੇਡ ਅਮਰੀਕਾ
 ਭਰ 'ਚ ਹੋਰ ਵੀ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਛੁਹੇਗੀ।

ਵੱਲੋਂ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ

ਨਿੱਝਰ ਸ੍ਰਟਰਜ਼

 TRANSCORP
 Hiring Owner
 Operators & Drivers

Direct Access to Your Banker

**FIVE STAR BANK PROUDLY SUPPORTS THE
INTERNATIONAL PUNJABI CULTURE ACADEMY!**

How can we help you?

LAKHWINDER KAUR

SVP / Sacramento Valley Market President
lkaur@fivestarbank.com | 916-627-8297

SANJHA PUNJAB & AMRIT BOTHERS ENTERTAINMENT

PROUDLY PRESENTS

JOGI LIVE

LIVE IN CONCERT
STOCKTON

KANWAR GREWAL

SUNDAY
17 AUGUST

Time : 8.00 PM

THE BOB HOPE THEATRE

242 E Mains St. Stockton, CA 95202

Tickets on
ticketmaster®

Ticket price
\$29, \$69 vip vvip

For More Info & Tickets Please Contact

SURINDER MAHAY

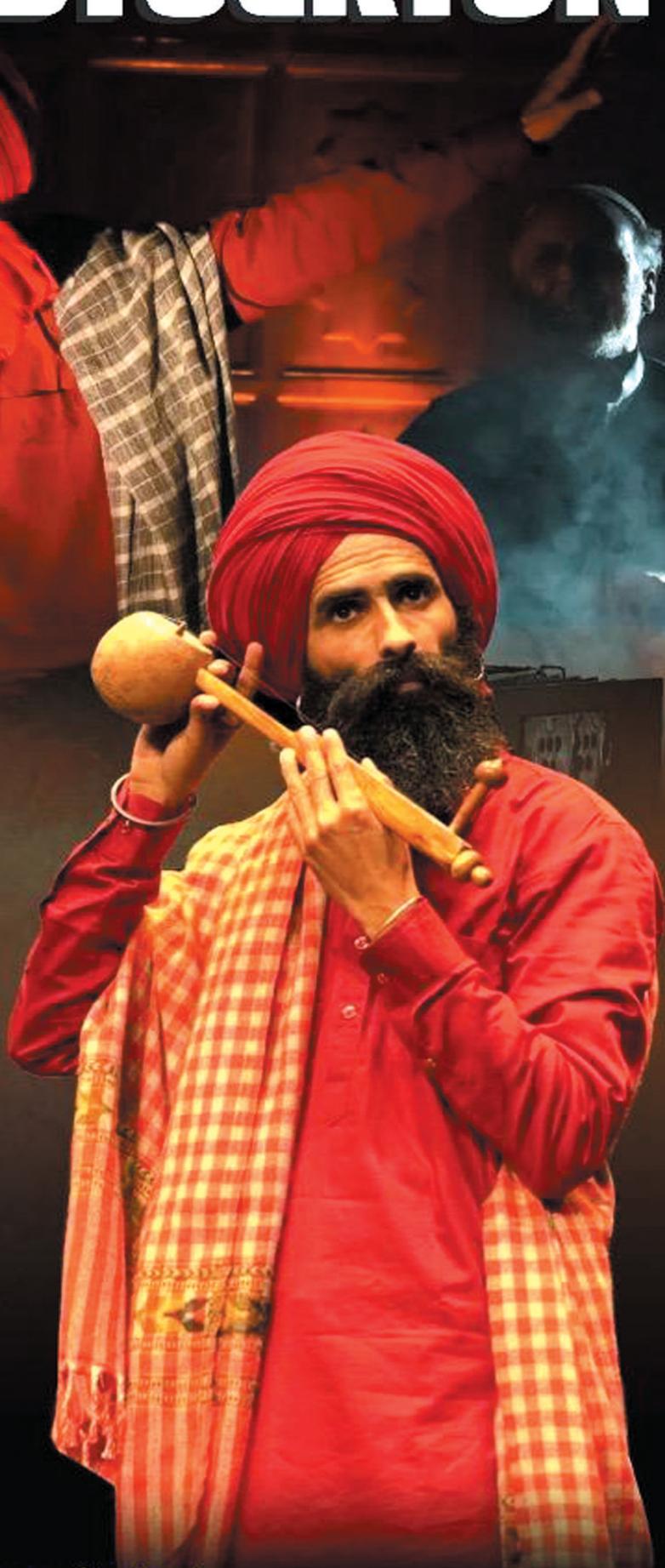
408-620-2470

BALWINDER S. BAJWA

516-852-2222

SANTOKH JUDGE

925-487-4679

ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਜਿਨਸੀ ਸੋਸ਼ਾਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਿੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹੱਤਿਆ ਮਾਮਲਾ; ਕੈਨੇਡਾ
'ਚ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਸਮੇਤ 12 ਗ੍ਰਹਤਾਰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਭੀਜਾ ਦੋਸ਼ੀ ਬਿਛੁਡਾਵ

**ਸਿੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹੱਤਿਆ ਮਾਮਲਾ; ਕੈਨੇਡਾ
ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਤੀਜਾ ਦੋਸ਼ੀ ਗਿੜਤਾਰ**

ਟੋਰੋਂ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)- ਇਸ
ਸਾਲ ਮਈ ਮਹੀਨੇ ਇੱਕ ਇੰਡੋ-
ਕਾਨੈਡੀਅਨ ਸਿੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰੀ
ਹਰਜ਼ੀਤ ਢੱਡਾ ਦੇ ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ
ਹੋਏ ਕਤਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ
ਕਾਨੈਡੀਅਨ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤੀਜੇ
ਵਿਆਵਤੀ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਸਨੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਕਤਲ ਸਮੇਂ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ
ਸੀ ਕਿ ਇਹ “ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ
ਗੋਲੀਬਾਰੀ” ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
28 ਮਈ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਢੱਡਾ ਦੇ
ਕਤਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਦੋ 21 ਸਾਲਾ
ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸਿਰਫ ਅਮਨ
ਅਮਨ ਅਤੇ ਦਿਗਵਿਜੈ ਦਿਗਵਿਜੈ
ਵਜੋਂ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਪਹਿਲੀ
ਡਿਗਰੀ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲੱਗੇ
ਹਨ।

ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿਚ
ਬਰੈਪਟਨ ਦੇ ਵਸਨੀਕ 51 ਸਾਲਾ
ਛੱਡਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ
ਹੈ, ਜੋ 14 ਮਈ ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਸੀ।
ਛੱਡਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਹਸਪਤਾਲ
ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਸੱਟਾਂ ਦੀ
ਤਾਬ ਨਾ ਝੱਲਦਿਆਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ
ਗਈ। ਸਥਾਨਕ ਨੈੱਟਵਰਕ ਓਮਨੀ
ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ
ਛੱਡਾ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ
ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ
ਪੀ ਆਰ.ਪੀ. ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼
ਨਿੱਕ ਮਿਲਿਨੋਵਿਚ ਨੇ ਕਿਹਾ,
“ਇਹ ਤਾਜ਼ਾ ਗ੍ਰਿਡਤਾਰੀ ਸਾਡੇ
ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ
ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਾਡੀ
ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ
ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਿਟਿਸ਼
ਕੌਲੰਬੀਆ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਪੁਲਿਸਿੰਗ
ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸਮਰਥਨ
ਲਈ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ”।

ટર્પ પુસ્તકન વ્લો માનવી ગાંઠન નું રુદ્ધ કરન વિરુદ્ધ અમસાઈ રેબ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ) - ਨਿਊਯਾਰਕ 'ਚ ਇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਂਡੋਮੈਂਟ ਫਾਰ ਦਿ ਹਿਊਮਨਿਟੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਆਖਰੀ ਗਿਲਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਕ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੌਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਯਾ ਐਸ. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜੱਜ ਕੌਲੀਨ ਮੈਕਮੋਹਨ ਨੇ ਗਿਲਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣ ਤੱਕ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਨਾਲ ਜੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੰਡ ਨੂੰ ਦਬਾਰਾ ਵੰਡਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ।

ਟਰੰਪ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
’ਚ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਮੀ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ!

ਵਾਹਿਗੁਰਾਨ ਡੀ.ਸੀ., (ਪੰਜਾਬ
ਮੇਲ) - ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ
ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ
ਅਸਰੀਕਾ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ
ਦਾਖਲੇ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਬੋਕ ਲੱਗਣ ਦੀ
ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਸੁਣਾਨ ਪਾਲਿਸੀ
ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ
ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੰਬਰ 2028 ਤੱਕ ਟਰੰਪ
ਦੇ ਸ਼ਾਸਨਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ

ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਕਮੀ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਲਗਭਗ 7.5 ਲੱਖ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲਗਭਗ 3.31 ਲੱਖ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਾ, 2 ਲੱਖ ਨੂੰ ਵਰਕ ਵੀਜ਼ਾ, 50 ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਅਤੇ 1.71 ਲੱਖ ਨੂੰ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮੈਡੇਲੀਨ ਗ੍ਰੀਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਟਰੰਪ ਦੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਵੀਜ਼ਾ ਡੇਟਾ ਰਿਲੀਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਾਡਲ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

ਅਮਗਕਾ ਵਿਚ ਭਾਰਤਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦ ਨਾਮ 'ਤੇ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਮੀਗੋਸ਼ਨ ਵੀਜ਼ਾ ਕੋਟੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਵਿਚ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਅਸਰ ਦਿਖਣਾ ਕਰਨਗੇ।

Dr. Sukhsimranjit Singh

LL.M., Ph.D

Mediator & Arbitrator, JAMS

Winner of SCMA Peacemaker Award.

**Former: Dean of Straus Institute,
Pepperdine University; Faculty member of
Hamline University & Willamette University.**

Founder of www.singhacademy.com

**ARE YOU CURRENTLY FACING CIVIL, BUSINESS,
FAMILY, CONTRACTUAL OR PROPERTY DISPUTES?**

For Mediation Services, Contact Office Manager:

Julie McCool Email: jmccool@jamsadr.com

Call : +1 503 910 8767

www.singhadr.com

Mediation - ♦ Save Money ♦ Save Time ♦ Save Your relationship

ਹੁਸ਼ 'ਚ 8.8 ਤੀਬਰਤਾ ਦੇ ਭੁਗਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਨਾਮੀ ਦੀ ਜਿਤਾਵਨੀ

ਟੋਕੋਓ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ) - ਗੁਸ ਦੇ ਪੂਰਬ ਚੁਭ ਬੁਧਵਾਰ ਤੱਤ ਕਰੇ ਕਾਮਚਟਕਾ ਪ੍ਰਾਇਦੀਪ ਨੇੜੇ 8.8 ਤੀਬਰਤਾ ਦੇ ਭੁਚਾਲ ਕਾਰਨ ਉੱਤਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਵਿਚ ਚਾਰ-ਚਾਰ ਫੁੱਟ ਉੱਚੀਆਂ ਸੁਨਾਮੀ ਦੀਆਂ ਲਿਹਿਗ ਆਈਆਂ, ਜਿਸ ਮਹਾਰੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅਲਾਸਕਾ ਅਤੇ ਹਵਾਈ, ਜਾਪਾਨ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਪਾਨ ਨੇ ਇਹਤਿਆਤ ਵਜੋਂ ਫੁਕਸ਼ੀਮਾ ਵਿਚਲੇ ਪਰਮਾਣੂ ਰਿਕੈਟਰ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਭੁਚਾਲ ਭਾਰਤੀ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵੇਰੇ ਪੰਜ ਵਜੇ ਦੇ ਕਗੀਬ ਆਇਆ ਤੇ ਭੁਚਾਲ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਮੁੱਦਰ ਵਿਚ 19 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਫੁੱਲਾਈ ਵਿਚ ਸੀ। ਇਹ ਭੁਚਾਲ ਮਾਰਚ 2011 ਦੇ ਭੁਚਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਭੁਚਾਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਮਾਰਚ 2011 ਵਿਚ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਆਏ ਭੁਚਾਲ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ 9.0 ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸੁਨਾਮੀ ਆਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਫੁਕਸ਼ੀਮਾ ਦਾਇਦੀ ਪਰਮਾਣੂ ਉਰਜਾ ਪਲਾਟ ਦੇ ਕੁਲਿਂਗ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਤੁਲਾਪ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਹਵਾਈ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੋਣੇਲੂਲੂ ਚ
ਸੁਨਾਮੀ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ
ਸਾਇਰਨ ਵੱਜੋਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੀਆਂ
ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ
ਗਈ। ਜਾਪਾਨ ਦੀ ਮੌਸਮ ਵਿਗਿਆਨ
ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੁਨਾਮੀ
ਲਹਿਰ, ਕਰੀਬ 30 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਉੱਤੇ,
ਹੋਰਾਈਡੇ ਦੇ ਪੁਰਬੀ ਤੱਤ ਤੇ ਨੈੱਟ੍ਰੋ ਤੱਕ
ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ। ਕਾਮਚਟਕਾ ਪ੍ਰਾਇਦੀਪ
ਨੇੜੇ ਰੂਸੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ
ਨਿਕਾਸੀ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹਨ, ਜਿਥੇ
ਕੁਚਾਲ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸੀ।

■ ਅਮਰੀਗਾ ਦੇ ਅਲਾਸਕਾ ਅਤੇ
ਹਵਾਈ, ਜਪਾਨ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ
ਚੰਗੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਆਤਮਕ

■ ਜਪਾਨ ਨੇ ਇਹਤਿਆਤ ਵਜੋਂ
ਛੁਕਸੀਮਾ ਵਿਚਲੇ ਪਰਮਾਣੂ
ਰਿਐਕਟਰ ਨੂੰ ਖਾਸੀ ਕਰਵਾਇਆ।

ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ
ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਖਾਲਿਨ ਟਾਪੂ ਦੇ
ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ
ਹੈ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪੂਰੀ
ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਅਲਾਸਕਾ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਨਾਮੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਕੇਂਦਰ ਨੇ
ਅਲਾਸਕਾ ਅਲੋਸ਼ੀਅਨ ਟਾਪੂਆਂ ਦੇ ਕੁਝ
ਹਿੱਸਿਆਂ ਲਈ ਸ਼ਨਾਮੀ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ
ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ,
ਓਰੋਗਨ, ਵਾਸਿੰਗਟਨ ਅਤੇ ਹਵਾਈ
ਸਮੇਤ ਪੱਛਮੀ ਤੱਤ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ
ਲਈ ਅਲਗ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਅਲਾਸਕਾ ਦੇ ਸਾਹਿਲ
ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਵਰ ਕਰਦੀ
ਹੈ।

ਭੁਚਾਲ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਤੀਬਰਤਾ 8.0 ਸੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਭੁਵਿਗਿਆਨੀ ਸਰਵੇਖਣ (ਯੂ.ਐਸ.ਜੀ.ਐਸ.) ਨੇ ਮਹਰੋਂ ਦੱਸਿਆ ਦੀ ਭੁਚਾਲ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ 8.8 ਸੀ ਤੇ ਇਹ 20.7 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਫੁੰਘਾਈ ਵਿਚ ਸੀ। ਇਹ ਭੁਚਾਲ ਰੂਸੀ ਸ਼ਹਿਰ ਪੇਤ੍ਰੋਪਾਵਲੋਵਸਕ-ਕਾਮਚਤਸਕੀ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 119 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਰ ਆਇਆ। ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 180,000 ਹੈ। ਰੂਸੀ ਨਿਉਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਭੁਚਾਲ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਨੇੜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਪੇਤ੍ਰੋਪਾਵਲੋਵਸਕ-ਕਾਮਚਤਸਕੀ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜੁੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਛੁੱਕਵੇਂ ਕੱਪਿੜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਕਲ ਆਏ। ਘਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੈਲਫਾਂ ਢਿੱਗ ਪਈਆਂ, ਸੀਸੇ ਟੁੱਟ ਗਏ, ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਾਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਿੱਲ ਗਈਆਂ। ਕਾਮਚਟਕਾ ਖੇਤਰ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਬੰਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਮੌਬਾਬੀਲ ਫੈਨ ਸੇਵਾ ਨੱਕ ਹੋਣ ਦੀ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ। ਰਸੀ

ਯੁਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਾਲੇ ਵਖਾਰ ਸਮੱਸ਼ੇਤਾ ਸਿਰੇ ਰਹਿਆ, ਰੰਗ ਵੱਲੋਂ ਐਨਾਂ

■ ਯੂਹੀ ਵਸਤਾਂ ਉਪਰ 15% ਲੱਗੇਗਾ ਟੈਰਿਫ, ਸਟੀਲ ਉਪਰ 50% ਟੈਰਿਫ ਲੱਗੇਗਾ

ਗਾਸਟਰਿਕੀ ਟਰੰਗ ਤੇ ਯਾਹੀ ਯਾਨੀਅਨ ਧਾਰਾਨ ਲੇਅਨ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਦਿਸ਼।

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ, (ਹੁਸਨ ਲੜ੍ਹਾਅ ਬੰਗਾ/ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)- ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਯੂਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚਾਲੇ ਵਾਪਰ ਸਮੱਝਤਾ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਯੂਰਪੀ ਵਸਤਾਂ ਉਪਰ 15% ਟੈਰਿਫ਼ ਲੱਗੇਗਾ। ਟਰੰਪ ਦੁਆਰਾ ਮਿਥੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਪਹਿਲੀ ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੱਝਤਾ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਦੌਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਤਸੱਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੰਗਨ ਟਰੰਪ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਉੱਗੁਸ਼ਲਾ ਵਾਨ ਡੇਰ ਲੇਅਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਦੁਪਾਸੜ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਉਪਰਾਂ ਸਮੱਝਤੇ ਉਪਰ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਯੂਰਪ ਵੱਲ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮਾਨ ਉਪਰ 15% ਟੈਰਿਫ਼ ਲੱਗੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਯੂਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ 10% ਟੈਰਿਫ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਫਿਰ ਵੀ ਟਰੰਪ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ 30% ਟੈਰਿਫ਼ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਯੂਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨਾਲ ਵਾਪਰ ਸਮੱਝਤਾ ਨਾ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਇਕਤਰਫ਼ਾ ਯੂਰਪ ਉਪਰ ਪਹਿਲੀ ਅਗਸਤ ਤੋਂ 15% ਟੈਰਿਫ਼ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਮੱਝਤੇ ਅਨੱਥਾਰ ਯੂਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ 600 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਤੇ 750 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵਧ ਮੁੱਲ ਦੀ ਉਰਜਾ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਖਰੀਦੇਗਾ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਦੌਨੋਂ ਧਿਰਾਂ ਸਮੱਝਤਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਇਹ ਸਮੱਝਤਾ ਦੌਨਾਂ ਲਈ ਹੀ ਵਧੀਆ ਰਹੇਗਾ। ਕਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਵਸਤਾਂ ਉਪਰ 15% ਟੈਰਿਫ਼ ਲੱਗੇਗਾ, ਜਦਕਿ ਸਟੀਲ ਤੇ ਅਲਮੀਨੀਅਮ ਉਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ 50% ਟੈਰਿਫ਼ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ। ਵਾਨ ਡੇਰ ਲੇਅਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ “ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਅਰਬ ਵਿਸ਼ਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਾਪਰ ਸਮੱਝਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸਮੱਝਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮੱਝਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਥਿਰਤਾ ਆਵੇਗੀ।”

FOR SALE & PURCHASE OF ANY KIND OF PROPERTY

RE/MAX®
Outstanding Agents
Outstanding Results®
DRE Lic. # 01215931 (Broker)

Gurjatinder S. Randhawa

REALTOR CA DRE licence # 01490567

916-320-9444

ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਟਰੰਪ ਦੇ ਜਨਮ ਆਧਾਰਿਤ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਹੋਏ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)- ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੈਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਉਸ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੱਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ

ਵੀਜੇ 'ਤੇ ਹਨ।

ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੁਨਿਆਦੀ

ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਬੋਸਟਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਲੀਓ ਸੋਰੋਕਿਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 14ਵੇਂ ਸੋਧ ਦੇ ਵਿਕੁਣ੍ਠ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਲਮ ਦੇ ਝਟਕੇ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅੰਤ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਹੁਣ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਵਧੀ ਰਹੇਗਾ।

ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 14ਵੇਂ ਸੋਧ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ, ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਵਜੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਟੈਂਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਗੀਨ 'ਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਭੁਗਤੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੇਮ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਸਹੀ ਆਜ਼ੁਚਨ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)- ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੈਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਚੀਨ 'ਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਟੈਂਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਟੈਂਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿਨ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜੋ ਆਈ. ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸਨੂੰ ਬੱਧਿਕਤਾ (ਏ ਆਈ.) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਿੰਨ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ 'ਚ ਏ.ਆਈ. ਦੀ

ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਏ.ਆਈ. ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸਨੂੰ ਬੱਧਿਕਤਾ (ਏ ਆਈ.) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਿੰਨ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ 'ਚ ਏ.ਆਈ.

ਵਰਤੋਂ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸਨਾਤ ਕੱਟੋਂ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ' ਦੀਆਂ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਤੁਰਦੀ ਰਹੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੱਖਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਨਾਸਾ ਦੇ 3,870 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਵੇਂ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਅਸਤੀਫ਼ਾ !

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)- ਅਮਰੀਕੀ ਪੁਲਾੜ ਏਜੰਸੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਅਰਾਨਾਈਕਿਸ ਐਂਡ ਸਪੋਸ ਐਡਮਿਨਿਸਟਰੇਸ਼ਨ (ਨਾਸਾ) ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਨਾਸਾ ਤੋਂ 3,870 ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਗੁਆ ਦੇਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੈਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਬਜਟ ਵਿਚ ਕਟੋਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਸਾ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਲਈ ਇੱਕ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਜੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵੱਲ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ।

ਇਸ ਵੇਲੇ 3,870 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਾਸਾ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਾਸਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਾਸਾ ਨੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 2025 ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡਣ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 500 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਮ ਤੌਰ

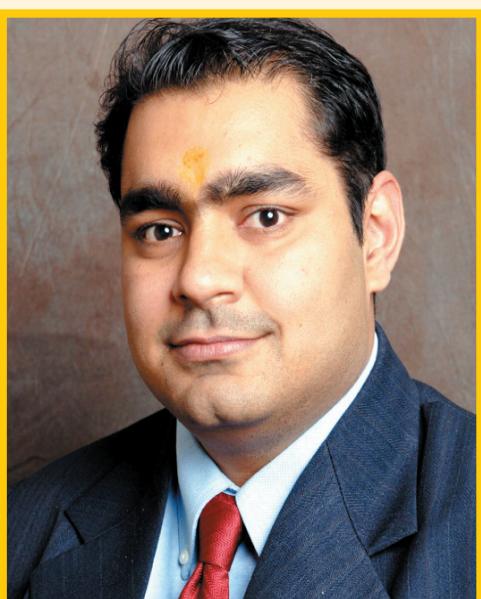
ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਸਾ ਕੌਲ ਲਗਭਗ 14,000 ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਹੇ ਜਾਣਗੇ।

ਨਾਸਾ ਵਿਚ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੀ ਪਹਿਲਾ ਦੰਰ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਆਇਆ। ਇਹ ਯਤਨ ਐਲੋਨ ਮਸਕ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿਡਾਗ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾਸਾ ਨੇ ਜੂਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਮੁਲਤਵੀ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੀ ਆਪਣਾ ਦੂਜਾ ਦੰਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ 25 ਚੁਲਾਈ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ 16.4 ਪਤੀਸ਼ਤ ਹੈ। ਨਾਸਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਰਜੀਹ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਧੇਰੇ ਕੁਸਲ ਸੰਗਠਨ ਬਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਟੀਚੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਾੜ ਏਜੰਸੀ ਨਾਸਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਛਾਂਟੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦਾ ਰਸਤਾ ਅਪਣਾ ਰਹੇ ਹਨ।

Global Allianz

LAW FIRM LLP

ਕਾਨੂੰਨੀ
ਸਲਾਹਾਂ

Atul Kapoor
C.E.O

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਮੇਵਾਵਾਂ
ਘਰੇਲੂ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਕੇਸ
ਨਸ਼ਾ ਕਰਕੇ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣਾ
ਕੇਮ 'ਤੇ ਸੱਟ ਲਗਾਣਾ

Asylum & Deportation Defense

Neat Allen Sawyer
Attorney at law

Designed By Punjab Mail USA

EXPO

Furniture Gallery

We offer **0% interest** financing
and carry all major brands.

ਸੈਕਰਪਮੈਂਦੇ 'ਚ ਵਧੀਆ ਫਰਨੀਚਰ ਲੈਣ ਲਈ
ਸਾਡੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇਕ ਵਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਆਓ

In business for over 30 years

New Year
Special
Sale

Best price guaranteed.

7310 HOME LEISURE PLAZA, SACRAMENTO, CA 95823

(916) 392-3233

www.expfurnituregallery.com

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਸਰੀ ਸਿਟੀ ਹਾਲ ਵਿਚ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਮਾਗਮ ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਇੰਡੀਅਰ ਆਰਟਸ ਫੈਸਟੋਲ

■ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼' ਨਾਂ ਦੀ ਬਣਾਈ ਲਈ ਧਾਰਮਿਕ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇਕਜੂਟ

ਸਰੀ, (ਹਰਦਮ ਸਿੰਘ ਮਾਨ/ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)- ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸਰੀ ਦੇ ਸਿਟੀ ਹਾਲ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ 111ਵੀਂ ਵਰ੍ਗੀਂਢ ਮੌਕੇ ਐਲਾਨਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੌਸਲ ਚੈਂਬਰ ਦੇ ਖਚਾਖਚ ਭਰੇ ਹਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕਜੂਨਤਾ ਵਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਨਾਮ ਕਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਦੀ ਬਾਂ ਗੁਰਦਿਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਹਾਜ਼ 66,000 ਡਾਲਰ 'ਤੇ ਚਾਰਟਰ ਕਰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੱਖੇ ਗਏ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼' ਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਹਿਦ ਲਿਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਹੈਰੀਟੇਜ ਸੁਸਾਈਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੋਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਡਾ। ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸਭ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਵਜੋਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਬੇਮਿਆਲ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਿਖਾਇਆ।

ਸਰੀ ਸਿਟੀ ਦੀ ਮੇਅਰ ਬਰਿੰਡਾ

ਲੋਕ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਨੂੰ ਕੌਸਲਰ ਹੈਰੀ ਬੈਸ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ, ਲਿੰਡਾ ਐਨਿਸ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜਸਵਾਂਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਨਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਪੜਦਾਦਾ ਭਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚ ਸਨ। ਇਸ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਵਿਚ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸਰਬਜਿਤ ਸਿੰਘ ਬੈਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸੈਨੇਟਰ ਬਲਤੇਜ ਸਿੰਘ ਛਿੱਲੋਂ, ਐਮ.ਪੀ.

ਗੱਤਕੇ ਦੇ ਜੱਹਰ ਦਿਖਾਏ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਭਾਵਪੂਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ। ਉਪਰੰਤ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਯਾਦਗਾਰੀ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅਧੀਰੇ ਵਿਚ ਧੰਨਵਾਦ ਗਜ਼ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਫੈਡਰਲ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮਾਫ਼ੀਨਾਮੇ ਵਿਚ ਵੀ ਮੁੱਖ ਨਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਗਲਤੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਸੁਨੋਹਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਤਿਹਾਸ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਨਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੀ ਗਏ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਸਾਹਿਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਤ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਕਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਵਲੋਂ 23 ਜੁਲਾਈ ਦਾ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਯਾਦਗਾਰੀ ਦਿਹਾੜਾ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਬੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਕੌਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੋਰ

ਕੌਸਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬਲ

ਮਾਰਿਲਪੁਰ, (ਰਵਵੀਰ ਮਾਨ/ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬਲ ਸਾਹਿਤ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਨਿੱਕੀਆਂ ਕਰੂਬਲਾਂ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਨੂੰ ਇੰਡਿਕ ਆਰਟਸ ਵੈਲਡੇਅਰ ਕੌਸਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੌਸਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਭੋਲਾ ਯਮਲਾ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਹਿਤ, ਕਲਾ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪ ਦੇ ਨਿਰਸਵਾਰਥੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਕੌਸਲ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਲੇਖਕ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮੈਸ. ਅੱਸ. ਅੱਸ. ਭੋਲਾ, ਪ੍ਰੀ. ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੀ. ਗੁਰਮੀਤ ਪਲਾਹੀ, ਮੈਸ. ਸਾਈਵਰ ਸਿੰਘ, ਬ੍ਰਿਸ਼ੀਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਐਮ.ਪੀ. ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪੰਜਾਬ ਜੈ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਰੱਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ ਦੀ ਵੇਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਕਾਲੀਕ ਕਰੋ :

www.punjabmailusa.com

ਮੈਕਰਮੈਟੇ ਚ ਮਤ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣਾ ਗਹਿਟਿਆਂ ਦਾ ਸਟੋਰ

BAGGA JEWELERS®

SINCE 1996

"Every Piece of Jewelry tells a story"

New Wedding Collection Available Now

ਇਥੋਂ ਤੁਸੀਂ 22, 23 ਤੋਂ 24 ਕੈਰੇਟ ਦੇ ਭਿਜਾਇਨ ਦਾਰ ਗਹਿਣੇ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਸਾਲੀਆਂ ਚਮਕਦਾਰ ਮੁੰਦੀਆਂ ਬੱਗਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੁੱਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਕੌਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੋਰ

ਸੋਨੇ ਦੇ ਬਿਸਕੂਟ ਹਰ ਸਾਈਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਥੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।

- Signature Collections as exclusive as you
- Hallmark Certified 22 K Gold Jewellery

- Custom handcrafted jewellery
- Deals in Gold BUY-Sell-Trade

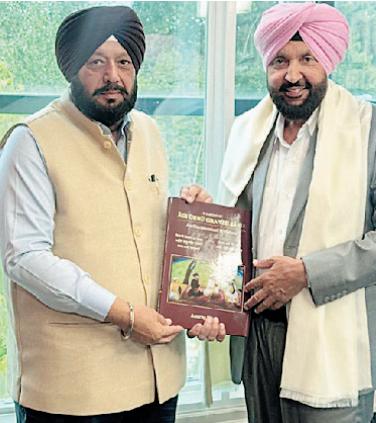

Designed By Punjab Mail USA

Call Johny : 916-912-8842

6930, 65th Street, Suite 115, Sacramento, California 95823

ਸੁੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਬਾਵਾ ਵੱਲੋਂ “ਇਲਾਹੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ” ਪੁਸਤਕ ਭੇਂਟ

ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਦਾਖਾ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)- ਪੰਜ ਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਕੈਨੇਡਾ ਬਣੇ ਸੁੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਬਾਬਾ, ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਬੰਤ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ (ਟਰੱਸਟੀ), ਬਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘ, ਮਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ “ਇਲਾਹੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸਾਹਿਬ ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ” ਪੁਸਤਕ ਭੇਂਟ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੇਡੀਓ ਰੇਡ ਅੰਡ. ਅੰਮ. ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ ਕਾਲਮ ਨਵੀਸ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਪ੍ਰਿੰਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ, ਉੱਥੇ ਲੇਖਕ ਮੋਹਣ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਾਬਾ, ਹੈਪੀ, ਦਿਓਲ ਨੇ ਪੁਸਤਕ ਭੇਂਟ ਕੀਤੀ।

- ਇਹ ਵਿਲੱਖਣ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੁਸਤਕ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਾਹਿਬੀ 'ਚ ਰੱਖਾਂਗੇ : ਧਾਲੀਵਾਲ
- ਗਜਿੰਦਰ ਬਿੰਦ, ਪ੍ਰਿੰਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ, ਉੱਥੇ ਲੇਖਕ ਮੋਹਣ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਾਬਾ, ਹੈਪੀ, ਦਿਓਲ ਨੇ ਪੁਸਤਕ ਭੇਂਟ ਕੀਤੀ।

ਭੇਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੁੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਗੌਰਵਮਈ ਸਿੰਘ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਣੀ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਾਬਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ 6 ਗੁਰੂ, 15 ਭਗਤ, 11 ਭੱਟ ਅਤੇ 4 ਗੁਰਸਿੰਖਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤ ਸ਼ਰਨ, ਮਨਦੀਪ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਬਾਜਵਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਅਨੁਗਾਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਫੋਟੋ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਆਰ ਅੰਮ. ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਬਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਭੇਜੋ, ਤਾਂ ਕਿ ਹਰ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਇੱਕ ਪੁਸਤਕ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਇਹ ਵੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਾਬਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ 6 ਗੁਰੂ, 15 ਭਗਤ, 11 ਭੱਟ ਅਤੇ 4 ਗੁਰਸਿੰਖਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤ ਸ਼ਰਨ, ਮਨਦੀਪ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਬਾਜਵਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਐਮ.ਪੀ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜਲਦ ਹੀ ਕਰਨਗੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਰੁਕਾਵ!

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)-

ਡਿਬੂਰਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਕੈਦ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਰੁਕਾਵ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ।

ਉਹ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਲੱਗੇ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿਕਿਤਰਿਟੀ ਐਕਟ (ਐਨ.ਐਸ.ਏ.) ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਅਸਾਮ ਦੀ ਡਿਬੂਰਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਕੀਲ ਈਮਾਨ ਸਿੰਘ ਬਾਗ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਚਪਟਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਲੱਗਾਈ ਗਈ ਅੰਨ.ਐਸ.ਏ.

ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ

ਵਿਚੋਂ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਲਈ ਸੰਦੇਸ਼

ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਈਮਾਨ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਵਿਦਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ

ਸਿੰਘ ਬਾਗ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ

ਸਿੰਘ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ

ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਝੂਠੇ

ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣ। ਇਸ ਦੇ

ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ

ਅਹਿਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਜੀਦਾ

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਤਲਬ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਸਬੰਧੀ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇਤਾਜ਼ਾਜੋਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੁੱਜੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹਰੋਜ਼ ਨੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਰਜੋਤ ਬੈਸ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਨੋਰਜਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜਥੇਦਾਰ ਗਡਗੜ੍ਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1 ਅਗਸਤ, 2025 ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਇਕਤੱਤਰਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਗਾਇਕ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ਼ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪੁੱਜੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਖਿਆ ਜਾਚਨਾ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਵੀ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਇਕਤੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹਰੋਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਪਣਾ ਪੱਖ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਦੀ ਖਿਆ ਜਾਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰ ਗੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੇ ਨਾਲ ਚੁੱਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਜੀਦਾ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਇੰਡੀਅਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ

SPICE OF LIFE

PAKISTANI • INDIAN • CHINESE • THAI CUISINE

Lunch Buffet

11AM - 3PM

Dinner Buffet Take out "Friday : Sunday"

5:00PM - 9:30PM

Business Hours

11AM - 9.30PM

Open 7 Days

now

ਦਿਵਿਆ ਦੇਸ਼ਮੁਖ ਨੇ ਸ਼ਤਰੂਜ਼ ਦਾ ਮਹਿਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤਿਆ

ਬਾਤੁਮੀ (ਜਾਰਜੀਆ), (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)- ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਤਰੰਜ ਖਿਡਾਰਨ ਦਿਵਿਆ ਦੇਸ਼ਮੁਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਦਿਆਂ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਹਮਵਤਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਕੋਨੇਰੂ ਹੰਪੀ ਨੂੰ ਟਾਈਬੇਕਰ ਵਿੱਚ ਹੋਗ ਕੇ ਅੱਡ ਆਈ.ਡੀ.ਈ. ਮਹਿਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤਿਆ।

ਇਸ ਜਿੱਤ ਨਾਲ 19 ਸਾਲਾ ਦਿਵਿਆ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਵੱਕਾਰੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਜਿੱਤਿਆ, ਬਲਕਿ ਨਾਲ ਗਰੈਂਡਮਾਸਟਰ ਵੀ ਬਣ ਗਈ, ਜੋ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਅਸੰਭਵ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਉਹ ਗਰੈਂਡਮਾਸਟਰ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਸਿਰਫ ਦੌਬੀ ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾ ਅਤੇ ਕੁੱਲ 88ਵੀਂ ਖਿਡਾਰਨ ਹੈ। ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਇਸ ਖਿਡਾਰਨ ਨੇ ਸ਼ਨਿਵਰਵਾਰ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ

ਖੇਡੇ ਗਏ ਦੋ ਕਲਾਸੀਕਲ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਡਰਾਅ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਟਾਈਬੇਕਰ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ।

ਦੋ ਕਲਾਸੀਕਲ ਬਾਜ਼ੀ ਭਰਾਅ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਟਾਈਬੇਕਰਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਗਰੁੱਪ ਫੈਸਲਾ ਕੁੰਨ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਹੰਪੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸੰਜਮ

■ ਛਾਪੀਨੇਲ 'ਚ ਹੰਪੀ ਨੂੰ ਹਗਿਆ, ਗਰੈਂਡਮਾਸਟਰ ਬਣੀ

ਗੁਆ ਬੈਠੀ। ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੰਪੀ ਨੇ ਕੇਮਾਂਤਰੀ ਸਤਰੰਜ ਵਿਚ ਸਭ ਕੁੱਝ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤਣ 'ਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਹੈ। ਦਿਵਿਆ ਨੇ ਅੱਜ ਦਿੜ੍ਹਤਾ ਦਿਖਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਜਜ਼ਬੇ ਦਾ ਬੋਨਸ ਗਰੈਂਡਮਾਸਟਰ ਖਿਤਾਬ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਚੈਂਪੀਅਨ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਸੀ।

ਅੱਜ ਟਾਈਮ-ਕੰਟਰੋਲਰ ਟਾਈਬੇਕਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬਾਜ਼ੀ 'ਚ ਸਫ਼ੇਦ ਮੋਹਰਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦਿਆਂ ਦਿਵਿਆ ਨੇ ਹੰਪੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਭਰਾਅ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਪਰ ਦੂਜੀ ਬਾਜ਼ੀ 'ਚ ਕਾਲੇ ਮੋਹਰਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦਿਆਂ

ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਵਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਰੈਪਿਡ ਚੈਂਪੀਅਨ ਨੂੰ ਹੋਗ ਕੇ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ।

ਦਿਵਿਆ ਹੁਣ ਹੰਪੀ, ਡੀ ਹਰਿਕਾ ਅਤੇ ਆਰ ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਗਰੈਂਡਮਾਸਟਰ ਬਣਨ ਵਾਲੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹੰਪੀ 38 ਸਾਲ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 2002 ਵਿਚ ਗਰੈਂਡਮਾਸਟਰ ਬਣੀ, ਜਦਕਿ ਦਿਵਿਆ ਦਾ ਜਨਮ 2005 ਵਿਚ ਹੋਇਆ।

ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਢੁੱਗਣੀ ਉਮਰ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਖਿਡਾਰਨ ਬਿਲਾਫ਼ ਜਿੱਤ ਮਗਰੋਂ ਦਿਵਿਆ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਗਈ। ਦਿਵਿਆ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸਮਤ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਰੈਂਡਮਾਸਟਰ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਮਿਲਿਆ।”

MATRIMONIAL

South Indian man, 65, (Look's 50), 5'-7", transportation business. looking a good loving girl of any age. Down to earth, anyone interested to living together. Pls send a photograph and little information with phone number. He can live anywhere in USA. Cell: 727-870-0052

845

ਮੈਟਰੀਮੋਨੀਅਲ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਸਿੱਧੂ, ਉਮਰ 28 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5'9", ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ, ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਵਿਚ ਸਟੱਡੀ ਵੀਜ਼ੇ 'ਤੇ PhD ਕਰ ਰਹੇ ਲੜਕੇ ਲਈ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਟਸਾਅਪ ਨੰਬਰ : (706) 206-2516

845

ਕੈਲਗਰੀ ਨੇੜਲੇ ਬੈਟਲ ਰਿਵਰ ਕੋਡੁਟ ਦੀ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਲਈ 117 ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਦਾਨ 'ਚ

ਵੈਨਕੂਵਰ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)- ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਪੀਅਰ ਪੋਲੀਵਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸੰਸਦ ਦੀ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਓਟਵਾ ਦੇ ਨੇਪੀਅਨ ਕਾਰਲਟਨ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 7 ਵਾਰ ਜਿੱਤ ਚੁੱਕੇ ਪੋਲੀਵਰ ਇਸ ਸਾਲ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਰੂਸ ਫਰੈਜ਼ੇ ਤੋਂ 4513

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੈਟਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹੁਣ ਪੋਲੀਵਰ ਕੈਲਗਰੀ ਨੇੜਲੇ ਬੈਟਲ ਰਿਵਰ ਕੋਡੁਟ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਭੁਮਿਕਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੋਲੀਵਰ ਨੂੰ ਸੀਟ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਬੈਟਲ ਰਿਵਰ ਕੋਡੁਟ ਤੋਂ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਦੇ ਜੇਤੂ

ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡੇਮੀਅਨ ਕੁਰਕ ਨੇ ਪੋਲੀਵਰ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ 18 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 177 ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਕਾਬਲਾ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਲਚਸਪ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। 1,07,980 ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ 81,123 ਵੈਟਾਂ

ਵਾਲਾ ਇਹ ਹਲਕਾ ਭੁਗੋਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇੱਥੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਸਿਆਸੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੋਲੀਵਰ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰੋਜ਼ਾਨਾਂ ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਬਖਰਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ : www.punjabmailusa.com

HOTHI
FREIGHTLINES

**Your Job Search
Ends With Us!**

- ✓ \$2500 salary per week (depending on experience)
- ✓ Sign On and Referral Bonuses
- ✓ Contracted Freight and Brand New Equipment
- ✓ Average salary of our drivers is \$10,000/month

Come and Join Our Team!

- Class A License
- 6-Months continuous experience
- 1 year of driving experience
- 23 years of age or older
- 3 years MVR is verified
- 6 months of reefer experience
- No slip seating

Gary Hothi • (408) 332-9355 • Gary@hflfreight.com

ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲ 'ਹ ਲਗਾਏ ਮੁਫਤ ਆਮ.ਡਿ. ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਉਦਘਾਟਨ

ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਮੁਫਤ ਆਰ.ਡਿ. ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ. ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਐਲੀ. ਸਿੱਖਿਆ) ਅਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਇਕਾਈ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਟੀਮ ਦੇ ਸੇਵਾਕਾਰ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ਼।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ) - ਡਾਕਟਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਓਬਗਾਏ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵੇ ਜੀ ਦੇ ਡਲਸਫ਼ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ (ਕਿਰਤ ਕਰੋ, ਨਾਮ ਜਪੋ, ਵੰਡ ਛਕੋ) ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਸ. ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਸੰਪੂਰਨ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਡਮ ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਸ਼ਕੇਸ਼ਨ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਰਹਿਨਮਾਈ ਹੇਠ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਪੌਣ ਲਈ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਮੁਫਤ ਆਰ.ਡਿ. ਸਿਸਟਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਸ. ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਐਲੀ. ਸਿੱਖਿਆ) ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਕਰ ਕਮਲਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ

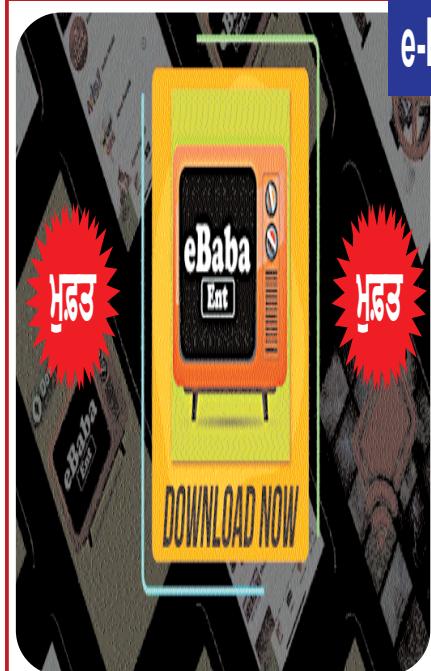
ਡਾ. ਐਸ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਓਬਗਾਏ।

ਓਬਗਾਏ ਦੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਗੰਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਬੂੜਾ ਗੁੱਜਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਲਵਾ ਬੇਤਰ ਦਾ ਪਾਣੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ

ਨੂੰ ਪੀ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਵੀ ਬੁਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ।

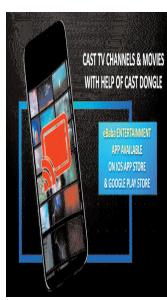
ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾਕਟਰ ਐਸ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਓਬਗਾਏ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਆਰ.ਡਿ. ਸਿਸਟਮ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਓਬਗਾਏ ਵਲੋਂ ਤੁਰੰਤ ਆਰ.ਡਿ. ਲਗਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ਼ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਓਬਗਾਏ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਰਿਟਾ, ਪ੍ਰਿਸਿਪਲ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਰਿਟਾ, ਬੈਕ ਮੈਨੇਜਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਮਾਸਟਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਸ਼ਕ ਕੁਮਾਰ, ਬਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਰਿਟਾ, ਲੈਕਚਰਰ, ਸਥਕੀਰ ਸਿੰਘ ਜੈਲਦਾਰ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਭੋਣ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਬਗਾੜ, ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਅਕਾਰੀ, ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਹੱਲਾ ਵਾਸੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਵਕਤ ਬਦਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਵਕਤ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲ ਚੁੱਕੇ ਨੇ Entertainment ਦੇ ਸਾਧਨ ਵੀ

e-Baba Entertainment App ਨੂੰ Download ਕਰੋ।

ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਵੀ Company ਦੇ ਬਣੇ Android TV 'ਚ eBaba App ਭਾਉਨਲੋਡ ਕਰੋ ਜਾਂ ਸਮਾਰਟ TV ਦੀ HDMI Port 'ਚ Google TV Dongle ਲਾਵੋ ਤੇ eBaba ਭਾਉਨਲੋਡ ਕਰਕੇ ਗਿਮੋਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹੀ, ਵੱਡੀ TV Screen ਉਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ English, Punjabi, Hindi ਅਤੇ Urdu ਦੇ TV Channel ਵੀ 'ਚ ਵੇਖੋ ਅਤੇ ਰੇਡੀਓ 'ਚ ਸੁਣੋ, also eBaba Entertainment App available for your ਸਮਾਰਟ phone on app store and Play store.

Cast Dongle ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦੀਦਾ TV Channel ਜਾਂ Movies ਆਪਣੇ TV 'ਤੇ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ Drive ਕਰਦੇ ਵੇਲੇ Bluetooth ਨਾਲ ਗੇਡਿਚ ਵੀ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਇਸ ਲਈ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਇਹ App Download ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ Share ਕਰੋ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਾਕ-ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਖੇਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗੀ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫਤ ਵਿੱਦਿਆ : ਡਾ. ਐਸ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਓਬਗਾਏ

ਡਾ. ਐਸ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਓਬਗਾਏ।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ) - ਦੁਬਈ ਦੇ ਉੱਥੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਡਾਕਟਰ ਐਸ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਓਬਗਾਏ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਰੁਪਿਆ ਇਕਠਾ ਕੀਤਾ ਆਪਣੀ ਨੇਕ ਕਮਾਈ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਕਰੋਝਾਂ ਰੁਪਿਆ ਦਾਨ ਵਜੋਂ ਖਰਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਉਥਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਲਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਪੋਜੈਕਟ ਲਈ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਬਣਤਰ ਬੁਣ ਲਈ ਗਈ ਅਤੇ ਆਰੰਭਲੇ ਕੋਰਸਾਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੋਰਸ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਵੀ ਹੋਣਗੇ।

ਅਗੰਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਬੂੜਾ ਗੁੱਜਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਫਿਊਰਿਸ਼ਟਿਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਦੇ ਚਾਂਸਲਰ ਹਨ, ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਵਜੋਂ ਸੁਪੱਸ਼ਿਧ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਕਾਦਮੀਸ਼ੀਅਨ ਡਾਕਟਰ ਸਰਬਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰਸਮੀ ਤਹਿਕੇ ਨਾਲ ਪੇ. ਡਾ. ਸਰਬਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਨਵੀਆਂ ਬੁਲੰਦੀਆਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਿਆ।

ਚਕਿਤਸਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਆਫ਼ ਐਮੀਨੀਸ਼ੈਨ, ਸਮੀਤੀ ਪੂਰੀ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚੀਫ਼ ਉਸਾਗੀ ਵਿਭਾਗ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਨਿਯਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਇਕਾਈ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੁੱਹ ਟੀਮ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਚਮਕਦਾ ਹੀਰਾ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਰਸਮੀ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰਸਮੀ ਤਹਿਕੇ ਨਾਲ ਪੇ. ਡਾ. ਸਰਬਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਨਵੀਆਂ ਬੁਲੰਦੀਆਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਿਆ।

ਗੜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਖੇਡ ਕਰਵਾਉਣ ਵੇਖਾਇਏ ਤੇ ਕਲਿੰਕ ਕਰੋ :
www.punjabmailusa.com

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

FREEMAN
FINANCIAL SERVICES

ਆਪਣਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਠੀਕ ਕਰਵਾਉਣ
ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

CONTACT US
(916) 465-3200
(916) 471-5505

WHAT WE DO
**BOOSTING
YOUR
CREDIT
SCORE**

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡਾ
ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸਕੇਰ ਵਧਾ
ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

WE CAN HELP WITH

- COLLECTIONS
- LATE PAYMENTS
- HARD INQUIRIES
- CHARGED OFF
- AND MORE.....

VISIT MORE
www.freemanfinsvcs.com

ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ: ਗਾਇਕ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੁਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ

■ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਮੁਹੱਲੀਆਂ
ਗਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦੁਹਾਈਆਂ
ਜਾਣਗੀਆਂ: ਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਪਟਿਆਲਾ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)- ਗਾਇਕ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਵਿਚ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 350ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੱਚ-ਟੱਪ ਕੇ ਕੀਤੇ ਮਨੋਰਜਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੁਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗ ਲਈ ਹੈ।

ਗਾਇਕ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, “ਮੈਂ ਆਸਟਰੋਲੀਆ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਪੁਰੁਚਿਆ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਪੁਰੁਚਣ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਛੋਨ ਨੈਟਵਰਕ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਟੀਮ ਨੇ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕੈਡਮੀ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰ ਚੁਕਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਸਿੱਧਾ

ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਸਾਹਾ ਧਿਆਨ ਦਰਸ਼ਕਾਂ 'ਤੇ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਸਟੇਜ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਬੈਨਰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮੇਰੀ ਗਲੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਸਿੱਧਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਗਲੀ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਕਢੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਹ ਨਿਮਾਣਾ ਸੇਵਕ ਅਕਾਲ ਤੁਖਤ ਸਾਹਿਬ, ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅਪੀਲ

ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਗਲੀ ਲਈ ਸ਼ੁਅਾਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਵੀ ਸੇਵਾ ਛੁੱਕਵੀਂ ਸਮੱਝੋਗੇ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਬੱਚਾ ਹਾਂ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਮੁਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਕਦੀ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਪੰਥ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਹੋਵੇ। ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦੁਹਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।”

ਦੱਸ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਵਿਰਸਤ ਅਤੇ ਸਰਬੋਤਮ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਮਲਾ: ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਚ ਹੋਈ ਸੁਣਵਾਈ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)- ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਨਾਭਾ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਬੰਦ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਬਿਕਰਮ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਰੋਈ ਸੁਣਵਾਈ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)- ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਦੂਤਘਰ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ 'ਚ ਦੂਤਘਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅਮਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਮਾਜ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹਮਲੇ ਵਰਗੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਡਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਅਮਰੀਕੀ ਵੀਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਵੀਜ਼ਾ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਵੀਜ਼ਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ - ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਡਨ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਅਮਰੀਕੀ ਵੀਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਵੀਜ਼ਾ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਵੀਜ਼ਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ - ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਡਨ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਦੱਸ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਲੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਵੀ ਸੇਵਾ ਛੁੱਕਵੀਂ ਸਮੱਝੋਗੇ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਮੁਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਕਦੀ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਡਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਅਮਰੀਕੀ ਵੀਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਵੀਜ਼ਾ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਵੀਜ਼ਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ - ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਡਨ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਦੁਤਘਰ ਨੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ, “ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹਮਲਾ, ਚੌਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਵੀਜ਼ਾ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

ਭਾਰਤ 'ਚ ਅਮਰੀਕੀ ਦੂਤਘਰ ਵੱਲੋਂ ਸਖ਼ਤ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ

■ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਰਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਹੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦੇ ਵੀਜ਼ਾ।

ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਅਮਰੀਕੀ ਵੀਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ 'ਚ ਦੂਤਘਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅਮਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਮਾਜ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹਮਲੇ ਵਰਗੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਡਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਅਮਰੀਕੀ ਵੀਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਵੀਜ਼ਾ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਵੀਜ਼ਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ - ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਡਨ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਦੁਤਘਰ ਨੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ, “ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹਮਲਾ, ਚੌਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਵੀਜ਼ਾ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਮਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

ਦੁਤਘਰ ਨੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ, “ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹਮਲਾ, ਚੌਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਵੀਜ਼ਾ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਮਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

ਵੈਨਿਸ ਫਿਲਮ ਮੇਲੇ 'ਚ ਹੋਵੇਗਾ ਮਦਰ ਟੈਰੇਸਾ 'ਤੇ ਬਣੀ ਫਿਲਮ ਦਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ

■ ਮਸ਼ਹੂਰ ਮਕਦੂਨਿਆਈ ਫਿਲਮ ਡਾਈਰੈਕਟਰ ਟੀਓਨਾ ਸਟਰੂਗਰ ਮਿਤੇਵਸਕਾ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਮਦਰ', ਜ

ਫਰਾਂਸ ਵੱਲੋਂ ਫਲਸਤੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੜ੍ਹੇ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਪੈਰਿਸ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)- ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਮੈਨੂਅਲ ਮੈਕਰੋਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਫਲਸਤੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਭੇਜਨ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਗਾਜ਼ਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਲੋਗਾਨਾ ਕੁਟਨੀਤਕ ਕਦਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੈਕਰੋਨ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਐਕਸ' ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੇਸਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਤੰਬਰ ਵਿਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸ਼ਾਹ ਵਿਚ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ, "ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿਚ ਜੰਗ ਰੁੱਕ ਜਾਵੇ

ਅਤੇ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਈਆਂ ਜਾਣ।" ਗਾਜ਼ਾ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੇ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਦਮ ਇਜ਼ਰਾਈਲ 'ਤੇ ਕੁਟਨੀਤਕ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਰਾਂਸ ਹੁਣ ਫਲਸਤੀਨ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪੱਛਮੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਦਮ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ 1967 ਦੇ ਮੱਧ

ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਗਾਜ਼ਾ 'ਚ ਗੋਲੀਬੰਦੀ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)- ਭਾਰਤ ਨੇ ਗਾਜ਼ਾ 'ਚ ਜਾਰੀ ਮਾਨਵੀ ਸੰਕਟ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਥੇ ਗੋਲੀਬੰਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਚ-ਵਿਚਾਲੇ ਜਿਹੇ ਗੋਲੀਬੰਦੀ ਦੇ ਐਲਾਨ ਬਿੱਤੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਲਈ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹਨ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸਲਾਮਤੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀ 'ਚ ਹੋਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੱਕੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਪਰਵਤਨੇਨੀ ਹਗੀਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਾਜ਼ਾ ਦੇ ਲੋਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਭੋਜਨ, ਈਧਣ, ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਖਿਆ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਥੇ ਸਥਾਈ ਜੰਗਬੰਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੁਕ੍ਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਨਵੀ ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਮਾਨਵੀ ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਗਾਜ਼ਾ 'ਚ ਜਾਰੀ ਮਾਨਵੀ ਸੰਕਟ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਥੇ ਗੋਲੀਬੰਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਚ-ਵਿਚਾਲੇ ਜਿਹੇ ਗੋਲੀਬੰਦੀ ਦੇ ਐਲਾਨ ਬਿੱਤੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ

ਪੂਰਬ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਪੱਛਮੀ ਕੰਢੇ, ਪੂਰਬੀ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਗਾਜ਼ਾ 'ਤੇ ਕਥਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਕਥਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਰਗ ਫਲਸਤੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇ ਤੇਨਯਾਹੁ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੈਕਰੋਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।" ਫਲਸਤੀਨੀ ਅਥਾਰੀ ਨੇ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।" ਫਲਸਤੀਨੀ ਅਥਾਰੀ ਨੇ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ 1967 ਦੇ ਮੱਧ

ਕੇਵਾਨਾਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਖਰੀਦ ਪੜ੍ਹੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ ਦੀ
ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਕੱਲੋਂ ਕਰੋ :

www.punjabmailusa.com

ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਲਈ

ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ

ਸਲਾਮਤੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀ 'ਚ ਹੋਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ

ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੱਕੇ

ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਪਰਵਤਨੇਨੀ

ਹਗੀਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਾਜ਼ਾ ਦੇ ਲੋਕ

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਭੋਜਨ, ਈਧਣ, ਮੈਡੀਕਲ

ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਖਿਆ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ

ਜੁੜ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਥੇ ਸਥਾਈ

ਜੰਗਬੰਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੁਕ੍ਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਨਵੀ

ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਣ

ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੁਕ੍ਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਨਵੀ

ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਣ

ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੁਕ੍ਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਨਵੀ

ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਣ

ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੁਕ੍ਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਨਵੀ

ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਣ

ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੁਕ੍ਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਨਵੀ

ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਣ

ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੁਕ੍ਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਨਵੀ

ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਣ

ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੁਕ੍ਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਨਵੀ

ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਣ

ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੁਕ੍ਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਨਵੀ

ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਣ

ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੁਕ੍ਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਨਵੀ

ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਣ

ਸਕਾਲੈਂਡ 'ਚ ਗਰਬਨ ਸਿੰਘ ਖਰਮੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਗੋਲਤ ਮੈਡਲ ਵਾਂ ਨਿਰਮਲ ਜੌਝਾ ਨੂੰ ਭੇਂਟ

- ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਖੁਰਮੀ ਜੀ
ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵੱਡੀ
ਦੇਣ - ਡਾਕ ਮੈਡਾ

ਗਲਾਸਰੋ, (ਮਨਦੀਪ ਖੁਰਮੀ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ/ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)-
ਸਕਾਟਲੈਂਡ 'ਚ ਸਾਹਿਤਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਜੋਂ ਪੰਜ ਦਰਿਆ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਸੈਂਟਰਲ ਗੁਰਦਾਅਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਿਖੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਿਹਣ ਲਈ ਪੰਜ ਦਰਿਆ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਾਲਾਨਾ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰੰਗਕਰਮੀ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਡਾਕਟਰ ਨਿਗਮਲ ਜੌੜਾ ਨੂੰ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਖੁਰਮੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਾਭ ਗਿੱਲ ਦੇਦਾ ਨੇ ਕਰਦਿਆਂ ਯਾਕੇ ਭਰ ਵਿਚੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ। ਮੰਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਂਭਦਿਆਂ ਮਨਦੀਪ ਖੁਰਮੀ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਨਿਗਮਲ ਜੌੜਾ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਖੁਰਮੀ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਉਥੋਂ ਵਾਲੀਬਾਲ ਖਿਡਾਰੀ ਤੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰਮੰਤਰ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਗਰਦਾ ਨੇ ਇਸ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਲਈ ਸ਼ਾਬਾਝ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਝੈਲੀ ਸਨਮਾਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਨਮਾਨ ਹੀ ਵੱਡੇਗੇ, ਸੋ ਪੰਜ ਦਰਿਆ ਟੀਮ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਵਧਾਈ ਦੀ ਪਾਤਰ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨਿਗਮਲ

ਜੌੜਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਬੁਲਾ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਡਾਕਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਆਲਮ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਨਿਗਮਲ ਜੌੜਾ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਫਰ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਜੌੜਾ ਇੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਲਈ ਉਰਜਾ ਵੰਡਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਗੇ ਅੱਮ.ਬੀ.ਬੀ., ਸਰਦਾਰ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖ਼ਹਿਰਾ ਨੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜ ਦਰਿਆ ਟੀਮ ਦਾ ਮੌਦਾ ਬਾਪੜਿਆ, ਉੱਥੋਂ ਡਾਕਟਰ ਨਿਗਮਲ ਜੌੜਾ ਨੂੰ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਦੀ ਸੰਗਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀ ਆਇਆਂ ਵੀ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ ਵਿਰੂੰਹਾ, ਪਸੋਗ ਸਿੰਘ ਬਲ, ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਾਹਰੀ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਸ ਸਾਲਾਨਾ ਸਮਾਰੋਹ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ੁੱਭ ਕਾਰਜ ਦੱਸਿਆਂ ਡਾਕਟਰ ਨਿਗਮਲ ਜੌੜਾ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਦਰਿਆ ਟੀਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੈਂਟਰਲ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਸੈਂਟਰ, ਸੈਂਟਰਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਅਤੇ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦਾ ਵੀ ਤਹਿਤ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਥਾਹ ਮੁਹੱਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਝੱਲੀ ਪਾਈ। ਪੰਜ ਦਰਿਆ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਗੱਲ ਵੱਲੋਂ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਦੇ ਰਿਵਾਇਤੀ ਮਫਲਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਪੱਤਰ ਢਾਕਟਰ ਨਿਰਮਲ ਜੌੜਾ, ਢਾਕਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਆਲਮ ਤੇ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੇਂਟ ਕੀਤੇ। ਸਮਾਗਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤੇ ਰੌਚਕ ਰਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਚੁੱਪ ਵਰਤੀ ਰਹੀ। ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਦਤ ਨਾਲ ਸੁਣਦੇ ਰਹੇ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਮਨਦੀਪ ਖੁਰਮੀ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਚ ਪਹੁੰਚੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗਵਰਨਰ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਜਨਾਬ ਗਣਾ ਆਬਿਦ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਕੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਚਾਹ-ਪਾਣੀ ਦੌਰਾਨ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਸਫਲ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ, ਉਥੋਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਵਰਿੰਦਰ ਖੁਰਮੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਪੰਜ ਦਰਿਆ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ 7 ਗੁਜਰਾਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 9.5 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਘੁਣਾ

ਜਾਬ-
ਤੀ-
ਤੇ
ਕੀਨਾਂ
ਆ
9.5
ਵਿਚ
ਕੀਤੇ
ਛਣ-
ਵੱਖ
ਮਲੋ
ਦੋਸ਼ੀ
ਵਿਚ
ਟੇਲ,
ਸ਼ਾਰ
ਅਰਕ
ਸ਼ਹਦ
ਪੁਲ
ਦੋਸ਼ੀ
ਹਨ,
ਮੀਆ
ਅਤੇ
ਇਸ

ਸਾਰੇ ਪੰਥੰਧ ਵੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਬੀਤੇ ਸਾਲ 24 ਅਪੈਲ, 2023 ਅਤੇ 28 ਅਗਸਤ, 2023 ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਘੁਟਾਲੇ ਦੇ ਦੌਸ਼ੀ ਮਿਤੁਲ ਬਾਰੋਟ ਨੇ ਮਿਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਛੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਬਿਗ ਵਿਨ ਆਰਕੇਡ, ਬਿਗ ਵਿਨ ਆਰਕੇਡ 2023, ਸਪਿਨ ਹਿਟਰਸ 1, ਸਪਿਨ ਹਿਟਰਸ, ਵੇਗਾਸ ਸਿਟੀ ਆਰਕੇਡ ਅਤੇ ਵੇਗਾਸ ਆਰਕੇਡ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪਾਰਿੰਗਵੀਲਡ, ਜੋਪਿਲਨ ਅਤੇ ਬੈਨਸਨ ਵੈਸਟ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਵਧਾਰਕ ਲਾਈਸੈਂਸ, ਉਪਯੋਗਤਾ ਇਕਾਰਾਨਾਮੇ, ਲੀਜ਼ ਸਮੱਝਤਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਲਈ ਅਰਜੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜੋ ਮਿਸ਼ਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਗੇਮਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੇਮਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਸਪਾਰਿੰਗਵੀਲਡ ਵਿਚ ਚਾਰ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰਾਹੁਲ ਪਟੇਲ, ਮਨੀਸ਼ ਪਟੇਲ, ਤੁਸ਼ਾਰ ਪਟੇਲ, ਵਿਪੁਲ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇੱਕ ਸੰਘੀ ਗੈਂਡ
ਜ਼ਿੰਦਿਗੀ ਨੇ 10 ਦਸੰਬਰ, 2024 ਨੂੰ
ਗਹੁਲ ਪਟੇਲ ਨਾਮ ਦੇ ਦੋਜ਼ੀ ਵਿਚੁੱਧ
ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
ਵਾਪੂ ਦੋਸ਼ ਤੇ ਆਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ
ਵਿਚ ਸਪਾਰਿਂਗਫਾਊਲਡ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਪਾਲ
ਵਿਲੀਆਮਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਥਾਨਕ
ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ
ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ
ਵਧਿਆ ਹੈ। ਕੈਨਸਸ ਸਿਟੀ ਦੇ ਹੋਮਲੈਂਡ
ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਇਨਵੈਸਟੀਗੋਸ਼ਨ ਦੇ
ਇੰਚਾਰਜ ਸਪੈਸ਼ਲ ਏਜੰਟ ਮਾਰਕ ਜ਼ੀਟੋਂ ਨੇ
ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੌਣੀ ਨੀਵੋਂ ਪੱਧਰ ਦੀ
ਜੁਆ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸੱਗਠਿਤ
ਚੈਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਗਠਿਤ ਬਹੁ-ਮਿਲੀਅਨ
ਡਾਲੁਗਾਂ ਦਾ ਅਪਗਾਧਿਕ ਨੈੱਟਵਰਕ ਸੀ,
ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਕਾਸ਼ਮਲ ਸਨ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ
ਵਾਟਸਾਏਪ ਗਰੂਪ ਵੀ ਬਣਾਇਆ, ਜਿਸ
ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 31 ਮਈ, 2023 ਤੋਂ 11
ਮਾਰਚ, 2024 ਤੱਕ ਵਾਪਰਕ
ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਮੁਲਜ਼ਮ
ਇਸ ਬੇਈਮਾਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਕਮਾਈ
ਹੋਈ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਭਰੂਤ
ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿੱਜੀ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ
ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਉਹ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸਾਢੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ
ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਗਥਨ ਕਰਨ
ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ
ਵਿਚ, ਗਹੁਲ ਪਟੇਲ, ਮਨੀਸ਼ ਪਟੇਲ,
ਸੁਨੀਲ ਪਟੇਲ, ਤੁਸ਼ਾਰ ਪਟੇਲ, ਮਿਤੁਲ
ਬਰੋਟ, ਹਰਸਦ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਅਸਗਰ 'ਤੇ
ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਲਾਂਡਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ
ਅਤੇ ਰੈਕੈਟੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਇਗਾਦੇ ਨਾਲ
ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ
ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਦੱਸੇ ਹੈ।

ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨਾਂ 'ਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਾਟਨ, (ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ)- ਗੀਨ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ, ਜੋ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਗੁਆਉਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਅਮਦਨ ਦੀ ਘੱਟ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਕੁਝ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਖੋਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਕੰਬ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨਾਂ 'ਤੇ ਪੱਥਾਪੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਹਿਤ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਡੀਨੈਚੂਰਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੁੱਖ ਤਰਜੀਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਮੈਮਰੰਡਮ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਤਿਆ ਹੈ।

ਨੈਚੁਰਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨੀ
ਸਬਾਈ ਨਿਵਾਸੀਆਂ
(ਐਲ.ਪੀ.ਆਰ.ਐਸ.) ਜਾਂ ਗੀਨ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਆਈਐਨ.ਏ. ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਬਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਰਿਕਾ ਸਰਕਾਰ ਕਲ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ 'ਤੇ ਧਾਖਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਲਮਥਰਗ ਲਾਅ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ 'ਤੇ ਅਮਦਾਨ ਦੀ ਘੱਟ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਦੇ

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਗੈਰ-ਅਮਰੀਕੀ
ਨਾਗਰਿਕ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਹੈ। ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ
ਸਿਵਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਲਈ ਪੰਜ ਲਾਗੂ
ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਵਿਚ
ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਡੀਨੈਚਰਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨੂੰ
ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਲੂਬਰਗ ਲਾਅ
ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ
ਹੈ, ਜਿਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕਲਾਂ ਨੇ ਇੱਕ
ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਤੋਂ
ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ
ਉਸਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਝੁਠਾ ਟੈਕਸ
ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦੌਸ਼ੀ
ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਨਾਗਰਿਕ ਨਾਗਰਿਕਤਾ
ਪਾਟ ਕਰਨ ਸੱਚੀ ਸਿੱਖ ਸੱਚੀ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਲਬਾ
ਪਕਿਰਿਆ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੀ ਸੀ।
ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨਾਂ 'ਤੇ ਧੋਖਾਯੱਝੀ ਦੇ
ਗੰਭੀਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ
ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਜੁਰਮਾਨੇ,
ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਟੈਕਸਾਂ 'ਤੇ
ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸ

ਸਥਿਤੀ ਗੁਆਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
 ਇਮੀਗੋਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਟੈਕਸ
 ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸ
 ਛੱਡਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰ ਸਕਦੇ
 ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ
 ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾਗਰਿਕਤਾ
 ਲਈ ਅਰਜੀ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਇੱਕ
 ਸਮੱਸਿਆ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜ਼ਰੀਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਸੁਣੌਤੀ

- ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 19 ਨੂੰ, ਵਿਚੋਧੀ ਪਿਗਾਂ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਵਿਚੋਧ

ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਦਲੀਲ
ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਲੈਂਡ ਪੂਲਿੰਗ
ਨੀਤੀ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜਾ,
ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੜ ਵਸੋਧੇ
ਅਤੇ ਇਸ ਨੀਤੀ ਕਾਰਨ ਪੈਣ ਵਾਲੇ
ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ
ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਰੀਬ 65 ਹਜ਼ਾਰ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੂਆਰਿਟਰ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਕਰੀਬ 50 ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ 24 ਹਜ਼ਾਰ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੂਆਰਿਟਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਿੱਛੇ ਸਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ

ਉਪਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਖੁਸ਼ਣ ਮਗਰੋਂ ਇਕੱਲਾ ਕਿਸਾਨ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਰਨਾਂ ਤਬਕਿਆਂ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨੀਤੀ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਬੇਬਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਡਾਇਟਰੇ ਦੱਸ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਰੋਜ਼ਾਨਾਂ ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ ਦੀ
ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ :
www.punjabmailusa.com

PUNJAB MAIL USA

TV Channel, Newspaper, Radio

All over America, Canada, Australia & Europe

All over America, Canada,
Australia & Europe

- IP TV (24 Hours)
- App: Punjab Mail USA (24 Hours)
- Youtube : Punjab Mail USA
- Facebook Page : Punjab Mail USA
- Instagram : Punjab Mail USA
- Website: punjabmailusa.com
- E-mail: punjabmailtv@gmail.com

24 Hours
7 Days

Gold #2867, Gem #375, TV Zon #6888,
Glow TV #1828, Tashan #131, Real TV etc.

For any Information & Advertisement Call at

+1-916-320-9444

ਭਗਾਸ਼ਈ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਯਾਡਰਾ

ਟੀ ਬਾਹਰੋਂ ਆਈ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਨਵਾਂ
ਸਾਲ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੇੜੇ ਦੇ
ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਗਰਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ।
ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਮੈਂ, ਪਤਨੀ ਹਰਜੀਤ, ਬੇਟੀ ਰਾਮੀਤ ਤੇ
ਭਾਤੀਜੇ ਦੀਪਕੰਵਲ ਨੇ ਬੜੇਗਾ
ਤੇ ਡਾਗਸ਼ਟੀ ਵੱਲ ਚਾਲੇ ਪਾ ਦਿੱਤੇ। ਸ਼ਿਖਲੇ
ਰੋਡ ਵੱਲ ਜਾਂਦਿਆਂ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ
ਐਂਟਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੜਕ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੋਂਦਾ
ਇੱਕ ਬੁਤ ਸੋਹਣਾ ਨਵਾਂ ਹੀ ਪਾਰਕ
ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਅੱਖਰਾਂ 'ਚ
'ਆਈ ਲਵ ਹਿਮਾਚਲ' ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ
ਹੈ। ਇੱਥੇ ਬੁਤ ਹੀ ਸੋਹਣੇ-ਸੋਹਣੇ ਛੁੱਲਾਂ ਦੇ
ਬੂਟੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ
ਹਰਿਆਵਲ ਬਾਹਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਭੁਹਾਡਾ
ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੋਹਣੇ-ਸੋਹਣੇ ਛੁੱਲਾਂ
'ਚ ਸੋਹਣੀਆਂ-ਸੋਹਣੀਆਂ ਤੱਤੀਂ
ਆਪਣੇ ਸੋਬਾਈਲ ਦੇ ਕੈਮਰੇ ਵਿਚ ਕੈਦ
ਕੀਤਾ।

ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰਾ ਇੱਕ ਵਕੀਲ
ਦੋਸਤ ਗਗਨਾਈਪੀ ਗੋਗਇਆ ਕਹਿੰਦਾ
ਕਿ ਉੱਥੇ ਮੇਨ ਸੜਕ 'ਤੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ
ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ
ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ
ਉਹ ਡਿੱਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਗਿਆਂ ਨੰਹੀਂ
ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਲੋਣਾ, ਪਰ ਉਹ ਕਾਫੀ
ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੁਣ ਜਿਉਂਦੇ ਵੀ
ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਦੁਰੀ ਉੱਤੇ ਹੀ ਚਾਚਾ ਜੀ
ਦਾ ਢਾਬਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪਰੰਠੇ ਬਹੁਤ ਸਵਾਦ
ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਪਰੰਠੇ ਛਕ ਲੈਣਾ।
ਜਾਂਦਿਆਂ ਸਾਨੂੰ ਸੌਖਿਆਂ ਹੀ ਸਰਦਾਰ ਜੀ
ਦਾ ਉਹ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਗੱਲਾਂਬਾਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ
ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਹਿਮਾਚਲ ਦੀ ਸਪੈਸਲ
ਚਾਹ ਪਿਲਾਈ। ਭਾਵ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ
ਤੰਦਰੁਸਤ ਤੇ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਸਨ। ਉਸ ਤੋਂ
ਅੱਧੇ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਸਾਹਮਣੇ ਚਾਚਾ ਜੀ
ਦੇ ਢਾਬੇ ਦਾ ਬੋਰਡ ਲੱਗਿਆ ਦੇਖਿਆ ਤੇ
ਗੱਡੀ ਰੋਕ ਲਈ। ਢਾਬੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠਿਆਂ ਤੋਂ
ਆਰਡਰ ਲੈਣ ਆਏ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ
ਚਾਚਾ ਜੀ ਕਿੱਥੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਤਾਂਹ ਨੂੰ
ਉੱਗਲ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਜੀ, ਉਹ ਤਾਂ ਉੱਪਰ
ਹਨ। ਮੈਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੁਲਾਓ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ, ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਫਿਰ ਜਵਾਬ
ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਜੀ ਉੱਪਰ ਚਲੇ ਗਏ,
ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਮਤਲਬ
ਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ
ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤੀ ਤੇ ਜਿਸ
ਬਾਰੇ ਇਹ ਸੰਕਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਫੌਂਡ ਹੋ
ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਰਿਹਿੰਦੇ ਸਾਹਾਂ ਤੱਕ
ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ, ਜਿੰਦਗੀ ਜੀਅ ਲਈ
ਜਾਵੇ, ਘੁੰਮ-ਫਿਰ ਕੇ ਦੁਨੀਆਂਦਾਰੀ ਦੇਖ
ਲਈ ਜਾਵੇ। ਬੇਰ ਉੱਥੇ ਨਾਸ਼ਤਾ ਕੀਤਾ ਤੇ
ਬੋੜੀ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਇੱਕ ਹੋਮਸਟੇਅ ਵਿਖੇ
ਕਮਰਾ ਲੈ ਲਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ 31 ਦਸੰਬਰ
ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਟੁਰਿਸਟਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ
ਜ਼ਿਆਦਾ ਭੀੜ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ ਤੇ ਕਮਰਾ
ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਇੱਕਤ ਆਉਣੀ ਸੀ।

ਫਰੈਸ਼ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਹੋਸਟੇਅ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪਹਾੜੀ ਥੱਲੇ ਉੱਤਰ ਕੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਡਗਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਏ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੋਲਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਪੰਦਾ ਡਗਸ਼ਟੀ ਪੁਰਾਣੇ ਡਾਊਣੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸੋਲਨ ਤੋਂ 11 ਤੇ ਕਾਲਕਾ ਤੋਂ 27 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1847 'ਚ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਡਬਲੀ, ਬੁਘਤਿਆਲਾ, ਚੁਨਾਗ, ਜਾਵੁਗ ਅਤੇ ਡਗਸ਼ਟੀ ਨਾਮਕ ਪੰਜ ਪਿੰਡ ਮੁਹਤਾ ਵਿਚ ਪਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਨਵੀਂ ਡਾਊਣੀ ਦਾ ਨਾਮ

ਕਾਡਾ ਆ ਹਾਂ ਨਾ ਹੁਲ੍ਹਾ ਵੱਡਾ ਹੁਲ੍ਹਾ। ਅਥਰੀ ਨਾਮ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਗਸ਼ਟੀ ਨਾਮ 'ਦਾਗ-ਏ-ਸ਼ਾਹੀ' ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਦਾਗ-ਏ-ਸ਼ਾਹੀ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਡਗਸ਼ਟੀ ਪਿੰਡ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ

ਇਸ ਜੇਲ੍ਹ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ 1849 ਈਸਵੀ 'ਚ 72875/- ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੈਦੀਆਂ ਲਈ 8 ਵਾਏ 12 ਦੇ 20 ਫੁੱਟ ਉੱਚੇ 54 ਕਮਰੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 11 ਕਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਕੀ 43 ਕੈਦੀਆਂ ਵਿਚੋਂ 27 ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦੀਆਂ ਲਈ, ਜਦਕਿ 16

ਅਮਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚੌਮਾ

ਸਰਹਿੰਦ ਸ਼ਹਿਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

ਫਿਰਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ

ਮੋਬਾਈਲ ਨੰ: 98889-40211

માર્ગ મેલ્^{USA}

444 444

ਸੜਕ 'ਤੇ ਢਾਬੇ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦਿਆਂ
ਹੋਟਲ ਵਾਲਾ ਕਮਰਾ ਵੀ ਲੰਘ ਗਿਆ ਪਰ
ਕੋਈ ਢਾਬਾ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਪਿਆ। ਫੇਰ 10
ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅੰਗੇ ਜਾ ਕੇ ਸੇਲਨ ਦੇ ਚਿੱਕ
ਰੈਸਤਰਾਂ 'ਚ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾਧਾ ਤੇ
ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਘੁੰਮਣ ਉਪਰੰਤ ਵਾਪਸ
ਕਮਰੇ 'ਚ ਆ ਕੇ ਰਾਏ। ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ
ਭੌਪੂ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਰਾਏ ਸਾਂ। ਕਮਰੇ ਵਿਚ
ਗਾਣੇ ਲਾ ਕੇ ਕਿੰਨੇ ਦੇਰ ਤੱਕ ਮਸਤੀ
ਕਰਦਿਆਂ ਬੱਥ ਕੇ ਸੌਂ ਗਾਏ।

ਦੂਜੀ ਸਵੇਰੇ ਵਾਪਸ ਜਾਂਦਿਆਂ ਬੜੋਗੇ ਹਾਈਟਸ ਰੁੱਕਣਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਗੀ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਏਦਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਟਰਿਪ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਚੈਲ ਰਾਤ ਰੁੱਕੇ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਗਗਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਰਸਤੇ 'ਚ ਬੜੋਗ ਹਾਈਟਸ ਹੈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਚਾਈ ਉੱਤੇ, ਉੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾ ਕੇ ਆਏਂਦਿ। ਅਸੀਂ ਲੰਘੇ ਵੀ ਸੀਂ ਉੱਥੋਂ, ਪਰ ਗਗਨ ਵੱਲੋਂ ਚੜ੍ਹਾਈ ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਦੋਂ ਸਕਿੱਪ ਕਰ ਗਏ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਬੜੋਗ ਹਾਈਟਸ ਦਾ ਬੋਰਡ ਨਜ਼ਰੀਂ ਪਿਆ, ਤਾਂ ਸਾਈਡ 'ਤੇ ਗੱਡੀ ਰੋਕ ਲਈ। ਅਸੀਂ ਚਾਰ ਜਣੇ ਪੈਦਲ ਹੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਚੜ੍ਹਨ ਲੱਗ ਪਏ ਕਿ ਚਲੋ ਜਿੱਥੋਂ ਥੱਕ ਗਏ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਆਵਾਂਗੇ। ਪਰ ਅੱਠ-ਦਸ ਮਿੰਟਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਬੜੋਗ ਹਾਈਟਸ ਆ ਗਿਆ। ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਕਿ ਚੜ੍ਹਾਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਉੱਥੋਂ ਹੀ ਵਾਪਸ ਚੜ੍ਹਾਈ ਉੱਤਰ ਆਏ ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਚਾਰੇ ਜਣੇ ਗੱਡੀ ਚੰਤਾਂ ਗਏ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਹੋਟਲ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਵੀ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਚੱਲੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਮੇਜ਼ਾਂ ਉੱਪਰ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ, ਥਾਲੀਆਂ ਤੇ ਗਲਾਸ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਖਿੱਲ੍ਹੇ ਪਏ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਦੇਰ ਫੌਟੋਆਂ ਖਿੱਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕੱਚੇ ਪਹੋਂ 'ਤੇ ਗੱਡੀ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਰਸਤਾ ਸਿਰਫ ਕਾਰ ਜੋਗਾ ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਹੀ ਸੀ। ਪਹੇ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਖੇਤ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਤਾਨ ਜਾਂ ਛੁਟੀਆਂ ਖਾਈਆਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਤਾਂ ਡਰ ਕੇ ਕਾਰ ਵਾਪਸ ਮੌੜਨ ਦੀ ਜਿੱਦ ਕਰਨ ਲੱਗ ਗਏ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਦਾ ਚਾਅ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਹਾੜੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚਲੇ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਛੋਟੇ ਘਰ ਤੇ ਪਹਾੜੀ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਕਿਆਰੀਨ੍ਹਮਾ ਖੇਤ ਦੇਖ ਕੇ ਮਨ ਬਾਗੋ-ਬਾਗ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ ਮੌਕੇ ਕੜਾਕੇ ਦੀ ਠੰਡ ਵਿਚ ਸਿਆਲ ਦੀ ਨਿੱਘੀ-ਨਿੱਘੀ ਧੂਪ, ਭਲਾ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ। ਉੱਥੇ ਗੱਡੀ ਖੜ੍ਹਾ ਕੇ ਹੋਰ ਦੁਰ ਤੱਕ ਪੈਦਲ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਘੁੰਮ, ਫੌਟੋਆਂ ਖਿੱਚੀਆਂ। ਇੱਧਰ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਫਸਲਾਂ ਲਹਿਰਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਉੱਧਰ ਛੋਟੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ 'ਚ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਫਲ ਲੋੜ ਲੀਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਲੜ ਕਾਡ ਮਾ ਰਹ ਸਨ।
 ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਕਸੌਲੀ ਚਲੇ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ
 ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਮੈਂਕੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਅਮਦ
 ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਦੇਰ ਹੈਰੈਟੇਜ
 ਮਾਰਕੀਟ ਪ੍ਰਿਮੇ, ਚਰਚ ਦੇਖੀ ਤੇ ਦੁਪਹਿਰ
 ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾ ਕੇ ਸਰਹਿੰਦ ਲਈ ਵਾਪਸੀ
 ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਡਾ. ਪਿੰਤਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਮੇਹਿਰੋਕ
ਗੁਰੂਨਾਗਰਪੁਰ
ਮੋਬਾਈਲ : 98885-10185
ਪੰਜਾਬ ਮੇਲਾ USA

ਸਾਉਣ ਮਹੀਨੇ ਦਿਨ ਗਿੱਧੇ ਦੇ...

Pਾਬੀ ਸੋਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਰੁੱਤਾਂ ਤੇ ਮੌਸਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਵੀ ਪੜਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸਾਉਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬੜਾ ਨੇੜਲਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਇਹ ਮਹੀਨਾ ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਖੇਡਿਆਂ, ਨੱਚਣ-ਟੱਪਣ, ਗਿੱਧੇ, ਭੰਗੜੇ, ਕਿੱਕਲੀ ਆਦਿ ਪਾਉਣ ਦਾ ਪੱਤੀਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਾਉਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧੂਰ ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਵਸਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਉਣ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਸੰਗ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਨੱਚਦਾ, ਖੋਡਦਾ, ਗਾਉਂਦਾ, ਹੱਸਦਾ, ਮੌਜ-ਮਸਤੀ ਮਨਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਅਕਸਰ ਲੋਕਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਆਮਦਾਰੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਸਾਉਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਝੁਮ ਉੱਠਣ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਨਾਲ ਮੌਸਮ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਠ ਹਾੜ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਕਹਿਰਾਂ ਦੀ ਤਪਸ਼ੀ, ਲੂਅ ਅਤੇ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਸਤਾਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਧਰਤੀ ਨੂੰ, ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ, ਬਨਸਪਤੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਗਹਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਜੇਠ ਹਾੜ ਦੀ ਗਰਮੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੂਹ ਸੁੱਟਦੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਲਲਚਾਈਆਂ ਨੜਿਗਾਂ ਨਾਲ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਾਮ ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਬਦਲੋਟੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਲਦੇ ਵਿਹਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਸਾਉਣ ਦੀਆਂ ਫੁਗਾਂ ਠੰਢਕ ਤੇ ਨਮੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਧਰਤੀ ਦੀ ਚਿੱਠਕਣੀ ਪਿਆਸ ਬੁੜਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪਾਸਾਰ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ :

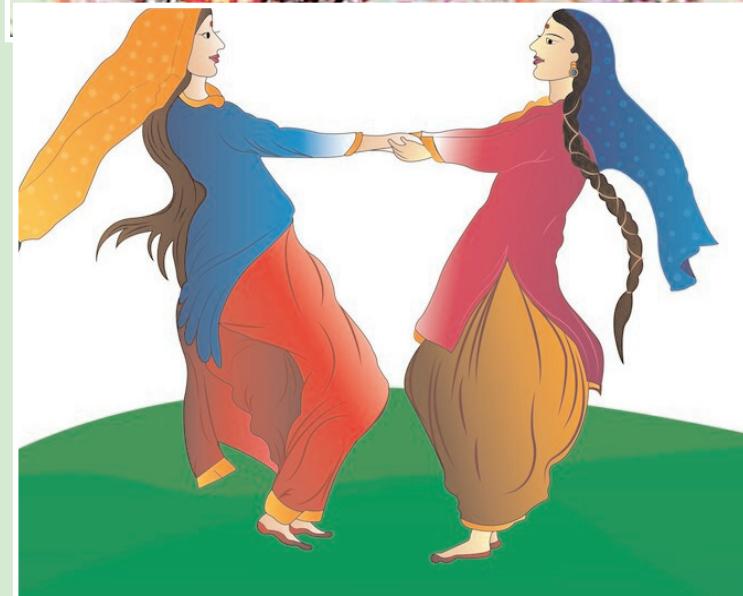
ਸਾਉਣ ਮਹੀਨੇ ਦਿਨ ਗਿੱਧੇ ਦੇ ਕੁੜੀਆਂ ਰਲ ਕੇ ਆਈਆਂ ਨੱਚਣ, ਕੁੱਣ, ਝੁਟਣ, ਪੀਂਘਾਂ ਵੱਡਿਆਂ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਈਆਂ ਗਿੱਧੇ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਨਣਦਾਂ ਤੇ ਭਰਜਾਈਆਂ...

ਸਾਉਣ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਜੰਮ ਕੇ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਸਾਉਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਲੱਗਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਝੜੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲਗਾਤਾਰ ਵਰ੍ਹਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਮੀਂਹ ਵਾਰੇ ਨਿਆਰੇ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਮੀਂਹ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਰੂਪ ਨਿਖਰਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਗਿੱਧੇ, ਭੰਗੜੇ, ਤੀਆਂ, ਕਿੱਕਲੀ ਆਦਿ ਦੇ ਪਿੜਾਂ ਵਿਚ ਰੈਣਕ ਵਧਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਅੱਲੜ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਕਾਲੀਆਂ ਘਟਾਵਾਂ ਵੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਫੁੱਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਮਾਉਂਦੀਆਂ ਨੱਚਣ ਲਈ ਉਤਾਰਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਅੱਡੀ ਟੱਪਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁੱਲਾਂ ਤੇ ਸਾਉਣ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਵਿਚ ਉਚਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਬੋਲ ਆਪ-ਮਹਾਰੇ ਆਉਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਸਾਉਣ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਮੀਂਹ, ਪੀਂਘਾਂ ਦੇ ਹੁਲਾਰੇ, ਰਸਤਿਨੀਆਂ ਫੁਗਾਂ, ਸਹੇਲੀਆਂ ਦਾ ਸਾਬ ਆਦਿ ਗਿੱਧੇ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ :-

* ਉਰਲੇ ਪਾਸੇ ਮੀਂਹ ਵਰਸੇਂਦਾ ਪਰਲੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰਗੇ

ਸਾਉਣ ਦਿਆ ਬੱਦਲਾ ਵੇ, ਮੁੜ ਕੇ ਹੋ ਜਾ ਢੇਰੀ

* ਸਾਉਣ ਮਹੀਨੇ ਘਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਰੱਜੀਆਂ ਮੱਝੀਆਂ ਗਾਈਂ ਗਿੱਧਿਆ ਪਿੰਡ ਵੜ ਵੇ ਲਾਂਡ-ਲਾਂਡ ਨਾ ਜਾਈਂ... ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਦਾ ਸਾਉਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀਆਂ

ਠੰਡੀਆਂ ਫੁਗਾਂ ਗਰਮੀ ਨਾਲ ਝੁਲਸੀਆਂ ਤੇ ਮੁਰਝਾਈਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਤਾਜ਼ਗੀ, ਨਵੀਂ ਹੁਹ, ਨਵੀਂ ਉਮੰਗ, ਨਵੀਂ ਉਤਸ਼ਾਹ ਆਦਿ ਪੈਂਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੇ ਜੀਵ ਜੰਡੀ ਸਾਉਣ ਦੀ ਰਿਮ-ਝਿਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਝੇਲੀ ਵਿਚ ਭਰ ਲੈਣ ਲਈ ਉਤਾਰਲਾ ਤੇ ਉਤਸ਼ਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੀਨਾ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਿਉਹਾਰ ਬਣਕੇ ਬੁਝਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ, ਸ਼ਹਿਰ-ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਲੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਤੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਤੇ ਅਨੂੰ ਪੜਾਵ ਅਧੀਨ ਮਨ-ਤੰਰਗਾਂ ਚੰਲ ਹੋ ਉੱਠਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਛਹਿਬਰ ਲੱਗਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:-

ਮੇਰੇ ਭਿੱਂ ਗਏ ਵਰੀ ਦੇ ਲੀੜੇ ਪੱਛੋਂ ਦੀਆਂ ਪੈਣ ਕਣੀਆਂ।

ਸਾਉਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਸੁੱਤੀਆਂ ਮਸਤੀਆਂ ਜਾਗ ਉੱਠਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਰਪੂਰ ਮੀਂਹ ਵਰ੍ਹਦਾ ਉੱਠਦੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹੋਰ-ਭਰੇ ਘਾਹ ਦੀ ਚਾਦਰ ਵਿਛਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਲੋਹੜੇ ਦਾ ਨਿਖਾਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੁੰਗੀਆਂ ਲਿਪਟੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਮਹਿਕਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਨਸਪਤੀ ਫਲਦੀ-ਫੁੱਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮਹਿਕਾਂ ਵੰਡਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ 'ਤੇ ਉੱਗੀ ਬਨਸਪਤੀ ਹਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਝਮਦੀ ਤੇ ਨੱਚਦੀ ਪਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬੱਦਲ ਗਰਜਦੇ ਹਨ, ਮੇਰ ਪੈਲਾਂ ਪਾਉਂਦੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਯਾਦ ਸਤਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਬੋਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਪੀਂਘ ਝੁਟਦੀਆਂ ਵੀ ਉਸਦਾ ਮਨ ਹੋਰਬੇ ਉਡਾਰੀਆਂ ਮਾਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਮਾਹੀ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਸਨੇਹਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਉਹ ਬਾਗ-ਬਾਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ :-

* ਨੱਚ ਲਓ ਕੁੜੀਓ ਨੀ
ਸਾਉਣ ਨੇ ਕਦ-ਕਦ ਆਉਣਾ।

* ਆਓ ਨੀ ਕੁੜੀਓ ਹੱਸੀਏ ਬੇਡੀਏ
ਬਾਗੀ ਪੀਂਘਾਂ ਪਾਈਏ
ਵਿਚ ਗਿੱਧੇ ਦੇ ਪਾਈਏ ਬੋਲੀਆਂ
ਝਾੰਜਰ ਨੂੰ ਛਣਕਾਈਏ
ਸਾਉਣ ਮਹੀਨਾ ਕਦ ਕਦ ਆਉਣੈ
ਰੱਜ ਰੱਜ ਸ਼ਗਨ ਮਨਾਈਏ
ਨੀ, ਨੱਚ ਲੈ ਮੋਰਨੀਏ
ਐਵੇਂ ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਈਏ...

* ਖੱਟਾ ਡੋਰੀਆ ਉਡ-ਉਡ ਜਾਂਦਾ
ਜਦ ਮੈਂ ਪੀਂਘ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂ
ਸਾਉਣ ਦਿਆ ਬੱਦਲਾ ਵੇ
ਤੇਰਾ ਜੱਸ ਗਿੱਧਿਆਂ ਵਿਚ ਗਾਵਾਂ...

ਸਾਉਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਮਨ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਦਿਲ ਪਰਚਾਵਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪੀਂਘਾਂ ਅਸਮਾਨੀ ਛੰਹਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਉਣ ਦੀ ਰੰਗਲੀ ਤੇ ਸੁਹਾਵਣੀ ਰੁੱਤ ਵਿਚ ਜੇ ਕਿਸੇ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਯਾਦ ਸਤਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਬੋਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਪੀਂਘ ਝੁਟਦੀਆਂ ਵੀ ਉਸਦਾ ਮਨ ਹੋਰਬੇ ਉਡਾਰੀਆਂ ਮਾਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਮਾਹੀ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਸਨੇਹਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਉਹ ਬਾਗ-ਬਾਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਵਾਲੇ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਉਣ ਮਹੀਨਾ ਵੀ ਕਾਰਨ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਪਿਆਸੀ ਧਰਤੀ ਮੀਂਹ ਲਈ ਤਾਜ਼ਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਉਣ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਮਸੀਬਤ ਬਣ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਬਾਈਆਂ ਆਂਦੀਆਂ ਵਿਚ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਨਿਰਾਲੇ ਹਨ।

ਪਹਿਨ ਪਚਰ ਕੇ ਚੜ੍ਹ ਗਈ ਪੀਂਘ 'ਤੇ
ਡਿੱਗ ਪਈ ਹੁਲਾਗਾ ਖਾ ਕੇ
ਪੈਣ ਫੁਹਾਂ, ਚਮਕੇ ਬਿਜਲੀ
ਮੈਨੂੰ ਵੇਖ ਲੈ ਰਾਂਝਿਆ ਆ ਕੇ
ਬੱਦਲ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਹੀ
ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸਨੇਹਾ ਪਾ ਕੇ...
ਖੜਾਂ ਵਿਚ ਹਰੀਆਂ-ਭਰੀਆਂ,
ਲਹਿਰਾਉਂਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਵੇਖ ਕੇ ਕਿਸਾਨ
ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਫੁੱਲੇ ਨਹੀਂ ਸਮਾਉਂਦੇ। ਪਾਣੀ
ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ 'ਤੇ
ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਨਹਿਰ, ਛੱਪੜ, ਟੋਭੇ ਆਦਿ
ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਸੰਘਣੇ ਬਿਰਖਾਂ ਦੀ ਛਾਂ ਹੇਠ
ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਮੁਟਿਆਰਾਂ
ਜੁੜੀਆਂ ਹਨ, ਨੱਚਦੀਆਂ ਹਨ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ
ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਾਣਦੇ ਹਨ:-

ਕਾਲੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਕਾਲੇ ਰੋੜ, ਮੀਂਹ
ਵਸਾ ਦੇ ਜ਼ੋਰੇ ਜ਼ੋਰ
ਰੱਬਾ-ਰੱਬਾ ਮੀਂਹ ਵਸਾ, ਸਾਡੀ ਕੋਠੀ

ਰਾ ਸ਼ਟਗੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਹੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ, ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਪਿੱਠ ਲਾਉਣ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀ ਕੀ ਹੋਵੇ?

ਉਧਰ ਭਾਜਪਾ, ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠਿੱਠ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਨਵੇਂ, ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਅਕਸ ਵਿਗਾੜਨ ਲਈ ਉਹ ਹਰ ਗੀਲਾ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਰੋਂਦਰ ਮੌਦੀ ਨੇ ਨਹਿਰੂ-ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬੋਹ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਇਹ ਸਹਿ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 75 ਵਰ੍਷ਾਂ 'ਚ ਨਹਿਰੂ-ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੀਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਲ 1947 ਤੋਂ 1964 ਤੱਕ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਨ। ਫਿਰ ਲਾਲ ਬਹਾਦੁਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਆਏ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ 1967 ਤੋਂ 1977 ਤੱਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਥਾਂ।

1980 'ਚ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਫਿਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਪਰਤੇ। ਸਾਲ 1984 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਵਾਂਗਡੇਰ ਫਿਰ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਹੱਥ ਆਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ 1992 'ਚ ਹੋਈ। ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਤਾਕਤਵਰ ਨੇਤਾ ਵਜੋਂ ਉਭਰੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾ ਬਣਕੇ ਮੌਕਾ ਨਗਸ਼ਿਭਾਗ ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਂਗੀ ਤੇ ਤਾਕਤ ਨਰੋਂਦਰ ਮੌਦੀ ਹੱਥ ਆਈ, ਜਿਸਨੇ 'ਕਾਂਗਰਸ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ' ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿਥਿਆ। ਪਿਛਲੇ ਗਿਆਰਾਂ ਵਿਖੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ "ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ" ਅਨੁਸਾਰ "ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ" ਦੇ ਵਾਲੇ ਹਨ।

ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ, ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਜੋ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਨੇਤਾ ਹਨ, ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ 'ਚ ਬੋਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹਨ। ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸ਼ੈਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਸਦਨ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਹੜੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਤੀਜ਼ ਤੇ ਨਾਇਡੂ ਦੀਆਂ ਫਾਹੜੀਆਂ 'ਤੇ ਖੜੀ ਹੈ, ਉਹ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਵਾਲੇ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਦੇਸ਼ ਉਤੇ ਸ਼ਾਨੋ-ਸ਼ੱਕਤ ਨਾਲ ਰਾਜ ਕਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਨਾ ਸੰਸਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਾਹਰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ।

ਜਦੋਂ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸ਼ੈਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਸਦਨ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਹੜੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਤੀਜ਼ ਤੇ ਨਾਇਡੂ ਦੀਆਂ ਫਾਹੜੀਆਂ 'ਤੇ ਖੜੀ ਹੈ, ਉਹ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਵਾਲੇ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਦੇਸ਼ ਉਤੇ ਸ਼ਾਨੋ-ਸ਼ੱਕਤ ਨਾਲ ਰਾਜ ਕਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਨਾ ਸੰਸਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਾਹਰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਦੇ ਵੱਡੇ ਮੁੜੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਉਠਾਉਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਆਮ ਜਨਤਾ ਕੌਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ? ਲੋਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ।

ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ "ਅਮਰਜੈਸੀਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ" ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਅਣ-ਅੇਲਾਨੀ ਐਮਰਜੈਸੀਂ ਚੌਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹਨ। ਭੁੱਖਣ-ਭਾਣੇ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਛੱਤਾਂ ਤੋਂ ਵਿਹੁਣੇ, ਭੈੜੇ ਹਾਲਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਜਿਹੜੀ ਭੀਤੀ-ਭੱਤੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ਼ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ? ਕਿਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਚ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਬਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵੀ ਮਸਾਂ ਬੋੜਾ ਬਹੁਤ

ਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੂਜਾ ਅਜ਼ਾਦੀ ਅੰਦਰੋਂ ਲੜੇਗੀ?

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ

ਮੋਬਾਈਲ : 98158-02070

ਕਿਰਕ ਧਨਖੜ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਲਾਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਕੀ ਕਾਂਗਰਸ 'ਭਾਜਪਾ' ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਰਿਐਤ ਦੀ ਉਮੀਦ 'ਤੇ ਬੈਠੀ ਹੈ? ਕੀ ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਇਸੇ ਗੱਲ 'ਤੇ ਬੁਝ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਵੋ-ਸਰਵਾ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਆਪ ਤੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀ, ਧੀ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਕੀ ਅੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਝਾਕ ਨਹੀਂ ਹੈ?

ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਹੁਣ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਹਾਕਮ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ 'ਚ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤਿ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤੁਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦੂਜਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅੰਦਰੋਂ ਲੜਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਈਗੀ? ਕੀ ਉਹ ਇਸਦੇ ਸਮਰੱਥ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ?

ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਹੁਣ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤਾਂ ਵੱਲ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਵੱਲ ਤੋਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨ ਧੰਨ ਕੁਬੰਬਾਂ ਹੱਥ ਢੜਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ "ਜੰਗਬਾਜ਼ਾਂ" ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਅ 'ਤੇ ਜੰਗੀ ਬਿਜਟ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਪੱਖੀ ਸਕੀਮਾਂ ਤੱਤੀਆਂ-ਮਰੋਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਭਬੰਦੀ ਕਰੇਗੀ? ਕੀ ਉਹ ਇਸਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ?

ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਹੁਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰੋ-ਟੋਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਰਾਜ ਅਤੇ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਦਾ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੁਪਨਾ ਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ, ਦਾਹਿਸਤ ਦੇ ਕਾਲੇ ਸਾਈ 'ਚ ਜੀਊ-ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਖੜੋਏਗੀ ਅਤੇ ਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਤਿੰਨ ਫੇਜ਼ਾਵੀਂ ਕਾਨੂੰਨ, ਚਾਰ ਕਿਰਤ ਕੋਡ, ਯੂ.ਏ.ਪੀ.ਏ., ਅਫਸਪਾ, ਪਬਲਿਕ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕ ਉਭਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ? ਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਨੇਤਾ, ਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਕਾਡਰ, ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆਂ ਦੇ ਕੁੜ-ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਭੰਨਕੇ ਲੋਕ ਕਾਹਿੰਦੀ 'ਚ ਅਸਲ ਤੱਥ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣ ਸਕੇਗੀ?

ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਉਮੀਦ-ਆਸ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਜ਼ਮਹੂਰੀ ਪਿਰਾਂ ਨਾਲ ਰਲਕੇ ਨਿਰਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਲੜਨ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਤਹਿ ਕੀਤਿਆਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੁਝ ਸੀ ਹੈ ਹਕਿਆਉਣੀ ਹੈ, ਇਹ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭਿਕਟੋਰਾਨਾ ਹਾਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ।

ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਕਾਂਗਰਸ, ਜਿਸਨੇ ਇੱਕ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਅਲਖ ਜਗਾਉਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕੀ ਉਹ ਮੁੜ ਆਪਣੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਏਗੀ? ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਕਮ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਮੁਕਤ ਤਾਂ ਵੇਖਣਾ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁਝਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨ ਕਰਕੇ ਨਵੀਂ "ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ" ਦੇ ਝੰਡੇ ਲਾਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਨਾਲ 'ਮੌਕੀ ਸ਼ਾਸਨ' ਦਾ ਖੂਨੀ ਪੰਜਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਏਗਾ?

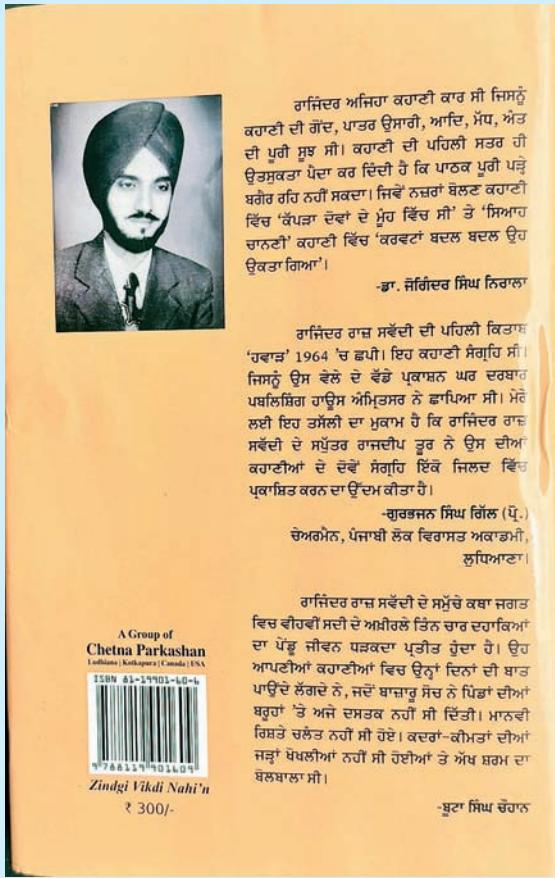
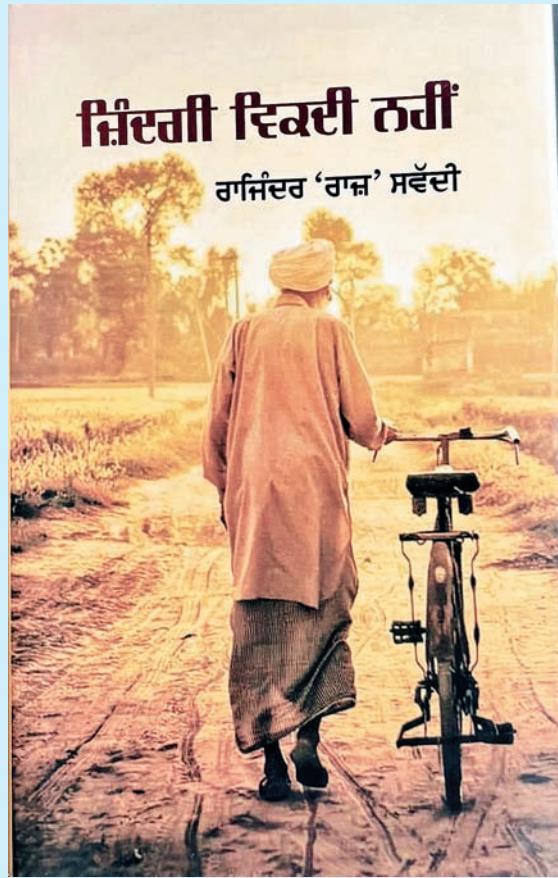
ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਧੀਕਰਨ ਨਾਲ ਜੋ ਖਿਲਵਾੜ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਉਸਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਰੋਕਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾ ਹੋ ਸ

-ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ
ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਮੌਜੂਦਾ ਨੰਬਰ 94178 13072
ujagarsingh48@yahoo.com
ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ USA

ਰਾ ਜਿੰਦਰ ਰਾਜ ਸਵੱਦੀ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਸੀ, ਉਸਦੀਆਂ ਦੋ ਪੁਸਤਕਾਂ ਹਵਾਜ਼ (1964) ਅਤੇ ਜਿੰਦਰੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ (1967) ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਅਜੇ ਉਹ ਸਾਹਿਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਜਾਹੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਚਾਨਕ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਜੇ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿਚ ਹੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੜਕੇ ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੁਰ ਗ਼ਜ਼ਲਗੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ 'ਜਿੰਦਰੀ ਵਿਕਦੀ ਨਹੀਂ' ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਇੱਕ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਰਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗਹਿ ਵਿਚ ਕੁੱਲ 31 ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਗਾਈਆਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇ ਚੁਣਕੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਕਈ ਰੰਗ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਐਰਤਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹਨ। ਕਹਾਣੀ ਸੰਗਹਿ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਸਰਲ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਦਿਹਾਤੀ ਲੋਕ ਆਪਸ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋਣ। ਜੇ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿ ਲਵਾਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਹੋਣ ਦੇ ਤਜ਼ਰਬੇ ਦਾ ਨਚੋੜ ਹਨ, ਤਾਂ ਵੀ ਕੋਈ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦਿਹਾਤੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹਕੇ ਕੋਈ ਵਾਰ ਏਦਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠਕ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੱਥ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਗੱਲਬਾਤ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਦਿਹਾਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਨਾਲ ਦਿਹਾਤੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੂਪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਸਰਲ ਵਾਕਾਂ ਗਹੀਂ ਦਿਹਾਤੀ ਅਤੇ ਨੀਮ ਸ਼ਹਿਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੋਲਚਾਲ, ਵਿਵਹਾਰ, ਸਲੀਕਾ, ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਤੇ ਸ਼ਿਸਟਾਚਾਰ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਬਾਕਮਾਲ ਹੈ। ਲਗਪਗ ਹਰ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਪਾਠਰਾਂ ਭਾਵੇਂ ਇਸਤਰੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਰਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਰਤਾਂ ਦਾ ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਐਰਤ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੀ ਹੈ। ਐਰਤ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਹਾਤੀ ਐਰਤਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬਾਗੀਕੀ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਿੰਬਾਲਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। 'ਜਿੰਦਰੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ' ਅਤੇ 'ਭੁੱਖ ਹੀ ਭੁੱਖ' ਦੋਵੇਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜੰਗ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦੀ ਦਾਸਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਫੌਜੀ ਜਿੰਦਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਲਗਪਗ ਅੱਧਾ ਦਰਜਨ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਫੌਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵੀ ਸਿੰਬਾਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਹੋਣ ਜਾਹੀ ਦੀ ਪੁੱਛ ਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੁਝ ਵੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਕਛਹਿਰੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਖਿਚਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਉਹ ਲੀਂਗ-ਲੀਂਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ,

ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਜ ਸਵੱਦੀ ਦਾ ਪੁਸਤਕ 'ਜਿੰਦਰੀ ਵਿਕਦੀ ਨਹੀਂ' ਸਮਾਜਿਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ

ਰਾਜਿੰਦਰ ਅਜਿਹਾ ਕਹਾਣੀ ਕਾਰ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਗੱਦ, ਪਾਤਰ ਉਸਾਂਹੀ, ਆਦਿ, ਮੱਧ, ਅੰਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਤਰ ਹੀ ਉਤਤਰਵਾਦੀ ਪੇਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠਕ ਪੂਰੀ ਪੜ੍ਹੀ ਸ਼ੇਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸ਼ਕਤਾ ਸਿੰਚਨ ਵੇਲਣ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ 'ਕੋਤਾ' ਦੋਵੇਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਚ ਸੀ ਤੇ 'ਸਿਆਚ ਚਾਨੀ' ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ 'ਕਰਵਾਂ' ਦੋਵੇਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਚ ਕਦਲ ਦੀ ਉਤਤਰਵਾਦੀ ਵਿਕਾਸਨ ਹੈ।

-ਡਾ. ਜੇਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਰਾਲਾ

ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਜ ਸਵੱਦੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਤਾਬ 'ਹਵਾਜ਼' 1964 ਚੱਛੀ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਸੋਗਹਿ ਸੀ। ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਉਤਤਰਵਾਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਤੀਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਜ ਸਵੱਦੀ ਦੇ ਸੁਖਤਾਵਾਂ ਰਾਜਸਥਾਪਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਉਦੇ ਦੋ ਵੇਲਾਂ ਦੀ ਸੋਗਹਿ ਇੱਕ ਲਿਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਤਤਰਵਾਦੀ ਹੈ।

-ਗੁਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਪੈ.)
ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਵਿਰਸਤ ਕਾਰਗਰ ਦੀਆਂ ਲੁਧਿਆਣਾ।

ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਜ ਸਵੱਦੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਤਾਬ 'ਹਵਾਜ਼' 1964 ਚੱਛੀ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਸੋਗਹਿ ਸੀ। ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਉਤਤਰਵਾਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਤੀਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਜ ਸਵੱਦੀ ਦੇ ਸੁਖਤਾਵਾਂ ਰਾਜਸਥਾਪਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਉਦੇ ਦੋ ਵੇਲਾਂ ਦੀ ਸੋਗਹਿ ਇੱਕ ਲਿਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਤਤਰਵਾਦੀ ਹੈ।

-ਬੁਲ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਲ

ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਐਰਤਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹਨ। ਕਹਾਣੀ ਸੰਗਹਿ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਸਰਲ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਦਿਹਾਤੀ ਲੋਕ ਆਪਸ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋਣ। ਜੇ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿ ਲਵਾਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਹੋਣ ਦੇ ਤਜ਼ਰਬੇ ਦਾ ਨਚੋੜ ਹਨ, ਤਾਂ ਵੀ ਕੋਈ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦਿਹਾਤੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹਕੇ ਕੋਈ ਵਾਰ ਏਦਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠਕ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੱਥ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਗੱਲਬਾਤ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਦਿਹਾਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਨਾਲ ਦਿਹਾਤੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੂਪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਸਰਲ ਵਾਕਾਂ ਗਹੀਂ ਦਿਹਾਤੀ ਅਤੇ ਨੀਮ ਸ਼ਹਿਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੋਲਚਾਲ, ਵਿਵਹਾਰ, ਸਲੀਕਾ, ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਤੇ ਸ਼ਿਸਟਾਚਾਰ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਬਾਕਮਾਲ ਹੈ। ਲਗਪਗ ਹਰ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਪਾਠਰਾਂ ਭਾਵੇਂ ਇਸਤਰੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਰਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਰਤਾਂ ਦਾ ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਐਰਤ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੀ ਹੈ। ਐਰਤ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਹਾਤੀ ਐਰਤਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬਾਗੀਕੀ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਿੰਬਾਲਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। 'ਜਿੰਦਰੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ' ਅਤੇ 'ਭੁੱਖ ਹੀ ਭੁੱਖ' ਦੋਵੇਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜੰਗ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦੀ ਦਾਸਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਫੌਜੀ ਜਿੰਦਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਲਗਪਗ ਅੱਧਾ ਦਰਜਨ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਫੌਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵੀ ਸਿੰਬਾਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਹੋਣ ਜਾਹੀ ਦੀ ਪੁੱਛ ਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੁਝ ਵੀ ਸਮਝਦ

ਕਿ ਤਿਮ ਬੁੱਧੀ (ਏ.ਆਈ.) ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਰਫ਼ਤਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਨ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਇੱਕ ਗਿਹਰੇ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆਕਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਵੀਂ ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਅਨੁਕੂਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਤਕਨੀਕੀ ਬਦਲਾਅ

ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਏ.ਆਈ. ਦੇ ਉਭਾਰ ਨੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿਚ ਇੱਕ ਇਨਕਲਾਬ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਟਿਊਟੋਰਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਅਨੁਕੂਲ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਅਤੇ ਏ.ਆਈ.-ਲਾਈਜ਼ਿਟ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਆਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਉਪਕਰਨ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ: ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?

ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਸੁਗਮਕਾਰੀ

ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਏ.ਆਈ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤੁਰੰਤ ਫੀਡਬੈਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਮਾਰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਸੁਗਮਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ।

“ਏ.ਆਈ. ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ, ਅਧਿਆਪਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਬਣਨ ਦੀ ਥਾਂ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਬਣ ਰਹੇ

ਕਿਤਿਮ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਵਿਕਾਸਮੀਲ ਭੂਮਿਕਾ

ਹਨ,” ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। “ਉਹ ਮੈਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ, ਜਿੰਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨ, ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਹਨਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਏ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਦੁਹਰਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ।”

ਅਹੰਕਾਰਿਤ ਮਨੁੱਖੀ ਹੁਨਰਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ

ਜਦੋਂ ਕਿ ਏ.ਆਈ. ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੈਟਰਨ ਪਛਾਣਨ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਮਝਦਾਰੀ, ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਅਹੰਕਾਰਿਤ ਮਨੁੱਖੀ ਹੁਨਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਇੱਕ ਵਧ ਰਹੇ ਆਟੋਮੇਟਿਡ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ।

“ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਿਕਾ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਬਲਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ,” ਡਾ. ਬਾਬਸਨ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ। “ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਤਾਵਰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿੰਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਰਥਪੂਰਨ ਗੱਲਬਾਤਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਸਿਖ ਸਕਦੇ ਹਨ।”

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾਉਣਾ

ਜਿਵੇਂ ਏ.ਆਈ. ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਵਿਕਾਸ ਹੁਣ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਉਪਕਰਨਾਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੁੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਨ ਹੁਣ ਐਸੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਣ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁਨਰ ਪਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

“ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਭਰ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,” ਮਾਰਕ ਰੋਨੇਲਡਸ, ਇੱਕ ਦਿਗਜ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਕਿਹਾ। “ਆਪਣੇ ਗੱਲਬਾਤਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਜ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਐਲਗੋਰਿਦਮਿਕ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਏ.ਆਈ. ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੁਝ ਅਧਿਆਪਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ।” ਸਾਨੂੰ ਏ.ਆਈ. ਉਪਕਰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਹੁਨਰ ਪਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।”

ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ

ਏ.ਆਈ. ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਉਹਿਦਭਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਡਾਟੇ ਦੀ ਗੋਪਨੀਆਤਾ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿਚ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਐਲਗੋਰਿਦਮਿਕ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਏ.ਆਈ. ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੁਝ ਅਧਿਆਪਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ।” ਸਾਨੂੰ ਏ.ਆਈ. ਉਪਕਰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਹੁਨਰ ਪਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਟੱਚ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,” ਸਰਾਹ ਕਿਸ, ਇੱਕ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਰਹੀ। “ਸਾਡੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਰਕ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।”

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਯੁੱਗ

ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਕ੍ਰਿਤਿਮ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਵੱਧਦੇ ਹਾਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵੀ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਨਵੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅਹੰਕਾਰਿਤ ਮਨੁੱਖੀ ਹੁਨਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ, ਸਿੱਖਿਆਕਾਰ ਇਸ ਨਵੀਂ ਦਿੱਤੀਕੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਵੀਗੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਵਾਲੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ, ਅਧਿਆਪਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਹੀਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖਿਆਕਾਰ ਨਹੀਂ; ਉਹ ਮੈਨੋਟਰ ਸੁਗਮਕਾਰ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਭਰ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਚੈਪੀਆਨ ਹਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਧ ਰਹੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਆਕਾਰ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਵੱਲ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਤੱਤ ਹੋਮੇਸ਼ਾ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਾਵਿੱਧ ਪ੍ਰਤੀਆਂ ਦੇ ਸੋਰਵਾਨਾਂ, ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੁਦਰਤੀ ਇਲਾਜ ਵੱਲ ਪਰਤਣ ਦੀ ਲੋੜ

ਹਨ।

ਅਜੋਕਾ ਸਮਾਜ ਅੱਜ ਕੁਦਰਤੀ ਇਲਾਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਢੰਗ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਚੇਤੇਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨ ਇਲਾਜ-ਢੰਗ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਟਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰਤੂੰ ਇਕ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਲੈਬ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਤਣਾ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਤੁਸੀਂ 7-8 ਵੰਡੀ ਦੀ ਚੰਗੀ ਗੜ੍ਹੀ ਨੀਂਦ ਲੈਂਦੇ ਹੋ, ਜੇ ਤ

ਈ-ਮੇਲ ਧੋਖਾਪੜੀ! ਤੁਸੀਂ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਵੀ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਾਤਲ ਵੀ ...ਜ਼ਰਾਂ ਬੱਚ ਕੇ

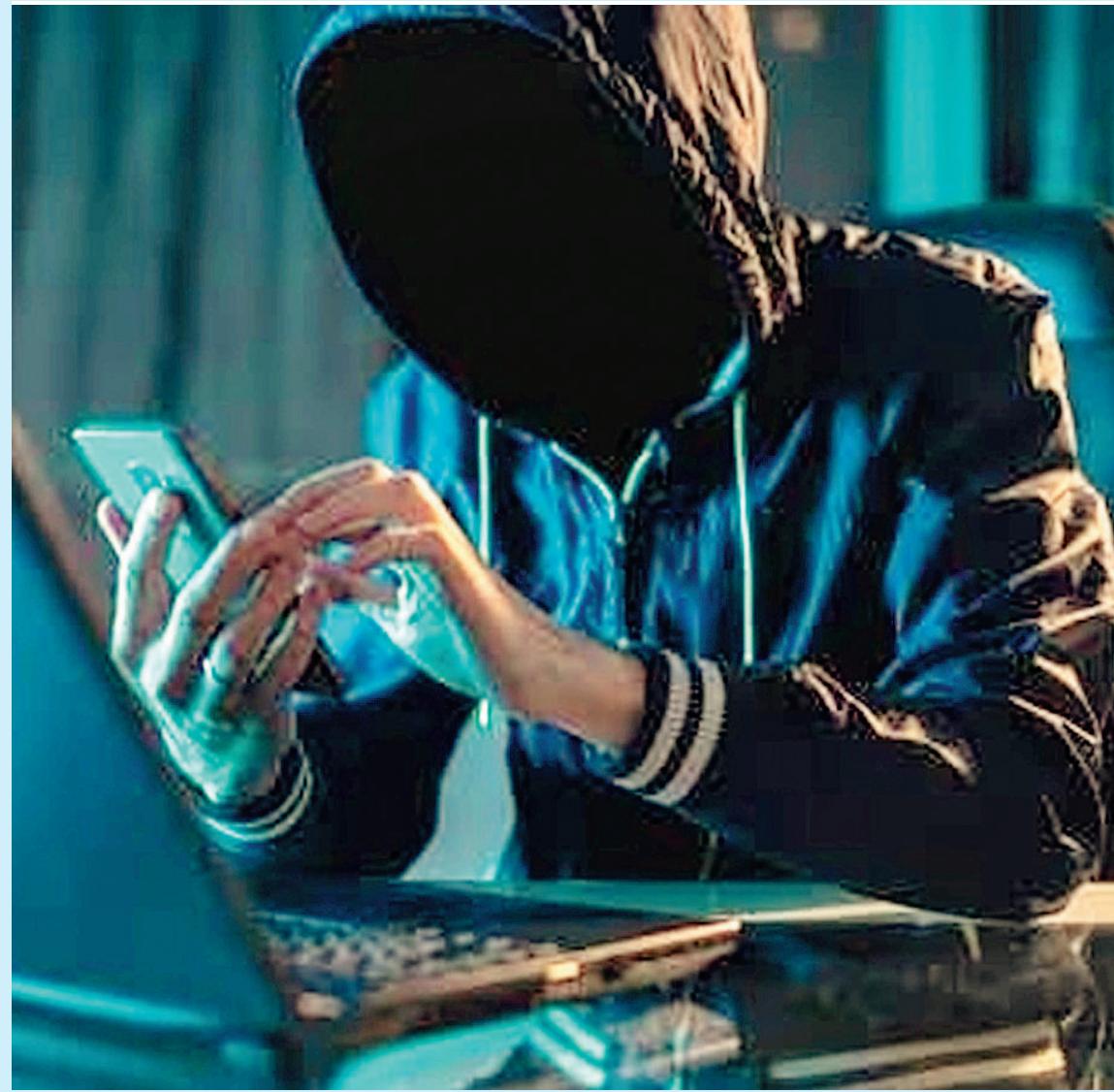
ਸਾ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹੀ ਅਨੇਕਾਂ ਈਮੇਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਹ-ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਈਮੇਲ ਐਡਰੈਸ ਸਾਡੇ ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸਾਡੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਵੀ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਾਡੇ ਈ-ਮੇਲ ਐਡਰੈਸ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਐਕਸੈਂਸ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਇਹ ਈ-ਮੇਲ ਐਡਰੈਸ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਕੌਣ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਲੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਭਾਟਾ ਚੌਗੀ ਕਰਕੇ ਇੱਧਰ ਤੋਂ ਉੱਧਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਈ-ਮੇਲ ਜਗੀਏ ਧੋਖਾਪੜੀ ਹੋਣਾ, ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਢੰਗ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਈ-ਮੇਲ ਜਗੀਏ ਉਹੀ ਲੋਕ ਧੋਖਾਪੜੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਗਲ ਅਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠੇ ਜੀ-ਮੇਲ ਚਲਾ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਭ ਅਤਾ-ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਵਾ ਵਿਚ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਤੀਰ, ਕਦੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਲੱਗ ਜਾਵੇ, ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਬੇਸ਼ਕ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫਲਾਣੇ ਨੇ ਹਵਾ ਵਿਚ ਤੀਰ ਛੱਡਿਆ, ਮਤਲਬ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾਕ ਵਿਚ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਅਸਲੀਅਤ ਹੈ। ਹੈਕਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਈ-ਮੇਲ ਫਰਾਡ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸਾਈਬਰ ਸੈਲ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਕਤ ਠੱਗਾਂ ਦਾ ਗੈਂਗ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਡਾ ਵੱਡਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਰੱਖ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹੀ ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਈ-ਮੇਲ ਆਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮੋਬਾਈਲ ਰਾਹੀਂ ਕੁਝ ਅਸਲੀਲ ਕੰਟੈਂਟ ਵਾਇਰਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਕਤ ਈਮੇਲ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਸਲੀਲ ਕੰਟੈਂਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਤਲ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਖ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹੋਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ, ਪਰ ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਕਤ ਈ-ਮੇਲ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਕੇ ਗੁਗਲ ਵਿਚ ਸਰਚ ਕਰਿਆ, ਤਾਂ ਪਤਾ ਲਗਿਆ ਕਿ ਈ-ਮੇਲ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁੰਬਈ ਸਾਈਬਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇੱਜ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਈਮੇਲ ਸਾਈਬਰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਅਤੇ ਉਕਤ ਈਮੇਲ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਮੈਂ ਚੈਟ ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਚ ਇੰਜਨ ਜਗੀਏ ਪਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ, ਪਤਾ ਲਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਈਮੇਲ ਇਕਲੋ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਗੈਂਗ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੈਸ਼ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਟਾਈਪ ਹੋਵੇਂ ਇੱਕ ਪੇਸਟ ਵੀ ਉਕਤ ਈਮੇਲ ਧੋਖਾਪੜੀ ਜ਼ਰੀਏ ਪਾਈ ਕਿ ਇਹ ਈਮੇਲ ਜਾਅਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਯਕੀਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਈ-ਮੇਲ ਨੂੰ ਸਪੈਮ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਲੱਖਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੇਖ ਕੇ ਡਰ ਜਾਂਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਗਲਤ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਅਜਿਹਾ ਅਲਰਟ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਬੰਦਾ

ਡਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਆਖਰ ਇਹ ਹੋ ਕੀ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰੈਸ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਟਾਈਪ ਹੋਵੇਂ ਇੱਕ ਪੇਸਟ ਵੀ ਉਕਤ ਈਮੇਲ ਧੋਖਾਪੜੀ ਜ਼ਰੀਏ ਪਾਈ ਕਿ ਇਹ ਈਮੇਲ ਜਾਅਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਯਕੀਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਈ-ਮੇਲ ਨੂੰ ਸਪੈਮ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਲੱਖਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੇਖ ਕੇ ਡਰ ਜਾਂਦੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਈ-ਮੇਲ ਦਾ ਰਿਪਲਾਈ ਕਰਕੇ ਠੱਗਾਂ ਦੇ ਗੈਂਗ ਵਿਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਗਲਤ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਅਜਿਹਾ ਅਲਰਟ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਬੰਦਾ

ਡਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਆਖਰ ਇਹ ਹੋ ਕੀ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਲਗਾਤਾਰ ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਈਮ ਦੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਕੋਸ਼ਾਂ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਾਅਲੀ ਤਗੀਕੇ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਾਲ ਸੈਂਟਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਭਾਂਡਾ ਭੰਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਈ.ਟੀ. ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੈਟਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਧਰਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਅਜਿਹਾ ਅਲਰਟ ਆਉਂਦਾ ਹੈ,

ਹੈ ਪਰ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਈ.ਟੀ. ਸੈਂਟਰਾਂ ਦਾ ਗਲਤ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਇੱਕ ਕਾਲ ਸੈਂਟਰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਫਿੜਿਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੋਂ ਦਰਜਨਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ-ਕੜੀਆਂ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਿਕਲੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਈਮੇਲ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਗੈਰ ਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਦਾ ਸਕਰੀਨ ਸਾਰਟ ਲੈ ਕੇ ਰੁੱਖ ਲਵਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਕਤ ਸਕਰੀਨ ਸਾਰਟ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੀ.ਆਈ.ਬੀ. ਫੈਕਟ ਚੈਕ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡਾ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਤਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋਵੇਗਾ ਹੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਬਦਨਾਮੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਾਈਬਰ ਫੋਡ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾਪੜੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਈ-ਮੇਲ ਜ਼ਰੀਏ ਜਿਹੜੇ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਸਲ ਦੇ ਵਿਚ ਉਹ ਖੁੱਦ ਅੰਦਰੋਂ ਫਰੈਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਈ.ਪੀ. ਐਡਰੈਸ ਅਸੀਂ ਕੈਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਉਂਦੇ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੇ ਗਏ ਤੀਰ ਦਾ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿਕਾਰ ਬਣਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਤਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋਵੇਗਾ ਹੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਬਦਨਾਮੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲ ਦੁਸ਼ਟੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਕੇ ਵਿਚ ਕਿ ਕਦੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਅਦਾਰਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਈਮੇਲ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਕੁਝ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਾਡੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਭੇਜਦਾ, ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਗੈਨਡਿਊ ਜਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਤੱਕ ਕਿਹੜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਰਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਸਾਨੂੰ ਈਮੇਲ ਵਰੈਗਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਹਾਂ ਇੱਥਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕ ਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਈਬਰ ਫੋਡ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾਪੜੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵੈਸੇ ਈ-ਮੇਲ ਜ਼ਰੀਏ ਜਿਹੜੇ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਸਲ ਦੇ ਵਿਚ ਉਹ ਖੁੱਦ ਅੰਦਰੋਂ ਫਰੈਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਈ.ਪੀ. ਐਡਰੈਸ ਅਸੀਂ ਕੈਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਉਂਦੇ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੇ ਗਏ ਤੀਰ ਦਾ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿਕਾਰ ਬਣਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਤਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋਵੇਗਾ ਹੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਬਦਨਾਮੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲ ਦੁਸ਼ਟੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਕੇ ਵਿਚ ਕਿ ਕਦੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ

ਜਗਦੀਸ਼ ਚੌਹਕਾ
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ
91-9217997445
001-403-285-4208
ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ USA

ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਆਰਥਿਕ- ਅਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਭੰਦਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾਂ

ਫਿ ਕਸਿਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ
ਦੀਆਂ ਅਰਬ-ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ
ਵਿਚ ਕਿਰਤ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵਿਚ
ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ। ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਵਰਗਾਂ
ਦੇ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਅਮਦਨ ਦਾ ਵੱਧ ਰਿਹਾ
ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਗਾ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੇ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਗਰਿਣ
ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹੀ ਕਿਰਤ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵਿਚ
ਕਮੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਝੁਲ ਰਹੇ
ਹਨ। ਇਹ ਵੱਧ ਰਹੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਮੁੱਖ
ਕਾਰਨ ਹੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਪੰਜੀ ਅਤੇ ਕਿਰਤ
ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਰੋਧਤਾਏ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ
ਵੱਲ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ
ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਫਰੰਸ 'ਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਪ੍ਰਸਿੱਧ
ਆਰਥਿਕ ਮਾਹਰ 'ਗਬਰੀਇਲ ਜੁਕਸੈਨ'
ਜਿਹੜਾ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਬਰਕਲੇ ਅਤੇ
ਪੈਰਿਸ ਸਕਲ ਆਫ ਇਕਨੋਮਿਕਸ ਵਿਖੇ
ਧਨ (ਸੱਪਤੀ)-ਅਸਮਾਨਤਾ ਸਬੰਧੀ
ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਾਹਰ ਹੈ। ਉਸ ਵਲੋਂ
ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ
ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਕਰ (ਟੈਕਸ) ਸਮੱਗਰੀ
(ਡੇਟਾ) ਨੂੰ ਤੈਹਾਂ ਲਾ ਕੇ ਅਸਮਾਨਤਾ
ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। 'ਬੈਮਸ
ਪਿਕਟੀ' ਅਸਮਾਨਤਾ ਸਬੰਧੀ ਸੰਸਾਰ
ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਿਆਗਕੀ ਮਾਹਰ ਹੈ, ਜਿਸ
ਵਿਲੋਂ ਸੰਸਾਰ ਅਸਮਾਨਤਾ ਸਮੱਗਰੀ
ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਉਸ
ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ।

ਆਗਥਿਕ ਮਾਹਰਾਂ ਵਲੋਂ ਹੁਣੇ-ਹੁਣੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਧਨ ਵਿਚ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅੱਡੋਂ-ਦਰ-ਲੈਵਲ ਨੂੰ ਨੰਗਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਹਰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦਾ ਮੀਡੀਆ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਅਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭ ਅੱਖਾਂ, ਨਕਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਸੁਨੋਹਾ ਢੂਤ ਸਭ ਇਸ ਧਨ ਰਾਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਬਦਵਸੀਕਾ ਲੈਵਲ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। 'ਵਾਲ ਸਟਰੀਟ ਰਸਾਲੇ' ਅੰਦਰ 24 ਅਪੈਲ, 2025 ਨੂੰ 'ਜੂਲੀਅਟ ਚੰਗਾ' ਦੇ ਇਕ ਲੇਖ ਵਿਚ 'ਜ਼ਕਮੈਨ' ਵਲੋਂ ਧਨ ਸਬੰਧੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਲੱਭਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਾ ਮੀਡੀਆ ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ। 'ਜ਼ਕਮੈਨ' ਵੈਹਿਦੇ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂ.ਐਸ. ਅੰਦਰ ਸਾਲ 2024 ਦੌਰਾਨ 19 ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਪਤੀ (ਧਨ) ਵਿਚ ਇਕ ਖਰਬ (ਟ੍ਰੀਲਿਅਨ) ਡਾਲਰ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਹੜਾ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੀ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਭਾਵ 2024 ਵਿਚ ਇਕੱਤਰ ਹੋਇਆ ਯੂ.ਐਸ. ਅੰਦਰ ਕੁੱਲ ਧਨ, ਜੋ 1.81 ਫੀਸਦੀ ਸੀ, ਜਦੋਂਕਿ 2 ਫੀਸਦੀ ਧਨ ਹੀ 19 ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਪਾਸ ਸੀ, ਵਾਲ ਸਟਰੀਟ ਰਸਾਲੇ' ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 2024 'ਚ ਕੁਲ 148 ਖਰਬ ਡਾਲਰ ਜੋ ਕੁਛ (0.0000 1 ਫੀਸਦੀ) ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਪਾਸ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ, ਇਹ 1913 ਜਦੋਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਸਿਸਟਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

‘ਜੇ.ਪੀ. ਮੌਰਗਨ ਚੇਜ਼’ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ
 ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ 2021 ਵਿਚ
 ਪੂੰਜੀਪਤੀ 975 ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਾਮੇ
 (ਸੰਪਤੀ) 2024 ਤੱਕ 2000 ਅਰਬ
 ਡਾਲਰ ਪੁੰਜੀ ਗਈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ 0.1 ਫੀਸਦੀ
 ਘਰਾਣੇ (ਪਰਿਵਾਰ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
 1,33,000 ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਸਤ
 ਪੂੰਜੀ 46.3 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਸੀ।
 ਜਦਕਿ ਇਹ ਪੂੰਜੀ 1990 ਦੌਰਾਨ 3.4
 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਸੀ। ਅਗਲੇ 0.9
 ਫੀਸਦੀ ਘਰਾਣੇ (ਪਰਿਵਾਰ) ਜੋ ਅੰਸਤ
 1.2 ਮਿਲੀਅਨ ਪਰਿਵਾਰ ਸਨ, ਪਾਸ
 11.2 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਸੰਪਤੀ ਸੀ, ਜੋ
 ਵਧ ਕੇ 4,50,000 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ
 ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਜ ਗਈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ
 1 ਫੀਸਦੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਲੋਖਾ ਕੇਵਲ

‘ਜੇ.ਪੀ. ਮੌਰਗਨ ਚੇਜ਼’ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ 2021 ਵਿਚ ਪੂੰਜੀਪਤੀ 975 ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਾਸੇ (ਸੰਪਤੀ) 2024 ਤੱਕ 2000 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਪੂੰਜੀ ਗਈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ 0.1 ਫੀਸਦੀ ਘਰਾਣੇ (ਪਰਿਵਾਰ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1,33,000 ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਪੂੰਜੀ 46.3 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਸੀ। ਜਦਕਿ ਇਹ ਪੂੰਜੀ 1990 ਦੌਰਾਨ 3.4 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਸੀ। ਅਗਲੇ 0.9 ਫੀਸਦੀ ਘਰਾਣੇ (ਪਰਿਵਾਰ) ਜੋ ਔਸਤ 1.2 ਮਿਲੀਅਨ ਪਰਿਵਾਰ ਸਨ, ਪਾਸ 11.2 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਸੰਪਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਵਧ ਕੇ 4,50,000 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਜ ਗਈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 1 ਫੀਸਦੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਕੇਵਲ 34.8 ਫੀਸਦੀ ਸਾਲ 2023 ਸੀ, ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ 1 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਲੇਖਾ 21.3 ਫੀਸਦੀ, ਜਦਕਿ ਫਰਾਂਸ ’ਚ 27.2 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਜਰਮਨੀ ਅੰਦਰ 27.6 ਫੀਸਦੀ ਸੰਪਤੀ ’ਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਪਰਲੇ 10 ਫੀਸਦੀ ਪੂੰਜੀਪਤੀਆਂ (ਪਰਿਵਾਰਾਂ) ਦੀ ਸੰਪਤੀ 67 ਫੀਸਦੀ ਸੀ। ਉਪਰਲੇ ਅਧੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਪਾਸ ਸੰਪਤੀ ਸਾਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ 97 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਸਰੇ ਅਧੇ ਅਮਰੀਕੀ ਪੂੰਜੀਪਤੀ (ਘਰਾਣੇ) ਜਿਹੜੇ 66 ਮਿਲੀਅਨ ਪਰਿਵਾਰ, ਜੋ 166 ਮਿਲੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨ, ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਪੂੰਜੀ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ, ਦਾ 3 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

34.8 ਫੀਸਦੀ ਸਾਲ 2023 ਸੀ, ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੁੰਜੀਵਾਦੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ 1 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਲੇਖਾ 21.3 ਫੀਸਦੀ, ਜਦਕਿ ਫਰਾਂਸ 'ਚ 27.2 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਜਗਮਨੀ ਅੰਦਰ 27.6 ਫੀਸਦੀ ਸੰਪਤੀ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਪਰਲੇ 10 ਫੀਸਦੀ ਪੁੰਜੀਪਤੀਆਂ (ਪਰਿਵਾਰਾਂ) ਦੀ ਸੰਪਤੀ 67 ਫੀਸਦੀ ਸੀ। ਉਪਰਲੇ ਅੱਧੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਪਾਸ ਸੰਪਤੀ ਸਾਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ 97 ਫੀਸਦੀ ਹਿਸਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਸਰੇ ਅੱਧੇ ਅਮਰੀਕੀ ਪੁੰਜੀਪਤੀ (ਘਰਾਣੇ) ਜਿਹੜੇ 66 ਮਿਲੀਅਨ ਪਰਿਵਾਰ, ਜੋ 166 ਮਿਲੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨ, ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਪੁੰਜੀ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ, ਦਾ 3 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਈ ਸਮੱਗਰੀ (ਡੇਟਾ) ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰਿਆਂ ਅੰਦਰ ਤਿੱਖੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਵਾਲਾ ਪਾੜਾ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਵੱਧ-ਫੁੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਨ (ਸੰਪਤੀ) ਦਾ ਵਹਾਂ ਬੜੇ ਨਾਟਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਕ ਜਮਾਤ ਦੀ ਪਾਉੜੀ ਰਾਹੀਂ ਇਕੱਠਾ ਹੋ

ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ 'ਜੁਕਮੈਨ' ਵਲੋਂ 'ਵਾਲ ਸਟਰੀਕ ਰਸਾਲੇ' ਅੰਦਰ ਦਰਸਾਏ ਡਾਟਾ ਅਤੇ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਗਹੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਨ (ਸੰਪਤੀ) ਦਾ ਘੱਟ ਵਹਾਂ (ਭਾਵ ਘੱਟ ਆਮਦਨ) ਅੱਗੋਂ ਆਮਦਨ ਅੰਦਰ ਵੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਮਦਨ ਅੰਦਰ ਇਟਪਟ ਅਸਮਾਨਤਾ ਭਾਵ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਜੋ ਇਕ ਦਰਸਾਏ ਸਮੇਂ 'ਚ ਪਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਇਕ ਬਿਡਾਰੀ ਜਾਂ ਪੁਸਿੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਵੱਡਾ ਭੱਤਾ (ਪੈਕੇਟ) ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਟਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਆਮਦਨ ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਘੱਟ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਉਣ ਕਾਰਨ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਨ, ਦੂਸਰੇ ਹੱਥ ਨਾ ਦਿਹ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਧੰਨ ਸੀ, ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਵਾਂਗ ਸੀ। ਇਹ ਆਮਦਨ ਇਕੱਠੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਧਨ ਅਪਣੇ ਆਪ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੱਧਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਸੰਪਤੀ ਵੱਧਦੀ ਹੈ।

ਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਸਦਾ ਹੀ ਇਤਫਾਕੀਆਂ (ਅਚੇਤ-ਵਿਪਰੀਤ ਧਨ) ਜਿਹੜੀ ਖੁਦ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੀ ਹੱਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸੰਪਤੀ (ਪੁੰਜੀ) ਰਾਹੀਂ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਧਨ, ਉਹ ਸੁਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਬਲ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਉਸ ਧਨ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਨ ਨੂੰ ਮਾਪਣਾ ਉਸ ਮਾਲਕ ਦੇ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਆਰਥਿਕ ਰੁਤਬੇ ਨਾਲ ਚਾਹੀਦਾ, ਨਾ ਕਿ ਆਮਦਨ ਮੁਤਾਬਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਸਾਡੀ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ 'ਜਮਹੂਰੀਅਤ' ਦੇ ਅਲੰਬਰਦਾਰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਪੰਡਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅੱਧੀ ਆਬਾਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿੱਸਾ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਜੇ ਵੀ ਮਰਹੂਮ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ 3 ਫੀਸਦੀ ਕੁੱਲ ਧਨ ਦਾ ਹੀ ਹੱਕ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਪੁੰਜੀ ਇਕੱਠੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਫਿਰ ਆਮ ਵੱਟਰ ਇਸ ਅਖੰਡੀ ਧਨ ਰਾਹੀਂ ਖੇਡੀ ਜਾਂਦੀ ਵੈਂਟ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ

ਅਮਰ ਕਥਾਵਾਂ (ਬਾਲ ਕਹਾਣੀਆਂ)

ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ

ਤ ਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਅੱਖ਼ਬਾਰਾਂ, ਰਸਾਲੇਂ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਬੜਾ ਸੌਂਕ ਸੀ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸੌਂਕ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਇਸ ਸੌਂਕ ਨੂੰ ਗਿਆਨ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸੌਂਕ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਸਾਹਿਤ ਛਾਪ ਕੇ ਮੁਫਤ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਗਲਵਾੜੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ ਵੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹੂ ਪਿੰਗਲਵਾੜੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਗ ਇੰਦਰਾਜਿਤ ਕੌਰ ਜੀ ਵੀ ਇੱਕ ਉੱਚੇ-ਚੰਗੇ ਦੇ ਵਧੀਆ ਪਾਠਕ ਹਨ।

ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਬੋਹੁੰਦ ਪਿਆਰ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੁਸਤਕ-ਮੇਲਾ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭਗਤ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ। ਉਹ ਪੁਸਤਕ-ਮੇਲਾ ਦੇਖਣ ਗਏ। ਵੰਨ-ਸਵਾਨੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇਖ-ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹੋਈ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਨਾਨਾਂ ਆਪਣੇ ਸਹਾਇਕ ਨੂੰ ਲਿਖਏ। ਫਿਰ ਉਹ ਪੁਸਤਕ-ਮੇਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਮਿਲੇ।

ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇਖ-ਦੇਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਲਈ ਸੀ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਲਿਖੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਗੈਂਡੀ ਵਿਚ ਭਰ ਕੇ ਪਿੰਗਲਵਾੜੇ ਭੇਜ ਦਿਓ। ਕੁਝ ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਥਾਅ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਵੱਖਾਂਗੇ। ਕੁਝ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਮੁਫਤ ਵੰਡ ਦਿਆਂਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਬਣਦੀ ਰਕਮ ਲੈ ਲੋ।”

ਪੁਸਤਕ-ਮੇਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਅਚੰਭਾ ਸੀ। ਮਿੱਟਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਭਾਗੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤਾਂ ਕਦੇ ਵਿਕੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪੁਸਤਕ-ਪੇਮ ਦੇਖ ਕੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਛੱਟ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਕੁਝ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਇਸ ਲੰਗਰ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ।

ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਉਸ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਾਪਣ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਪਾਠਕ ਵਧਣਗੇ, ਉਨੀਂ ਹੀ ਉਹ ਭਾਸ਼ਾ ਅਮੀਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਚੰਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ।

ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿੱਤਰਤਾ ਸਦੀਵੀ ਤੇ ਸੱਚੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਉਪਾਸਕ ਸਨ।

ਚੰਗੀਆਂ ਦੇ ਢੁੱਲ ਦੀ ਪੱਤੀ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਚਾਰ ਉਦਾਸੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਭਗਤ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ। ਉਹ ਪੁਸਤਕ-ਮੇਲਾ ਦੇਖਣ ਗਏ। ਵੰਨ-ਸਵਾਨੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇਖ-ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹੋਈ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਨਾਨਾਂ ਆਪਣੇ ਸਹਾਇਕ ਵਿਚਾਰਕ ਨੂੰ ਲਿਖਏ। ਫਿਰ ਉਹ ਪੁਸਤਕ-ਮੇਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਮਿਲੇ।

ਇਸ ਮੰਤਰ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪਣੇ ਸਫਰਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਮੁਲਤਾਨ ਪਹੁੰਚੇ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਪੀਰਾਂ-ਫ਼ਕੀਰਾਂ ਲਈ ਬੜਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੀ। ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸੋਖ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਵੀ ਚਰਨ-ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ।

ਅਜੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੁਲਤਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਖਾਲ ਹੋਣ ਗੇ ਵਾਲੇ ਸੇਨ ਕਿ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਕੁਝ ਪੀਰਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਇੱਕ ਛੱਨਾ ਨੱਕੋ-ਨੱਕ ਭਰ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਥ ਸਵਾਗਤ ਵਜੋਂ ਭੇਜਿਆ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੂਰ-ਅੰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਜਾਣੀ-ਜਾਣ ਸਨ। ਉਹ ਇੱਕ ਦਿਨ ਇਸ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਭਰੇ ਛੱਨੇ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝ ਗਏ। ਪੀਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨੱਕੋ-ਨੱਕ ਭਰੇ ਛੱਨੇ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਸੁਆਲ ਸੀ : “ਮੁਲਤਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪੀਰਾਂ-ਫ਼ਕੀਰਾਂ ਨਾਲ ਲਈਲਾ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਰਹੋਗੇ?”

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਚੰਖੇਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਢੁੱਲ ਦੀ ਪੱਤੀ ਲਈ। ਉਹ ਪੱਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੱਕੋ-ਨੱਕ ਭਰੇ ਛੱਨੇ ਵਿਚ ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਟਿਕਾ ਦਿੱਤੀ। ਦੁੱਧ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਛਲਕਿਆ। ਇੱਕ ਵੀ ਬੂੰਦ ਦੁੱਧ ਦੀ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਛਿੱਗੀ।

-ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਂਤ-

ਸ਼ਰਲਟ (ਇੰਡੀਆਨ) ਯੂ.ਐਸ.ਏ.
ਫੋਨ ਨੰਬਰ : 001-317-406-0002
ਵਰਾਅਪ ਨੰਬਰ : +91-98149-01254

ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ USA

ਜਿਆਦਾ ਮਿਹਰਵਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ ਉਸ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਕੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋ?”

ਸੁਖਦੇਵ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਿਹਰਵਾਨ ਹੋ ਕੇ ਮਾਇਆ, ਮੋਹਰਾਂ, ਘੋੜੇ ਆਦਿ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਫਿਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਉਸ ਸਿੱਖ ਦੇ ਘਰ ਤਿੰਨ ਗੁਰਸਿੱਖ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।”

ਸੁਖਦੇਵ ਵੀ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਪੁੱਛਣੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਿਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੀ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦੇ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਦਸ ਗੁਰਸਿੱਖ ਭੇਜਣ ਤੱਕ ਗੱਲ ਪਹੁੰਚ ਗਈ, ਤਾਂ ਸੁਖਦੇਵ ਇੰਜਨਲਾ ਗਿਆ।

ਸ਼੍ਰੋਪੰਜ ਵਿਚ ਪਈ ਸੁਖਦੇਵ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, “ਏਨੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਉਸ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਕੀ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗਾ?”

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਜਿੰਨੇ ਗਰਸਿੱਖ ਉਸ ਸਿੱਖ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣਗੇ, ਉਨੀਂ ਹੀ ਸਾਧ-ਸੰਗਤ ਵਧੇਰੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੀਰਤਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਥਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਪਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਿਫਤ-ਸਲਾਹ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਦਾ ਘਰ ਧਰਮਸਾਲ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਪਾਂਚ ਸੰਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਮੁਲਤਾਨ ਦੇ ਪੀਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੁਝ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ।

ਸੁਖਦੇਵ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਸਮਝ ਆ ਗਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਚੰਗੀ ਸੰਗਤ ਦਾ ਚੰਗਾ ਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਿਹਰਵਾਨ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੀ ਪੁਸ਼ਨ ਕੀਤਾ, “ਗੁਰੂ ਜੀ, ਜਿਸ ਸਿੱਖ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਮਿਹਰਵਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋ?”

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਇੱਕ ਗੁਰਸਿੱਖ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।”

ਸੁਖਦੇਵ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਿੱਖ ਦੀ ਹੈਰਾਨੀ ਵੀ ਮਿਹਰਵਾਨ ਹੋ ਗਈ। ਨੇਕ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਨੇਕੀ ਦਾ ਗੁਣ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਗਰਮ ਜੁਗਾਬਾਂ

ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ‘ਮੰਗਤਾ’ ਕਹਿ ਕੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਹੱਲਾਂ ਵੀ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਰੱਖ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ‘ਮੰਗਤਾ’ ਕਹਿ ਕੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਹੱਲਾਂ ਵੀ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਮੁਹੱਲਾਂ ਵੀ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਰੱਖ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਮੰਗਣ ਦੇ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਚੈਨ ਮਸੀਹ ਜੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

ਸਿੱ ਖ ਕੌਮ ਸੰਕਟਾਂ ਭਰੀ ਹੈ, ਇਸ 'ਤੇ
ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸੰਕਟ ਪੈਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।
ਇਸ ਦਲੇਰ ਕੌਮ ਨੇ ਸੰਘਰਸ਼
ਕਰਕੇ ਮੌਰਚੇ ਲਾਕੇ, ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪਾ ਕੇ,
ਗ੍ਰਿਹਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੇ, ਜਥਰ-ਜ਼ਾਲਮ ਦਾ
ਟਾਕਰਾ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀ
ਕਲਾ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਜ਼ਾਲਮ
ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਕਈ
ਮੌਰਚੇ ਲਾਉਣੇ ਪਏ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਕੇ
ਬਾਗ ਦਾ ਮੌਰਚਾ, ਚਾਬੀਆਂ ਦਾ ਮੌਰਚਾ,
ਜੈਤੌਂ ਦਾ ਮੌਰਚਾ ਆਇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ
ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਧਰਮ
ਯੂਧ ਮੌਰਚਾ ਲੱਗਿਆ।

13 ਅਪੈਲ 1978 ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ
ਦਿਨ ਨਿਰੰਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਟਾਕਰੇ
ਵਿਚ 13 ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਸੰਤ ਜਹਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲੇ ਚਰਚਾ
ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਟਾਇਮ ਤੋਂ ਹੀ
ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ
ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਠੁਮਾਇਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
ਨਿਯੱਕ ਆਗੂ ਮੰਨਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਸੀ।

18 ਜੁਲਾਈ 1982 ਨੂੰ ਦਮਦਾਰੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਆਕਤੀ ਇੱਕ ਬਾਣੇਦਾਰ ਦੇ ਕਤਲ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਏ। 19 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਠਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਗਏ। ਉੱਥੋਂ ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸ਼ਾਂਤ ਦੇ ਕਤਲ ਕੇਸ ਵਿਚ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਠਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 29 ਨਵੰਬਰ 1981 ਨੂੰ ਮਹਿਤ ਚੌਕ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਬੰਬ ਪਾਸਕੇ ਦੇ ਦਸ਼ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਕੇਸ ਪਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹਾਂ ਤੱਤੀਕਾਰੀ ਕੀਤੀ।

ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਸ਼ਾਮ
 ਹੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨਜ਼ਾਕਤ ਨੂੰ ਪਛਾਣੇ ਹੋਏ
 ਮਹਿਤਾ ਚੌਕ ਛੱਡ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ
 ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ ਵਿਚ
 ਰਹਿਣਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦਿਨ
 ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ
 ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ
 ਮੇਰਚਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ
 51 ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰਿਹਤਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ
 ਜੱਥੋਂ ਗਿਹਤਾਰੀ ਦੇਣ ਲੱਗੇ। ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ
 ਕਿਹਾ ਮੈਂ 25 ਜ਼ਲਾਈ ਨੂੰ ਕੌਮ ਨੂੰ ਨਵਾਂ
 ਪੋਗਰਾਮ ਦੇਵਾਂਗਾ।

25 ਜਲਾਈ ਨੂੰ ਸ੍ਰ. ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ
ਚੀਮਾ, ਡਾ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੀਰ,
ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲਰੀਰ, ਪ੍ਰੋ. ਮਹਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ, ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਆਦਿ ਨੇ
ਮੇਰਚੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ
ਕਰਕੇ, ਜੋ ਸੰਤ ਜੀ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣੀ
ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ
ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘੂ ਕੋਲ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਟਾਇਮ
ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਅਤੇ ਸ.
ਭਾਨ ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਜੀ ਕੋਲ ਚਲੇ ਗਏ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨ
ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਸਾਡੀ ਸ਼ੋਮਣੀ
ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ
ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ
ਮੇਰਚੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਕੇ
ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਐਲਾਨ ਕੋਕ
ਲਿਆ ਅਤੇ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ
ਮੇਰਚਾ ਕਾਮਯਾਬੀ ਤੱਕ ਚੱਲਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਸੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਛੁੱਬਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮੌਰਚੇ ਵਿਚ ਰੁੱਚੀ ਵਧਾ ਲੈਣੀ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਪੁੱਛ-ਪੁਤੀਤ ਪ੍ਰਤਮ ਹੋ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲੀਡਰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਸਿਆਸੀ ਭਵਿੱਖ ਦੇਖਦੇ ਹਨ, ਬਾਕੀ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੱਖ ਲੌਗੋਵਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ। ਸੰਤ ਲੌਗੋਵਾਲ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ 15 ਮੰਗਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸੰਤ ਮੌਰਚੇ ਦੀ ਵਿਚਾਰਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਰਚੇ ਦੀ ਕਾਮਾਨ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੱਖ ਲੌਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਮੌਰਚਾ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੱਖ ਲੌਗੋਵਾਲ ਵਲੋਂ ਲਗਾਏ ਮੌਰਚੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਰਚੇ ਦਾ ਨਾਮ 'ਯਰਮ ਯੁੱਧ ਮੌਰਚਾ' ਰੱਖ ਕੇ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੱਖ ਲੌਗੋਵਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਡਿਕਟੋਰਸ਼ਿਪ ਹੇਠ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਥਾਤ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ 4 ਅਗਸਤ 1982 ਨੂੰ ਮੌਰਚਾ ਆਰਾਬ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਜਦੋਂ ਸਾਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸੰਤ ਜਨਨੈਲੀ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਸਿੱਖ

ਸਫ਼ਲ ਪ੍ਰਵਾਨਗ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਮੋਹਰੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਕਾਂ ਨੀਲਾ ਤਾਰੀ ਦੀ ਭੇਟ ਰਾਤ੍ਰੂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ

4 ਅਗਸਤ ਧਰਮ ਯੂਣੀਕ ਮੋਰਦੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੇਖ

ਲਾਲਾ ਜਗਤ ਨਗਾਇਣ ਦੇ ਕਤਲ ਕੇਸ
ਵਿਚ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ
ਨੇ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਮੰਗਾਂ ਨਾ
ਮੰਨਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਮੌਰਚਾ ਲਾਉਣ
ਦਾ ਕੰਮ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ
ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਉਹ ਮੰਗਾਂ
ਮੰਨਵਾਉਣ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਚਾਲ ਖੇਡਦੇ
ਹੋਏ 26 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਕਾਹਲੀ ਨਾਕਾ
ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਕਾਰਜਕਰਨੀ ਦੀ
ਮੀਟਿੰਗ ਫਿਤਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸੱਦ ਲਾਜੀ,
ਤਾਂ ਕਿ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮੌਰਚੇ
ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਮੌਰਚੇ ਦੀ
ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲੈ ਸਕਣ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ
ਨਹਿਰ ਰੋਕੂ ਮੌਰਚਾ ਜੋ ਪਟਿਆਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ
ਵਿਚ ਕਪੂਰੀ ਦੇ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਾਂਧੀ
ਰਹਤਾਰ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ
ਠੱਪ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂ
ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮੌਰਚੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ
ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ
ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲੇ ਜੋ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਅਤੇ
ਰਾਜਨੀਤੀਕ ਚਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਸਨ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਮੌਰਚੇ ਦੀ ਕਮਾਨ ਸੰਤੁ
ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ
ਅਤੇ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣਾ
ਮੌਰਚਾ ਸੰਤੁ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ
ਵਲੋਂ ਲਗਾਏ ਮੌਰਚੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਰਚੇ ਦਾ ਨਾਮ 'ਪਰਮ
ਯੁੱਧ ਮੌਰਚਾ' ਰੱਖ ਕੇ ਸੰਤੁ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ
ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ
ਦੀ ਡਿਕਟੋਰਸ਼ਿਪ ਹੇਠ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ
ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ 4 ਅਗਸਤ
1982 ਨੂੰ ਮੌਰਚਾ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਦਾ
ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਇੱਕ ਦਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜਥੇ
ਤੇ ਜੁਲਮ ਵਿਹੁੱਧ ਰੇਸ ਭਰ ਗਿਆ। ਸੰਗਤਾਂ
ਵਲੋਂ ਮੌਰਚੇ ਵਿਚ ਗਿਆਫ਼ਾਰੀਆਂ ਦੇਣ ਦਾ
ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰ
ਸੀ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਸੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲ ਵਹੀਂ ਘੱਤ ਦਿੱਤੀਆਂ
ਸਿੱਖ ਲਹਿਰ ਬਣੀ ਦੇਖ ਕੇ ਅਖੰਡ
ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਬੇ ਅਤੇ ਚੀਫ ਖਾਲਸਾ
ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਵੀ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮੌਰਚੇ ਵਿਚ
ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 23
ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਹੋਈ
ਸਾਬਕਾ ਛੋਜੀਆਂ ਦੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ
ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਕੱਠ ਹੋਇਆ
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਰਾਵਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਰ
ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਬਕਾ ਛੋਜੀ ਵੀ ਧਰਮ
ਯੁੱਧ ਮੌਰਚੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ
ਜੱਬੇਦਾਰ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਵੰਡ
ਸਾਢੇ ਸਤਗਾਂ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ
ਮੌਰਚਾ ਚੱਲਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਵੀ ਆਪਣਾ
ਮੌਰਚਾ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮੌਰਚੇ ਵਿਚ
ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ।

4 ਅਗਸਤ 1982 ਨੂੰ ਪਿਰਲਾ 500 ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਜੱਥਾ ਗ੍ਰਿਡਤਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ। ਸਿੱਖ ਜੱਥਿਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਡਤਾਰੀ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਇੰਨਾ ਜੋ ਫੜ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੌਰਚੇ ਫੇਲ੍ਹੁ ਕਰਨ ਖਾਤਰ 26-27 ਅਗਸਤ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ 1000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਡਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਪਰ ਇਸ ਗ੍ਰਿਡਤਾਰੀਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਚਾਲ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਾ ਪਿਆ। ਧਰਮ ਯੋਧ ਮੌਰਚੇ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਡਤਾਰੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਭਾਲ ਕੋਲ ਨਾਮ ਲਿਖਵਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ-ਲੰਬੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਲੱਗੇ ਹਨ।

ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। 16 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀਵਾਲੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਿਆਂ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਗੇਵਾਲ ਨੇ 11 ਤੋਂ 16 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਮੇਰਚੇ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਜੱਥੇ ਭੇਜਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਦਿਵਾਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਵੀ ਕਾਲੇ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

15 ਤਾਰੀਕ ਨੂੰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਮੌਰਚੇ ਪ੍ਰਤੀ ਝੁਠਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਜੋਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤੇ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖਾਂ (ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ) ਨੂੰ ਤੰਤ ਪਰੋਸ਼ਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਮੌਰਚੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾ ਰਹੀ। 19 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ 4 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਡਰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਮਸਲਾ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਉਟ ਖੜ੍ਹੇ।

ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮੌਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ
ਲਗਭਗ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਅੰਦਰ 70,000
ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਗਿੜਤਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ
100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ
ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਹੋਏ
ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸਰਦਾਰ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਫਾਰੂਕ
ਅਬਦੂਲਾ, ਐਲ.ਕੇ. ਅਡਵਾਨੀ, ਮਹੁੰ
ਦੰਡਵਤੇ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਕਿਸ਼ਾਨ
ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੀਤ ਆਦਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ
ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣ ਅਤੇ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮੌਰਚੇ ਦੇ
ਛਿਕਟੇਟਰ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਗਵਾਲਾ
ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ
ਬਾਦਲ, ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ
ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ

25 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸ੍ਰ.
 ਰਣਪੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਡਾ.
 ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੌਰ,
 ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
 ਦਿਲਗੀਰ, ਪ੍ਰੋ. ਮਹਿੰਦਰ
 ਸਿੰਘ, ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
 ਘੁੰਮਣ ਆਦਿ ਨੇ ਮੌਰਚੇ ਦੀ
 ਅਗਲੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ
 ਕਰਕੇ, ਜੋ ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ
 ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਸੀ। ਉਸ
 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ
 ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੱਧੂ ਕੋਲ
 ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ
 ਪਾਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ
 ਟਾਈਮ ਜੱਥੇਦਾਰ
 ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ
 ਅਤੇ ਸ. ਭਾਨ ਸਿੰਘ ਸੰਤ
 ਜੀ ਕੋਲ ਚਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ
 ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ
 ਕੱਲ੍ਹ ਸਾਡੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ
 ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ
 ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ
 ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ
 ਤੁਹਾਡੇ ਮੌਰਚੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾ
 ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਹ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨ ਲੈਣ ਦਾ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਪਰ
ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਬੇਦੀਮਾਨੀ
ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮੰਗ ਸਿਰੇ ਨਾ ਚੜ੍ਹ
ਸਕੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ
ਕਿ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ
ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਲਾਗ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ
ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣ੍ਹ
ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਜੂਨ 1984 ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਘੀ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਆਪੋਸ਼ਨ ਬਲਿਉ ਸਟਾਰ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਜੋ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਤੁਪ ਵਿਚ ਧਰਮ ਯੱਥ ਮੌਜੂਦ ਕੇ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਟੈਕਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਬੁਰਦ ਦੇ ਗੋਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਾੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਧਰਮ ਯੱਥ ਮੌਜੂਦ ਅਪੋਸ਼ਨ ਬਲਿਉ ਸਟਾਰ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਕੌਮ 'ਤੇ ਪਦੇ ਵੱਡੇ ਘੱਲ੍ਹਾਗਿਆਂ ਚੋਂ ਤੀਜਾ ਘੱਲ੍ਹਾਗਾ ਸੀ।

ਆਰਟੀਫੀਸ਼ਨਲ ਇੰਡੈਕਸਿਨਜ਼ ਸਾਖਰਤਾ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਰਸਤੇ ਨਹੀਂ

ਕੁਝ ਰਤ ਆਪਣੀ ਤਕਨੀਕੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਲ ਤੋਂ ਹੈ। 2022 ਤੋਂ, ਜਨਰੇਟਿਵ ਏਅਈ. ਨੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਨਵੀਨਤਾ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁੰਡਲਦਾਰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਲਈ ਨਵੀਨਾਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਤਕਨੀਕੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਇਹ ਲਹਿਰ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਵਿਕਾਸ ਤਰਜੀਹਾਂ ਨਾਲ ਨੇਤੀਓਂ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਮੈਕੇ ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਭੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਹੱਲਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਚ ਬਿਹਤਰ ਫਸਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਭਵਿੱਖਾਣੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਵਿਚ ਵਧੀਆਂ ਡਾਈਗਨੋਸਟਿਕਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਹੁੰਚ ਤੱਕ।

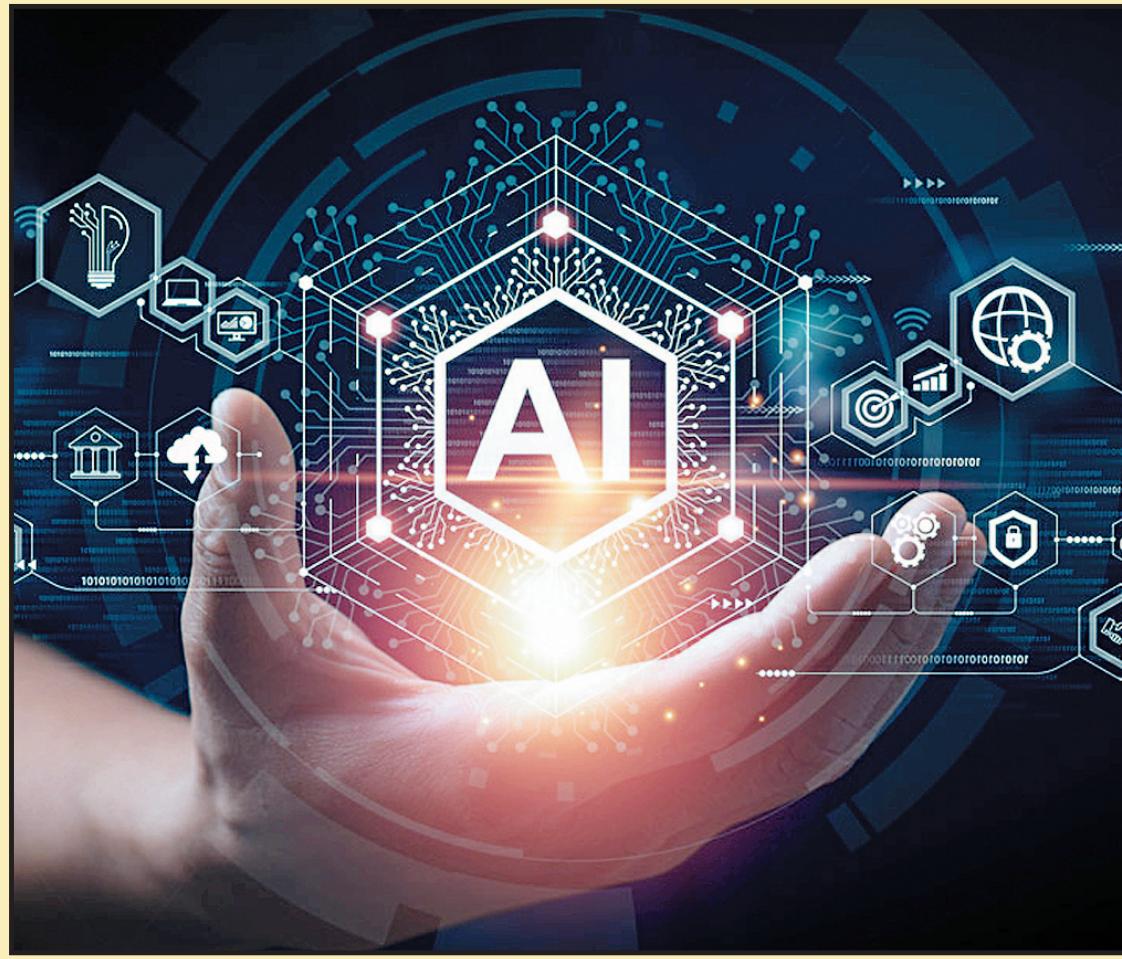
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਏ.ਆਈ. ਹੱਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਫਿਜੀਟਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਅਨਿੱਖਵਾਂ ਅੰਗ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਵਾਲ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਏ.ਆਈ. ਟੂਲਸ ਤੱਕ ਪ੍ਰਹੁੰਚ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਜੁੜਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਸ ਮੈਕੇ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ, ਏ.ਆਈ. ਸਾਖਰਤਾ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਏ.ਆਈ.-ਸੰਚਾਲਿਤ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਨੈੱਵੀਗੋਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸਸ਼ਕਤ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਏ.ਆਈ. ਕੰਪਿਊਟ ਸਮਰੱਥਾ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਨਾਟਕੀ ਛਾਲ ਮਾਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਣ ਕਈ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਨਲਮੈਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 34,333 ਜੀ.ਪੀ.ਯੂ. (ਗ੍ਰਾਫਿਕਸ ਪੈਸੈਂਸਿੰਗ ਯੂਨਿਟ) ਤੋਂ ਪ੍ਰਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪੈਮਾਨਾ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਏ.ਆਈ. ਖੋਜ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ, ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਡਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਸਲ-ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਏ.ਆਈ. ਹੱਲਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਿਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਏ.ਆਈ. ਮਾਡਲ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਏ.ਆਈ. ਮਾਡਲ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਤੈਨਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

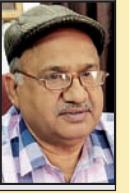
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪੂਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਟੈਨਫੋਰਡ ਏ.ਆਈ. ਇੰਡੈਕਸ ਰਿਪੋਰਟ 2025 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ 2016 ਤੋਂ 2024 ਤੱਕ 252% ਵਾਧੇ ਦੇ ਨਾਲ ਏ.ਆਈ. ਹੁਨਰ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਸਾਲ-ਦਰ-ਸਾਲ ਏ.ਆਈ. ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਭਰਤੀ ਦਰਾਂ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਮਿਸ਼ਨ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਈਪਲਾਈਨ ਨੂੰ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ 'ਤੇ ਕੰਡਿਤ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੰਡੀਆ ਏ.ਆਈ.ਡੋਟਾ ਲੈਬਜ਼ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਰਾਹੀਂ ਟੀਅਰ 2 ਅਤੇ ਟੀਅਰ 3 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਨੈੱਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਏ.ਆਈ. ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਡੋਟਾ ਅਤੇ ਏ.ਆਈ. ਵਿਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕੋਰਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਗਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨੌਹ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਖੇਤਰਕ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਕਾਰ, ਇੱਕ ਏ.ਆਈ.-ਸੰਚਾਲਿਤ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਰਥਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਣ, ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਏ.ਆਈ. ਸਾਖਰਤਾ ਇੱਕ ਰਣਨੀਤਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਰਜੀਹ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੰਡੀਆ ਏ.ਆਈ.ਡੋਟਾ ਲੈਬਜ਼ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਰਾਹੀਂ ਟੀਅਰ 2 ਅਤੇ ਟੀਅਰ 3 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਨੈੱਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਏ.ਆਈ. ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਡੋਟਾ ਅਤੇ ਏ.ਆਈ. ਵਿਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕੋਰਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਗਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨੌਹ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਖੇਤਰਕ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਕਾਰ, ਇੱਕ ਏ.ਆਈ.-ਸੰਚਾਲਿਤ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਰਥਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਣ, ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਏ.ਆਈ. ਸਾਖਰਤਾ ਇੱਕ ਰਣਨੀਤਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਰਜੀਹ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੋ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਚੱਪ ਇਮਰਸ਼ਨ ਵਾਅਦਾ ਅਤੇ ਖਤਰਾ ਦੇਵੇਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਏ.ਆਈ.-ਸੰਚਾਲਿਤ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਫੀਡਬੈਕ ਪਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਏ.ਆਈ. ਨਾਲ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਨ ਲਈ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਸਿੱਖਿਆਰਥੀਆਂ, ਸਾਡੇ ਭਵਿੱਖ

-ਵਿਜੈ ਗਰਗ
ਰਿਟਾਈਵ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ, ਐਜ਼ੂਕਿਏਸ਼ਨ
ਗਲਮਨੀਸ, ਮਲੋਟ (ਪੰਜਾਬ)
ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ USA

ਏਜੰਸੀ, ਇਕੁਇਟੀ ਅਤੇ
ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ 'ਤੇ ਏ.ਆਈ. ਦਾ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ
ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ
ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ
ਨੈੱਵੀਗੋਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿੰਨੀ
ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਾਖਰਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ,
ਨੈੱਜਵਾਨ ਇੱਕ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਅਤੇ
ਨੈੱਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਡਿਜੀਟਲ ਭਵਿੱਖ
ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ
ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੈਸਿਵ ਖਪਤਕਾਰ
ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਜ਼ੋਖਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਏ.ਆਈ. ਵਿਚ
ਆਪਣੀ ਅਗਵਾਈ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰ
ਰਿਹਾ ਹੈ, ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ
ਬੁਨਿਆਦੀ ਏ.ਆਈ. ਸਾਖਰਤਾ
ਬਣਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਏ.ਆਈ.
ਸਾਖਰਤਾ ਉਸ ਗਿਆਨ ਅਤੇ
ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ
ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ
ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ
ਏ.ਆਈ. ਕੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਡਿਜੀਟਲ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ
ਆਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ
ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ
ਕਿਵੇਂ ਵਰਤਣਾ ਹੈ।

ਵਾਲੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ, ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਜ਼ੋਖਮਾਂ ਅਤੇ ਐਲਗੋਰਿਦਮਿਕ ਪੱਖਪਾਤ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਏਜੰਸੀ, ਇਕੁਇਟੀ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ 'ਤੇ ਏ.ਆਈ. ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਨੈੱਵੀਗੋਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਾਖਰਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਨੈੱਜਵਾਨ ਇੱਕ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਨੈੱਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਡਿਜੀਟਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਰਥਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਣ, ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਏ.ਆਈ. ਸਾਖਰਤਾ ਇੱਕ ਰਣਨੀਤਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਉਣਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਦੀ ਆਕਾਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਆਰੀਆਂ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਏ.ਆਈ. ਸਾਖਰਤਾ ਉਸ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਅਕਤ ਵਿਚ ਵਿਡਿਨਾਂ ਦੇ ਨੈੱਜਵਾਨ ਦੀਆਂ ਨੈੱਜਵਾਨ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਵਾਹਿਗੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਆਰੀਆਂ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਏ.ਆਈ. ਸਾਖਰਤਾ ਉਸ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਏ.ਆਈ. ਸਮਰਥ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਆਰੀਆਂ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਏ.ਆਈ. ਸਾਖਰਤਾ ਉਸ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਆਰੀਆਂ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਏ.ਆਈ. ਸਾਖਰਤਾ ਉਸ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਆਰੀਆਂ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਏ.ਆਈ. ਸਾਖਰਤਾ ਉਸ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਆਰ

ਸਾਧਵੀ ਬਣਨ ਦਾ ਨਵਾਂ ਹੁਕਾਮ: ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਆੜ੍ਹ ਹੇਠ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਂਡ?

ਬ ਚਪਨ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਸੁਣਦੇ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਧਵੀ ਉਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਦੁਨਿਆਵੀ ਮੋਹ, ਭਰਮ, ਸਿੰਗਾਰ, ਆਕਰਸ਼ਣ ਅਤੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਉਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਿਆਨ, ਸਾਧਨਾ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ 'ਸਾਧਵੀ' ਸਬਦ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਪਿਆਨੀ ਔਰਤ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ 'ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਧਵੀ' ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਫਿਜ਼ੀਅਨ ਭਗਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਚਮਕਦਾਰ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਹੇਠ ਇੱਕ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਫਾਲੋਅਰਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ, ਉੱਭਰਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸਾਧਵੀ ਬਣਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਵੈ-ਬਲੀਦਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ, ਪਰ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਜਾਗੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇੱਕ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਘਰ, ਪਰਿਵਾਰ, ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਅਧਿਆਤਮਕ ਆਭਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਚਮਕ-ਦਮਕ, ਭੀੜ, ਦਾਨ, ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਸਵੈ-ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਨਾਲ ਕੋਈ ਛੂੰਘਾ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਹੁਕਾਮ ਅਧਿਆਤਮਕ ਜਾਗਿੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਰਣਨੀਤਕ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਔਰਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਭੱਜਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਦੇ ਅਨਸਾਰ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁੜ ਆਕਾਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ - ਅਸੀਂ ਸਭ ਕਥਾਂ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀ ਸੀ - ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਉਮੀਦ, ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਬੇਂਦ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ 'ਮੈਂ' ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਿਆ, ਆਪਣੀ 'ਮਹੱਤਤਾ' ਨਹੀਂ ਤਿਆਗੀ।

ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਖੰਡੀ ਸਾਧਵੀਆਂ ਜਨਤਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਭੋਗ ਇੱਕ ਭਰਮ ਹੈ, ਘਰੇਲੂ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਬੰਧਨ ਹੈ, ਇੱਕ ਔਰਤ ਦਾ ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਉਹ ਹੈ, ਜੋ ਅੰਦਰੋਂ ਚੁੱਪ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਸਮਰਪਣ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹੀ ਸਾਧਵੀ ਫਿਲਟਰਾਂ ਨਾਲ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ 'ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਅਪਲੋਡ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਰ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਇਸਤਰਿਹਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਵੇਸ਼ਪੇਸ਼ ਪਾਸ ਅਤੇ ਵੀਅਈ.ਪੀ. ਗੈਲਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਫਲ ਜਨਤਕ ਸੰਪਰਕ ਯੋਜਨਾ ਹੈ?

ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ, ਸਾਧਵੀ ਬਣਨਾ ਇੱਕ ਹਿੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਹਰ ਕਦਮ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ - ਮੈਂ ਹੁਣ ਇੱਕ ਸਾਧਵੀ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸਾਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਆਲੋਚਨਾ ਚੁੱਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਔਰਤ ਭਗਵਾ ਪਹਿਨਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਪਰਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਬੋਲਦੀ ਹੈ - ਉਹ ਹੁਣ ਇੱਕ "ਦੇਵੀ" ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਹੁਕਾਮ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਬਚਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ - ਸਵੈ-ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸਵੈ-ਅਹੰਕਾਰ

ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ, ਸਾਧਵੀ ਬਣਨਾ ਇੱਕ ਹਿੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਹਰ ਕਦਮ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ - ਮੈਂ ਹੁਣ ਇੱਕ ਸਾਧਵੀ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸਾਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਆਲੋਚਨਾ ਚੁੱਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਔਰਤ ਭਗਵਾ ਪਹਿਨਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਪਰਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਬੋਲਦੀ ਹੈ - ਉਹ ਹੁਣ ਇੱਕ "ਦੇਵੀ" ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਦਾ ਰਸਤਾ। ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ, ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਪਰ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਾਧਵੀ ਬਣਨਾ ਉਸ 'ਪਵਿੱਤਰ ਮੁਰਤੀ' ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਹਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਆਮ ਔਰਤ ਮਾਨਸਿਕ ਬਕਾਵਟ ਨਾਲ ਜ਼ਖਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ "ਆਰਾਮ ਕਰੋ", ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਮਾਂ ਦਿਓ ਆਦਿ ਕਹਿ ਕੇ ਚੁੱਪ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਬਚਣ ਦੀ ਰੀਤ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਜ਼ਖਦੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੀ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਧਿਆਨ, ਮਨ, ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਨੂੰ

ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਸੌਰਬ

ਹਰਿਆਣਾ
ਮੋਬਾਈਲ : 70153-75570
(ਗੱਲਬਾਗ + ਵਟਸਾਪ)

ਪੰਜਾਬ ਮੇਲਾ USA

ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਧਰਮ ਦੇ ਪਰਦੇ ਹੇਠ ਚੁਪ ਰਹੇ ਅਤੇ 'ਸ਼ਾਂਤਸਤੀ ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ' ਦਾ ਚਿਹਨ ਬਣੇ ਰਹੇ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ, ਸਾਧਵੀ ਬਣਨਾ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਧਵੀਆਂ ਅਸਲ ਵਿਚ 'ਤਿਆਗੀ' ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਬਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ, ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਟੱਟੀਆਂ, ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ 'ਰੱਬ ਦੀ ਭਾਲ' ਵਿਚ ਛੁਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰੇ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਹਰ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੇ, ਹਰ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੇ, ਹਰ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੇ। ਇਹ ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ 'ਸਮਾਜਿਕ ਚਲਾਕੀ' ਹੈ।

ਇਸ ਆਧੁਨਿਕ ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਵਿਚ, ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਥਾਂ ਸਟੇਜ, ਤਹਿਤਿਆ ਦੀ ਥਾਂ ਲਾਈਸਲਾਈਟ ਅਤੇ ਸਾਂਤੀ ਦੀ ਥਾਂ ਡਿਜੀਟਲ ਗਲੈਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਕਤੀ ਅੱਜੇ ਵੀ ਟੀਚਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਰਸਤਾ ਹੁਣ ਯੂਟੀਊਬ ਚੈਨਲਾਂ, ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਲਾਈਵ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਕੋਰਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਤਿਆਗ ਸਿਰਫ ਕੱਪਿਤਿਆਂ, ਵਾਲਾਂ ਜਾਂ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਮਨ, ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਇਗਾਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਸਾਧਵੀ ਬਣਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਵੈ-ਨਿਰੀਖਣ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਧਵੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਸਲ ਸਾਧਨਾ ਨੂੰ ਨਿਗਲਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਇਹ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਹੈ - ਜੇਕਰ ਔਰਤਾਂ ਸਾਧਵੀਆਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਭੁੰਚ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਹੋਣਾਂ ਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ਡਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਧਿਆਨ ਹੀ ਨਹੀ

24 ਜੁਲਾਈ, 2025 ਨੂੰ
ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ
ਸੈਲਫ-ਕੇਅਰ ਦਿਵਸ
ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੈਲਫ-ਕੇਅਰ ਦਿਵਸ
ਜਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੀ ਆਦਤ ਅਤੇ
ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਇਨਸਾਨ ਦਾ
ਅਭਿਆਸ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਗਿਆਨ ਅਤੇ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ
ਸਿਹਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ
ਫੈਸਲੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ
ਅਤੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ
ਨਾਲ ਮੁਖਿਕਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ 'ਤੇ
ਇਸ ਦਿਨ ਸਰਕਾਰੀ-ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ
ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ, ਮਾਨਸਿਕ ਤੇ
ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਿੱਟ ਰਹਿਣ ਲਈ
ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪਣਾ, ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਰੱਖੋ ਬਿਆਲ:

- ਨਵੀਂ ਇੱਕ ਸਟੱਡੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਦਿਲ
ਦਾ ਦੌਰਾ ਅਤੇ ਸਟ੍ਰੋਕ ਵਰਗੀਆਂ
ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਘਰ
ਅੰਦਰ ਹੀ 3-8 ਪੈਂਡ ਦੇ ਡੰਬਲ ਡੇਲੀ
ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੱਡੀਆਂ
ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਬਾਡੀ-ਬੈਲੋਸ਼ ਬਣਿਆ
ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- ਸਟ੍ਰੋਂਸ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੇ
ਮੁਤਾਬਕ ਦਿਨ 'ਤੇ 25 ਮਿਟ ਜੰਕ ਮੇਲ
ਚੈਕ ਕਰਨ ਤੇ ਗਾਰਬੇਜ ਕਰਨ ਦੇ
ਨਾਲ, ਘਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ, ਕਿਚਨ ਤੇ
ਕਾਬੇ ਦਾ ਡਰਾਜ਼, ਫਿੱਜ਼ ਦੇ
ਨੋਬ-ਹੈਂਡਲ ਸਿਰਕਾ ਜਾਂ
ਸੈਨੀਟਾਈਜਰ ਨਾਲ ਕਲਿਨ ਕਰੋ।
- ਜੋਬਜ਼ ਦੀ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਸ਼ਿਫਟਾਂ ਕਰਕੇ ਨੀਂਦ
ਘੱਟ ਜਾਂ ਨਾ ਆਉਣ ਦੀ ਵੱਧ ਵੱਧ
ਰਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਕਾਰਨ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਦਿਨ
ਵੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੇਰ ਰਾਤ
ਹੈਵੀ-ਡਿਨਰ 'ਤੇ ਜਾਗਣ ਦੀ ਆਦਤ
ਵੀ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। 7-8 ਘੰਟੇ
ਦੀ ਲਈ ਖੁਗਾਕ 'ਚ ਘੱਟ ਕੈਲੋਰੀ
ਪਦਾਰਥ, ਸਾਈਟਰਸ ਫਲ, ਗਰਮ
ਪਾਣੀ, ਦੁੱਧ ਤੇ ਸਪਲੀਮੈਂਟ
ਵਿਟਾਮਿਨ-ਸੀ, ਕੈਲਸੀਅਮ ਅਤੇ
ਮੈਗਨੀਸੀਅਮ ਆਪਣੇ ਫੈਮਿਲੀ
ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ
ਦਿਓ।
- ਦਿਨ ਭਰ ਦੀ ਤਾਜ਼ਗੀ, ਐਨਰਜੀ ਅਤੇ
ਬਾਡੀ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ
ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਮੁਤਾਬਕ ਕੌਸਾ ਤੇ
ਆਖਰੀ 1 ਮਿਟ ਠੰਢਾ ਸ਼ਾਵਰ ਲਵੋ।

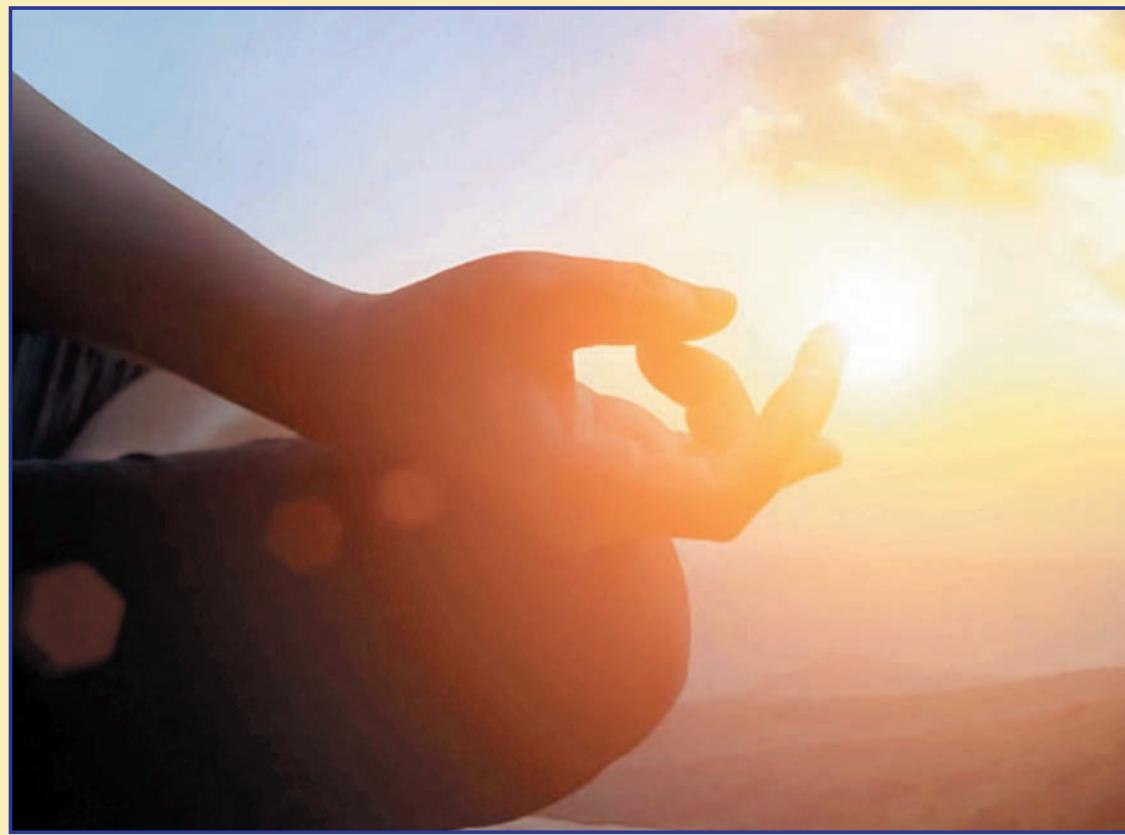
ਮੈਲਫ-ਕੇਅਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਗਈ ਹੈ ਵਿਸ਼ਵ ਲਈ

**“ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਲਫ-ਕੇਅਰ ਦਿਵਸ 2025 ਦਾ ਬੀਮ ਹੈ - ਸੈਲਫ-ਕੇਅਰ ਹੈਲਦੀ ਭਵਿੱਖ ਹੈ। ਖੁਦ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਹੀ
ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ” ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ 'ਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ
ਲਈ ਹੈਲਦੀ ਮਨ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਕੇਅਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।
ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਹਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੈਲਫ-ਕੇਅਰ ਦਾ ਪ੍ਰੋਮਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ” - ਡਾ. ਅਨਿਲ ਧੀਰ**

12 Healthy Eating Habits

- ਗਰਮ ਮੌਸਮ 'ਚ ਡੀਗਾਈਡ੍ਰੋਸ਼ਨ, ਕਥਜ਼, ਚੱਕਰ ਆਉਣੇ, ਸਿਰ-ਪੀੜ੍ਹੀ
ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਪਾਣੀ ਦੇ 7-9
ਗਿਲਾਸ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ
- ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੋਤਲ ਖਾਲੀ ਨਾ ਹੋਣ
ਦਿਓ। ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ
ਪਿਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮਾਂ-ਬਾਪ
ਦੀ ਹੈ।

- ਸਵੇਰੇ ਜਾਗਦੇ ਹੀ ਬਿਨਾ ਕੁੱਲਾ ਕੀਤੇ
ਰਾਤ ਦਾ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਭਾਂਡੇ 'ਚ ਰੱਖਿਆ
ਪਾਣੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਨਾਲ
ਹਾਜ਼ਮਾ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਸਰਤ
ਅਤੇ ਸੈਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਗੀਨ-ਟੀ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਵੱਧ ਬਲੈਕ ਟੀ
ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਐਨਰਜੀ
ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਵਧੇ ਹੋਏ ਕੈਲੈਸਟਰੋਲ
ਵਾਲੇ ਫਾਇਦਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਸੱਭਿਆਚਾਰੀ ਅਤੇ ਫੇਡਿੱਤਾਂ ਨੂੰ
ਤਾਕਤ ਦੇਣ ਲਈ ਡੇਲੀ 15 ਮਿਟ
ਲੰਬਾ ਸਾਹ ਲੈਣ ਤੇ ਛੱਡਣ ਦਾ
ਅਭਿਆਸ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ। ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਜੇ
ਨਥੁਨੇ ਨੂੰ ਅੰਗੂਠੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬੱਥੇ
ਨਥੁਨੇ ਨੂੰ ਅੰਗੂਠੇ ਨਾਲ ਕਵਰ ਕਰਕੇ
ਸਾਹ ਲਵੇ ਤੇ ਛੱਡੋ।
- ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੰਦਰੁਸਤ
ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੀਜ਼ਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ
ਤਾਜ਼ੇ ਫਲ-ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।
- ਇੱਕਲਾਪਨ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋ ਸਕੇ,

Self Care Activities

- Go for a walk
- Create something (write, paint, bake, knit)
- Listen to music
- Play with pets
- Learn a new hobby
- Talk with a friend
- Read
- Watch a movie
- Count things you are grateful for
- Have a warm shower/bath
- Ask for a hug
- Journal
- Sit in the sun
- Do yoga/stretch
- Visualization/grounding activities
- Diffuse essential oils
- Grow a plant
- Listen to a podcast or Ted Talk
- Take a nap
- Enjoy a cup of coffee, tea or hot chocolate
- Pamper yourself (body lotion, pedicure, manicure)
- Watch a funny or interesting YouTube video
- Make a vision board
- Write a bucketlist
- Make a date with a friend/partner

- ਮਿਕਸ ਨਟਸ ਨੂੰ ਰੂਟੀਨ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ
ਕਰੋ।
- ਸਿਰ-ਪੀੜ੍ਹੀ, ਧੂੰਦਲੀ ਨਜ਼ਰ ਤੇ ਖੁਸ਼ਕ
ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਲੈਪਟਾਪ ਅੱਗੇ
ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦੇ
ਅੰਤਰ 'ਤੇ 20 ਸੈਕੰਡ ਲਈ
ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਬੋਕ
ਯਾਨਿ ਆਰਾਮ ਦੇਣ। ਨਜ਼ਰ ਦਾ
ਚਸ਼ਮਾ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਚੰਗੀ
ਕੁਆਲਿਟੀ ਦੇ ਗਲਾਸਿਸ ਇਸਤੇਮਾਲ
ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਭੱਵਿੱਖ 'ਚ ਹੋਣ
  - ਤਾਂ ਐਕਟੀਵਿਟੀ ਕੋਰਸ ਜਾਂ ਕਲੱਬ
ਜੁਆਈਨ ਕਰੋ।
  - ਨੋਟ: ਜੰਕ-ਹੂਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ
ਘੱਟ ਕਰੋ। ਤੇਜ਼ੀ ਮਿਚ-ਮਸਾਲੇਦਾਰ
ਖੁਗਾਕ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਰ ਰਹੋ। ਘਰ ਜਾਂ ਘਰ
ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੁਝ ਵੀ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਕਲਿਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ
ਲੱਛਣ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਬਿਨਾਂ ਦੇਰ ਕੀਤੇ
ਆਪਣੇ ਫੈਮਿਲੀ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ
ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਕਰਾਓ।

-ਡਾ. ਸਤਿਆਵਾਨ 'ਸੌਰ' ਹਰਿਆਣ
94665-26148, 01255281381
ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ USA

ਮੈਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ। ਹਰ ਹੱਥ ਵਿਚ ਮੋਬਾਈਲ ਹੈ, ਹਰ ਜੇਥੇ ਵਿਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਅਸੀਂ ਸੱਚੁੱਚ ਵਧੇਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਕੀ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਕ੍ਰੀਨ 'ਤੇ ਖਿਕਕਦੀਆਂ ਉੱਗਲਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਗਏ ਹਾਂ?

ਲੋਕ ਇਸ਼ਟਿਹਾਰਾਂ, ਵੀਡੀਓਜ਼, ਮੀਮਜ਼, ਗੀਲਾਂ ਅਤੇ ਚਾਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬੇਅੰਤ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਮਗਨ ਹਨ। "ਸਕ੍ਰੈਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ" ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਛੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਸਮਝੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਹੁਣ ਉਹ 30-ਸਕੰਟ ਦੀਆਂ ਛੂੰਘੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ 280-ਅੱਖਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

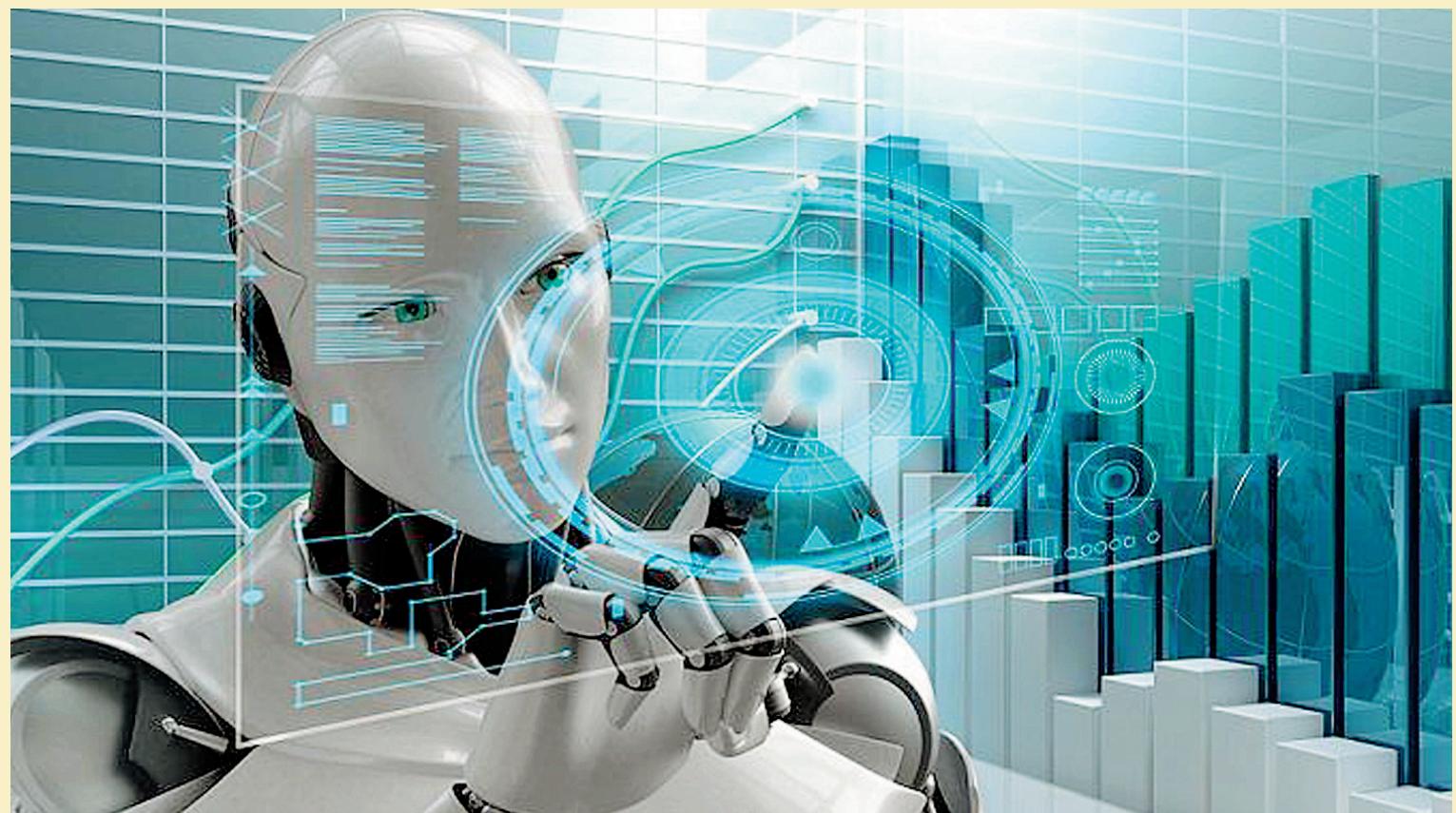
ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਸਤਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰ ਗਿਆਨ ਦੀ ਛੂੰਘਾਈ ਗੁਆਚ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਲੰਬੇ ਲੇਖ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ "ਸਕ੍ਰੈਲ" ਕਰਦੇ ਹਾਂ - ਬਿਨਾਂ ਰੁਕੇ, ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ। ਨਤੀਜਾ?

ਮਾਨਸਿਕ ਬਕਾਵਟ, ਇਕੱਲਤਾ, ਵਿਖਾਵੇ ਦੀ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਉਦਾਸੀ। ਲੋਕ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੈਲਫੀ ਪੋਸਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅੰਦਰੋਂ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। 'ਹੈਸਟੈਂਗ ਖੁਸ਼' ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਛੂੰਘਾ ਖਾਲੀਪਾਂ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਅੱਖੋਤੀ 'ਪ੍ਰਭਾਵ' ਹੁਣ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਲਾਹ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ - ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ, ਰਿਸ਼ਤੇ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਵੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸਤਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼? ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਧਰਮੰਦ। ਜੋ ਲੋਕ ਆਧਿਲੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦਾ ਧੂਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਉਹ 'ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਮਾਹਰ' ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਸਕਰੋਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੇ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਖੰਡਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਧਾਰਮੀ

"ਸਕ੍ਰੈਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ: ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਮਾਨਸਿਕ ਹੁਲਾਮੀ"

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਅੱਖੋਤੀ 'ਧੂਬੰਧਨ' ਹੁਣ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਲਾਹ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ - ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ, ਰਿਸ਼ਤੇ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਵੀ। ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸਤਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼? ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਧਰਮੰਦ। ਜੋ ਲੋਕ ਆਧਿਲੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦਾ ਧੂਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਉਹ 'ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਮਾਹਰ' ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਸਕਰੋਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੇ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਖੰਡਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਧਾਰਮੀ 'ਮਾਈਡੀਡੁਲਨੈਸ' ਦੀ ਗੱਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਧਾਰਮੀ ਅਸੀਂ ਆਧਿਲੀ ਆਧਿਲੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਹਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਗ ਬੁਲਾਰੇ, ਜੀਵਨ ਕੋਚ, ਜੋਤਸੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਪੈਸ਼ਾ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਵਿਚ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੜਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - 'ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖ'। ਇਹ ਸੋਚ ਸਾਨੂੰ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਗੇ ਗੁੰਗਾਹੁੰਨ ਸੱਗਰੀ ਨੂੰ ਜਜ਼ਬ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅੰਸਤਨ, ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨੌਜਵਾਨ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ 4-6 ਘੰਟੇ ਬਿਤਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ?

ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਯੁੱਗ ਵਿਚ, ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ 'ਡਿਜੀਟਲ ਭੁਤ' ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਵਟਸਐਪ 'ਤੇ: "ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਤਰ ਜ਼ਰੂਰ ਪੜ੍ਹੋ..." ਫੇਸਬੁੱਕ 'ਤੇ: "ਇਹ ਫੁੱਟੋ 5 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੋ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਆਵੇਗੀ" ਯੂਟਿਊਬ 'ਤੇ: "ਪਿੜ੍ਹ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਢੂਹ ਕਰਨ ਦਾ ਚਮਤਕਾਰੀ ਉਪਾਂਨਾ"

ਕੀ ਇਹ ਡਿਜੀਟਲ ਇੰਡੀਆ ਹੈ? ਜਾਂ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਿਲਾ?

ਪੜ੍ਹੋ-ਲਿਖੋ ਲੋਕ ਵੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਦੀ ਬਣਾਏ "ਮਹਾਦੇਵ ਚਾਚਾ" ਦੇ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਤੋਂ ਹੱਲ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਡਰ ਵਿਚ, ਉਹ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਭਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਛਾਂਟਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾਈ ਗਈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਝੂਠ ਵੀ ਸੋਚ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਸਕ੍ਰੈਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਇਲਕੀਆਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ - ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਰਤੀਆਂ, ਛੂੰਘੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ - ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਤੁਲਨਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਬੇਚੇਨੀ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੀਲ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵਿਕਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਸੋਚ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਬੋਖਲਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਨੀਂਦ ਦੀ ਕਮੀ, ਧਿਆਨ ਭਟਕਾਉਣਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਚਿੰਤਾ, ਸਵੈ-

ਸ਼ੱਕ, ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦੀਆਂ ਪੁਵਿਰਤੀਆਂ - ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਕ੍ਰੈਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਨਤੀਜੇ ਹਨ। ਕਈ ਅਧਿਐਨਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸਟਾਗਾਮ, ਟਿੱਕਟੈਕ ਅਤੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੋਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਸਵੈ-ਸ਼ੱਕ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਅਜੇਂ ਅਸੀਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ - ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ, ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਤੋਂ। ਅਸੀਂ ਸਕ੍ਰੀਨ 'ਤੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕਲਿੱਪ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਇਸ ਸੋਰ ਵਿਚ, ਆਤਮ-ਨਿਰੀਖਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਿਤੇ ਗੁਆਚ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਜ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਡਿਜੀਟਲ ਫੀਲੋਕਸ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰ ਪੁਨਰਜਾਗਰਣ ਦੀ ਹੈ।

ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇਹ ਸਕਰੋਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਇੱਕਠੇ ਸਾਨੂੰ ਪੁੱਛ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਅਧੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਏ ਨਾ ਬਣਾਓ। ਹਰ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਾ ਕਰੋ, ਪਰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ। ਵਿਗਿਆਨ, ਤਰਕ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਪਣਾਓ।

ਸਕ੍ਰੈਲ ਵਿਚ 'ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ' ਕਿਵੇਂ ਕਰੇਂਦੇ ਵਰਗੇ ਕੋਸ਼ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ' ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ

ਆਦਤ ਬਣ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯੂਟਿਊਬ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ। ਧਰਮ ਨੂੰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਜੋੜੋ, ਡਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਮਝ, ਅੰਨ੍ਹੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ। ਅੱਖੋਤੀ ਚਮਤਕਾਰੀ ਹੱਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।

ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਅਜੇਂ ਅਸੀਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ - ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ, ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਤੋਂ। ਅਸੀਂ ਸਕ੍ਰੀਨ 'ਤੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕਲਿੱਪ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਇਸ ਸੋਰ ਵਿਚ, ਆਤਮ-ਨਿਰੀਖਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਿਤੇ ਗੁਆਚ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਜ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਡਿਜੀਟਲ ਫੀਲੋਕਸ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰ ਪੁਨਰਜਾਗਰਣ ਦੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇਹ ਸਕਰੋਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਇੱਕਠੇ ਸਾਨੂੰ ਪੁੱਛ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਅਧੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਏ ਨਾ ਬਣਾਓ। ਹਰ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਾ ਕਰੋ, ਪਰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ। ਵਿਗਿਆਨ, ਤਰਕ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਪਣਾਓ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਨਾਮ-ਲੇਵਾ ਸੰਗਤ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਹੀਂ ਆਤਮਿਕ ਸੋਝੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਸਾਂਝ ਵੀ ਪੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਹੈ—‘ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਹੋਇ ਸੋਝੀ ਪਾਇਸ਼ੇ’

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਨਿਤ ਨੇਮ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਝੀ (ਗਿਆਨ) ਗੁਰਬਾਣੀ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਕਬਾਲ-ਵਿਚਾਰਾਂ ਗਹੀਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਮਾਨਵ-ਜੀਵਨ ਦਾ ਲਾਹਾ (ਪਾਣੀ ਤੂੰ ਆਇਆ ਲਾਹਾ ਲੈਣਿ) ਲੈਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸਹੀ ਮੰਜ਼ਿਲ (ਗੋਬਿੰਦ ਮਿਲਣ ਕੀ ਇਹ ਤੇਰੀ ਬਰੀਆ) ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਟਕਣ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਫਿਰਦੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਲੋਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਇਸ (ਗੁਰਮਤਿ) ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਮੀਲ ਹੈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਸਬਾ ਚੌਹਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਅਤੇ ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਂ ਅਦਲੀ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਾਰਥਿਕ ਭੂਮਿਕਾ ਸਦਕਾ ਹੀ ਇੱਕ ਚੌਰ ਬਿਰਤੀ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਨਾ ਸਿਰਫ ਚੌਰੀ ਤੋਂ ਹੀ ਤੌਬਾ ਕਰ ਗਿਆ, ਸਗੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸੀਨਾ (ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਛੀਨਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸੀਨਾ) ਵੀ ਬਣ ਗਿਆ।

ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਮਿਲਦੇ ਹਵਾਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਹੁਦਰ ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਜੀਵਨ (ਬਚਪਨ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਨਕਾ ਪਿੰਡ ਸਰਹਾਲੀ ਵਿਚ ਬਤੀਤ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ‘ਸਰਹਾਲੀ ਚੋਰਾਂ ਵਾਲੀ’ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਨਾਨਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਨੇ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਦੇ ਬਾਲ ਮਨ ‘ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਸਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਦਰਿਲੀਜ਼ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਇੱਕ ਨਿੰਜੁਨ ਚੋਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮਾਲ-ਫੁੱਗਰ ਚੋਰੀ ਕਰਨਾ ਉਸ ਦਾ ਕਸਬ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਸਬ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਆਲੀ ਦੀਆਂ ਮੱਝਾਂ ਖੇਲ੍ਹ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਗਾਤੋ-ਗਾਤ ਟਿਕਾਣੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਹੋਏ ਹਨ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਅਦਲੀ ਜੀ, ਚੌਹਲਾ ਸਾਹਿਬ

ਚਾਲੇ ਪਾ ਦਿੱਤੇ। ਸਵੇਰੇ ਉੱਠਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਮੱਝਾਂ ਦੀਆਂ ਭੁਰਲੀਆਂ ਖਾਲੀ ਦੇਖੀਆਂ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੌਰ ਦਾ ਭੁਰਾ ਨੱਪ ਲਿਆ। ਜਿਹੜੇ ਰਾਹ ਭੁਰ ਲੱਗੇ ਸਨ, ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਨੱਪੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਦਰਿਆ ਬਿਆਸ ਵਿਚ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਭਾਵੇਂ ਭੁਰਾ-ਬੋਜ ਮਿਲਣ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਪੈ ਗਿਆ ਪਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕੁੱਝ ਤਾਰੂ ਬੰਦੇ ਬਿਆਸ ਪਾਰ ਕਰ ਗਏ।

ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਇਹ ਲੜੀ ਫਿਰ ਜੁੜ ਗਈ। ਇਸ ਲੜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਵੀ ਅਗਹਾਂ ਵੱਧਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਵੱਧਦੇ-ਵੱਧਦੇ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲੱਗ ਗਏ। ਪਿੱਛੇ ਆਉਂਦੀ ਵਾਹਰ (ਭੀੜ) ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਨੇ ਮੱਝਾਂ ਪਿੰਡ ਚੌਹਲਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇੜਲੇ ਇੱਕ ਛੱਪੜ ਵਿਚ ਵਾੜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪ ਉਸ ਕੁਟੀਆ ਵੱਲ ਨੂੰ ਹੋ ਤੁਹਿਆ, ਜਿਹੜੀ ਛੱਪੜ

ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਸੀ।

ਕੁਟੀਆ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅੱਖੜ ਉਮਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧੂ ਬੰਦਰੀ ਵਿਚ ਲੀਨ ਸੀ। ਸਾਧੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਹੁੰਦੇ ਕੇ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਨੇ ਕਿਹਾ—‘ਬਾਬੀ ਮੈਂ ਚੌਰ ਹਾਂ, ਅੱਜ ਬਚਾ ਲੈ, ਫਿਰ ਕਦੇ ਚੌਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।’ ਜਦੋਂ ਉਸ ਸਾਧੂ ਨੇ ਨੇੜਰ ਖੇਲ੍ਹ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਕਿਹਾ—

‘ਸਾਧੂ ਦੇ ਕੋਲ ਚੌਰ ਨਹੀਂ ਸਿਰਫ ਸਾਧੂ ਹੀ ਟਿੱਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲੱਗ ਗਏ। ਪਿੱਛੇ ਆਉਂਦੀ ਵਾਹਰ (ਭੀੜ) ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਨੇ ਮੱਝਾਂ ਪਿੰਡ ਚੌਹਲਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇੜਲੇ ਇੱਕ ਹੌਸਲਾ ਦੇ ਕੇ ਸਾਧੂ ਨੇ ਇੱਕ ਮਾਲਾ ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਚੌਕੜਾ ਮਾਰ ਕੇ ਵਿਹਿਗੁਰੂ ਸਿਮਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਸਾਧੂ ਦਾ ਇਸ਼ਾਗਾ ਸਮਝ ਕੇ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਵਿਹਿਗੁਰੂ ਦਾ

ਜਾਪ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮੱਝਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵੀ ਕੁਟੀਆ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ—‘ਬਾਬਾ! ਤੇਰੀ ਝੁੱਗੀ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਚੌਰ ਆਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਅੱਜ ਹਿਸਾਬ (ਕੁਟਾਪਾ) ਕਰਨਾ ਹੈ।’

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ—‘ਭਲਿਓ ਲੋਕੋ! ਸਾਧੂ ਕੋਲ ਭਲਾ ਚੌਰ ਦਾ ਕੀ ਕੰਮ? ਤਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁਲੇਖਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਅੰਦਰ ਆ ਕੇ ਦੱਖ ਲਓ, ਇਥੇ ਕੋਈ ਚੌਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।’ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਰਤਾਰ ਭਲੀ ਕਰੇਗਾ।

ਹੌਸਲਾ ਦੇ ਕੇ ਸਾਧੂ ਨੇ ਇੱਕ ਮਾਲਾ ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਚੌਕੜਾ ਮਾਰ ਕੇ ਵਿਹਿਗੁਰੂ ਸਿਮਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਸਾਧੂ ਦਾ ਇਸ਼ਾਗਾ ਸਮਝ ਕੇ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਵਿਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਚੌਕੜਾ ਮਾਰ ਕੇ ਪਿੰਡ ਪਰਤ ਹਾਂ।

ਹੱਥੋਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਕਈ ਅਸੰਭਵ ਕੰਮ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਕਰ ਦਿਖਾਏ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ‘ਭਾਈ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਛੀਨਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸੀਨਾ’ ਅਖਵਾਇਆ।

ਰਮੇਸ਼ ਬੱਗਾ ਚੌਹਲਾ

ਹੈਬੋਵਾਲ ਖੁਰਦ

(ਲੁਧਿਆਣਾ)

ਮੋਬੈਲ : 94631-32719

ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ USA

ਆਲੀ ਦੇ ਲੋਕ ਵਾਪਸੀ ਪਾਉਣ ਲੱਗੇ, ਤਾਂ ਸਾਧੂ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰ ਕੇ ਕਿਹਾ, ‘ਗੁਰਮੁੰਦੇ! ਜਿਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਏ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਰਾ ਕਰਕੇ ਜਾਓ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮੱਝਾਂ ਉਸ ਛੱਪੜ ਵਿਚ ਹਨ ਜਾ ਕੇ ਪਛਾਣ ਲਉ।’

ਪਿੰਡ ਦੇ ਪਤਵੰਤੇ ਜਦੋਂ ਛੱਪੜ ਕੋਲ ਗਏ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਮੱਝਾਂ ਬੁਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਈਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਚਿੱਕੜ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ (ਕਾਲਾ) ਰੰਗ ਬਦਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੱਲ ਨਾ ਬਣੀ ਦੇਖ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਸਾਧੂ ਕੋਲ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਵਧੀਕੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਲੱਗੇ।

ਸਾਧੂ ਨੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੋਲ ਸਾਡਾਈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਬਹਕਤਾਂ/ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਉਂਦਿਆਂ ਮੱਝਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਮੱਝਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਪੰਨ-ਪੰਨ ਭਾਈ ਅਦਲੀ ਜੀ ਕਹਿ ਕੇ ਸੀਸ ਕੁਕਾਇਆ ਅਤੇ ਮੱਝਾਂ ਲੈ ਕੇ ਪਿੰਡ ਪਰਤ ਗਏ।

ਇਸ ਅਦਲ (ਇਨਸਾਫ਼) ਨਾਲ ਚੌਹਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸਾਧੂ ਦਾ ਨਾਂ ਭਾਈ ਅਦਲੀ ਜੀ ਪੁਰਲਿਓ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੋਭਾ ਦੂਣੀ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਸਥਾਨ ‘ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਾਈ ਅਦਲੀ ਜੀ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਲ ਤੋਂ ਪੁਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਵੀ ਗੁਰਕਿਆਂ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਬੀ ਦਾ ਸਾਗ ਜੀਵਨ ਉਸ ਨੇ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲੋਖੇ ਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਕਈ ਅਸੰਭਵ ਕੰਮ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਕਰ ਦਿਖਾਏ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ‘ਭਾਈ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਛੀਨਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸੀਨਾ’ ਅਖਵਾਇਆ।

ਹੋਇ ਨਿਮਾਨਾ ਜਗ ਰਹੁ

ਇਕਵਾਕ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ

ਸੁਲਤਕਾਵਿੰਡ ਵੈਡ,
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।

ਪੰਜਾਬ USA

ਅਹੁਦੇ ‘ਤੇ ਹਾਂ’ ਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਹੀ ਰੱਖਿਅਕ ਹੋਵੋਗੇ?’ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬੋਲਿਆ, ‘ਨਹੀਂ! ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਪਰ ਹਾਂ।’ ਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨੇ ਮੜ ਕਿਹਾ, ‘ਫਿਰ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੈਨਾਪਤੀ ਹੋਵੋਗੇ?’ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਹਾਂ! ਮੈਂ ਮੱਝ ਦਾ ਸੈ

ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ - 1

ਦੋਹਰਾ

ਅਜਾਦੀ ਟੀਚਾ ਰੱਖਿਆ, ਚਿੱਤ ਚ ਕਰ ਅਰਦਾਸ।
ਨਿਸ਼ਚਾ ਪੱਕਾ ਧਾਰਿਆ, ਬਣਿਆ ਸੀ ਇਤਿਹਾਸ।

ਦੱਤਾਰਾ ਛੰਦ

1. ਭਾਰਤ ਹੈ ਦੇਸ਼ ਮੇਗਾ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਕੇ ਮਾਣੇ ਅੱਜ ਅਜਾਦੀ। ਜਿਸ ਝੱਲੀ ਪਿੰਡੇ 'ਤੇ, ਕਦੇ ਗੁਲਾਮੀ ਤੇ ਬਰਬਾਦੀ। ਰੱਤ ਪਾਈ ਸੂਰਮਿਆਂ, ਸਵੈ-ਮਾਣ ਦੀ ਜੋਤ ਜਗਾਈ। ਨਾ ਦੇਣ ਗਦਰੀਆਂ ਦੀ, ਸਾਥੋਂ ਜਾਂਦੀ ਕਦੇ ਭੁਲਾਈ।
2. ਜੋ ਗਏ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਸੀ, ਹੱਡ ਭੰਨਵੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ। ਨਸਲੀ ਵਖਰੇਵੇਂ ਦੇ, ਰਹਿੰਦੇ ਰੈਜ਼ ਵਿਤਕਰੇ ਜਹਦੇ। ਗੱਠ ਨੇ ਹਿੰਦ ਚ ਤਾਂ, ਓਧਰ ਲੁੱਟ ਤੇ ਅੱਤ ਮਚਾਈ। ਨਾ ਦੇਣ ਗਦਰੀਆਂ ਦੀ, ਸਾਥੋਂ ਜਾਂਦੀ ਕਦੇ ਭੁਲਾਈ।
3. ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ ਬੈਠੇ, ਆਖਰ ਨਿਸ਼ਚਾ ਇੱਕ ਪਕਾਊਂਦੇ। ਜੰਗ ਆਰ-ਪਾਰ ਹੋਣੀ, ਕੰਨੋ-ਕੰਨੀ ਖ਼ਬਰ ਪੁਚਾਊਂਦੇ। ਵਿਚ ਸਾਨ ਫ਼ਰਾਸਿਸਕੇ, ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਇਕ ਬਣਾਈ। ਨਾ ਦੇਣ ਗਦਰੀਆਂ ਦੀ, ਸਾਥੋਂ ਜਾਂਦੀ ਕਦੇ ਭੁਲਾਈ।
4. ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨੇ ਨੇ, ਮੌਢੀ ਬਣ ਕਮਾਨ ਸੰਭਾਲੀ। ਮਹਾਨ ਸਿੰਘ ਭਖਨਾ, ਨੀਤੀ ਘੜੇ ਨਾ ਜਾਏ ਖਾਲੀ। ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਗਦਰੀ, ਤੀਲੀ ਨਾਲ ਕਲਮ ਦੇ ਲਾਈ। ਨਾ ਦੇਣ ਗਦਰੀਆਂ ਦੀ, ਸਾਥੋਂ ਜਾਂਦੀ ਕਦੇ ਭੁਲਾਈ।
5. ਉਨ੍ਹੀਂ ਸੌ ਚੌਦਾਂ ਨੂੰ, ਵਿਸ਼ਵ-ਜੰਗ ਵਿਚ ਰੁੱਝੇ ਸਾਰੇ। ਹੈ ਸਮਾਂ ਬੜਾ ਢੁੱਕਵਾ, ਸਿੰਘ ਵਿਸਾਖਾ ਪਿਆ ਵਿਚਾਰੇ। ਕੁਹਰਾਮ ਮਚਾ ਦੇਈਏ, ਰੋਸਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੱਲ ਘੁਮਾਈ। ਨਾ ਦੇਣ ਗਦਰੀਆਂ ਦੀ, ਸਾਥੋਂ ਜਾਂਦੀ ਕਦੇ ਭੁਲਾਈ।
6. ਬਖਸ਼ੀਸ਼, ਹੇਮ, ਮੰਗਲ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ। ਸੁਖਦੇਵ ਕਸ਼ਲ ਜਿਹੇ, ਛੋਜੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣਾ ਲੋਚਣ। ਬਲਵੰਤ ਹਰਿ ਸਿੰਘ ਨੇ, ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸੀ ਹਾਂ ਮਿਲਾਈ। ਨਾ ਦੇਣ ਗਦਰੀਆਂ ਦੀ, ਸਾਥੋਂ ਜਾਂਦੀ ਕਦੇ ਭੁਲਾਈ।
7. ਛੱਡ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਭਾਰਤ ਵੱਲ ਉਡਾਗੀ ਮਾਰੀ। ਹਰਨਮ, ਲਾਲ, ਨੰਦਾ, ਲੱਗੇ ਕਰਨ ਗਦਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ। ਕਰਤਾਰ ਸਰਭੇ 'ਤੇ, ਕਾਂਸੀ ਰਾਮ ਦੀ ਨੀਂਦ ਉਡਾਈ। ਨਾ ਦੇਣ ਗਦਰੀਆਂ ਦੀ, ਸਾਥੋਂ ਜਾਂਦੀ ਕਦੇ ਭੁਲਾਈ।
8. ਉਠ ਰਾਮ ਹਸੀਨਾ ਨੇ, ਲਾਈ ਚਿਣਗ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਸਾਰੇ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ ਵੀ, ਲਾਉਂਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਅਰੇ। ਉਨ੍ਹੀਂ ਸੌ ਪੰਦਰਾਂ ਵਿਚ, ਗਦਰ ਮਚਾਣਾ ਪੱਕ ਪਕਾਈ। ਨਾ ਦੇਣ ਗਦਰੀਆਂ ਦੀ, ਸਾਥੋਂ ਜਾਂਦੀ ਕਦੇ ਭੁਲਾਈ।
9. ਇੰਨੇ ਵਿਚ ਗੋਰੇ ਨੂੰ, ਸੂਰੀਆਂ ਖਬਰ ਪੁਚਾਈ ਸਾਰੀ। ਜਾਲਮ ਨੇ ਸੁਣਦੇ ਹੀ, ਅੱਤ ਸੀ ਕਰੀ ਜ਼ਲਮ ਦੀ ਭਾਰੀ। ਫੜੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਉਹਨੇ, ਕੇਸ ਚਲਾ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਨਾ ਦੇਣ ਗਦਰੀਆਂ ਦੀ, ਸਾਥੋਂ ਜਾਂਦੀ ਕਦੇ ਭੁਲਾਈ।
10. ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ, ਕੇਸ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਸਰਕਾਰਾਂ। ਕੁਝ ਉਮਰ ਕੈਦ ਭੋਗਣ, ਚੁੰਮਿਆ ਰੱਸਾ ਕੁਝ ਸਰਦਾਰਾਂ। ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਸਕ ਨੇ ਜ਼ਲਮਾਂ ਦੀ ਤਾਂ ਹੱਦ ਮੁਕਾਈ। ਨਾ ਦੇਣ ਗਦਰੀਆਂ ਦੀ, ਸਾਥੋਂ ਜਾਂਦੀ ਕਦੇ ਭੁਲਾਈ।
11. ਬਿਆਲੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਜੋ ਫਾਂਸੀ ਚਾੜੇ। ਇੱਕ ਸੌ ਚੌਦਾਂ ਯੋਧੇ, ਅੰਡੇਮਾਨ ਜੇਲ ਵਿਚ ਤਾੜੇ। ਕਰਤਾਰ ਸਰਭੇ ਨੇ, ਵਿਚ ਜਵਾਨੀ ਮੌਤ ਵਿਆਹੀ। ਨਾ ਦੇਣ ਗਦਰੀਆਂ ਦੀ, ਸਾਥੋਂ ਜਾਂਦੀ ਕਦੇ ਭੁਲਾਈ।
12. ਸਖ਼ਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ, ਭਾਵੇਂ ਗਦਰ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਬੀਜ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ, ਇਸਨੇ ਹਰ ਦਿਲ ਵਿਚ ਸੀ ਬੋਇਆ। ਦਿਲੋਂ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇਵੇ, ਜਾਂਦਾ ਸੀਸ 'ਰੂਪਾਲ' ਝੁਕਾਈ। ਨਾ ਦੇਣ ਗਦਰੀਆਂ ਦੀ, ਸਾਥੋਂ ਜਾਂਦੀ ਕਦੇ ਭੁਲਾਈ।

-ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਪਾਲ, ਲੁਧਿਆਣਾ
+91-98147-15796

ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੈਲਗਰੀ (+1 (825)734-0545)

ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ USA

ਉਹ ਮਹਾਨ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਜਿਉਂਦੇ ਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ

There are men and men but
every stone is not a gem.

ਬੰਦੇ ਬੰਦੇ ਵਿਚ ਅੰਤਰ, ਕੋਈ ਭੁੱਲ ਤੇ ਕੋਈ ਕੰਕਰ।
ਉਹ ਬੰਦੇ ਮਰਕੇ ਵੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ,
ਜਿਹੜੇ ਹੱਕ, ਸੱਚ ਤੇ ਇਨਸਾਫ ਲਈ ਆਪਾ ਵਾਰ ਜਾਂਦੇ

ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਤਾਂ ਹਰ ਇਨਸਾਫ ਜਿਉਂਦਾ ਏ
ਪਰ ਮਹਾਨ ਮਨੁੱਖ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਨੇ
ਜਿਹੜੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਜਾਮ ਪੀ ਜਾਂਦੇ
ਉਹ ਆਪਣਾ ਆਪ ਤਾਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਨੇ
ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਸਕਦੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਮੜੀਆਂ 'ਤੇ ਸਦਾ ਮੇਲੇ ਲੱਗਦੇ
ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖਾਤਰ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪਾ ਜਾਂਦੇ
ਇਥੇ ਭੇਡਾਂ, ਬੱਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪੁੱਛਣਾ ਨਹੀਂ
ਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਧੰਨ ਅਪਾਰ ਹੁੰਦਾ

ਜਿਹੜੇ ਸਮਾਜ ਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਕੁੱਝ ਕਰ ਜਾਂਦੇ
ਉਹ ਪਾ ਜਾਂਦੇ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਨੂੰ
ਜਿਹੜੇ ਖਹਿ ਜਾਂਦੇ ਨਾਲ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੇ
ਕਾਨੀ ਸਦਾ ਹੀ ਰਹੀ ਲਿਖਦੀ ਖੂਨੀ ਪੱਤਰੇ
ਸਮਾਂ ਸੂਝ ਦੀਆਂ ਛੁਗੀਆਂ ਉਲਾਰਦਾ ਰਿਹਾ

ਬੰਜਰ ਚਲੇ ਕਿਸੀ ਐਰ ਪੇ
ਤੜ੍ਹਪਤੇ ਹਮ ਹੈ

ਦਰਦ ਹਮਾਰੇ ਜਿਗਰ ਮੈਂ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਜਹਾਂ ਕਾ
ਸ਼ਹੀਦੋਂ ਕੀ ਚਿਤਾਉਂ ਪਰ ਲਗੋਂਗੇ ਹਰ ਵਰਸ ਮੇਲੇ
ਵਤਨ ਪਰ ਮਰ ਮਿਟਨੇ ਵਾਲੋਂ ਕਾ ਜਿਹੀ ਬਾਕੀ ਨਿਸ਼ਾਂ ਹੋਗਾ

-ਮਾਸਟਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ, ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ
530-777-0955

ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ USA

ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ

ਫੁਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੁਹਾਣੇਂ ਪਥ ਧਰੇ ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ।
ਚਮਕਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਜੰਨਤ ਕਰੇ ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ।
ਵਿਖੋਗੀ ਵੇਦਨਾ ਰੋਚ ਸੁਘੜ ਸੰਯੋਗ ਦੀ ਆਸ਼ਾ,
ਪਰ੍ਹਾਂ ਜਾ ਕੇ, ਗਲ੍ਹੋਂ ਲਹਿ ਕੇ ਮਰੇ ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ।
ਮਧੂਰ ਮਲਹਾਰ ਰਿਮਿਕਿ ਤੇ ਸੁਹਾਣੀ ਪਵਣ ਨੂੰ ਜਿੱਤਕੇ,
ਤੇਰੀ ਚੁੰਨੀ ਜੇ ਲਹਿਰਾਵੇਂ ਡਰੇ ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ।
ਸਿਰਫ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਬੱਦਲੀ ਬੜਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ,
ਤਦੇ ਹੀ ਆਂਵਦਾ ਮੇਰੇ ਘਰੇ ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ।
ਨਦੀ ਨਦ ਨਾਲਿਆਂ ਅੰਦਰ, ਪਹਾੜਾਂ ਦੇ ਉਲਾਰਾਂ ਵਿਚ,
ਕਦੀ ਏਧਰ ਕਦੀ ਓਧਰ ਤਰੇ ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ।
ਸੁਹਾਗਣ ਹੋ ਕੇ ਜਦ ਕਲੀਆਂ ਕਰਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦੀ ਉਸਤਤ,
ਚਮਨ ਦੀ ਮਾਂਗ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਬੂ ਭਰੇ ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ।
ਤੇਰੇ ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਤੋਂ, ਤੇਰੇ ਤ੍ਰਿੰਝਣ ਦੇ ਜਾਦੂ ਤੋਂ,
ਤੇਰੇ ਬਸ ਇਕ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਹਰੇ ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ।
ਦੁਖਾਂਤੀ ਬਿਜਲੀਆਂ ਦੇ ਹਾਦਸੇ ਟਕਰਾਵ ਬੱਦਲਾਂ ਦੇ,
ਭਲਾ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਸਦਮੇ ਜਰੇ ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ।
ਧਰਤ ਦੇ ਸੀਨੇ ਜਦ ਤਪਸ, ਹੁੰਮਸ, ਤਪਨ ਵਧ ਜਾਏ,
ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿਚ ਵਰੇ ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ।
ਲੁਕਾ ਕੇ ਅਪਣੀ ਝੇਲੀ ਵਿਚ ਸਵਾਤੀ ਬੁੰਦ ਦੀ ਅਗਨੀ,
ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਸੱਤਰੰਗੀ ਪੀਂਘ ਠਰੇ ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ।
ਅਨੇਕਾਂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨੇ ਫਲ ਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਹੈ,
ਉਤੇ ਪੁੱਤੇ ਪੂਰੀ ਕਰੇ ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ।
ਪਕੜੇ ਚਾਹ ਜਲੇਬੀ ਮਾਲ ਪੂੜੇ ਖੀਰ ਦੇ ਜਾਇਕੇ,
ਸਵਾਦੀ ਤੱਤ ਲਾਰਾਂ ਵਿਚ ਭਰੇ ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ।
ਕਦੀ ਸਾਨੂੰ ਵੀਂ ਅਪਣੀ ਬੇੜੀ ਦੇ ਵਿਚ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਵੀਂ,
ਕਿ 'ਬਾਲਮ' ਤੇਰੇ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਰੇ ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ।

-ਬਲਵਿੰਦਰ 'ਬਾਲਮ'

ਓਕਾਰ ਨਗਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਪੰਜਾਬ)

ਮ. 98156-25409

ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ USA

ਪਿਆਸ ਸਾਵਣ

ਕਿਣ ਮਿਣ ਕਿਣ ਮਿਣ, ਪੈਂਦੀਆਂ ਕਣੀਆਂ,

ਤਿੱਪ ਤਿੱਪ ਰਿਮ ਝਿੰਮ, 'ਕੱਠੀਆਂ ਜਣੀਆਂ।

ਘਟਾ ਘਨਘੋਰ ਹੈ ਛਾਈ,

ਛੰਮ ਛੰਮ ਛਹਿਬਰ ਵੇ,

ਛਹਿਬਰ ਸਾਵਣ ਲਾਈ।

ਰੁਣ ਕੁਣ ਰੁਣ ਕੁਣ, ਮੇਰ ਪਾਣ ਦੁਹਾਈ ,

ਪਿਹੁ ਪਿਹੁ ਪਿਹੁ, ਪਾਪੀਰੇ ਨੇ ਲਾਈ,

ਸਾਵਤੀ ਬੁੰਦ ਨ 'ਬਿਆਈ,

ਮੈਂ ਮਰ ਗਈ ਪਿਆਸੀ

Gurjatinder S. Randhawa

REALTOR CA DRE licence # 01490567

Gurjatinder S. Randhawa

REALTOR CA DRE licence # 01490567

web: www.RealtorRandhawa.com

garysingh123@yahoo.com

**FOR SALE & PURCHASE OF
ANY KIND OF PROPERTY**
**ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਘਰ ਖਰੀਦਣ
ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।**

Gurjatinder S. Randhawa
916-320-9444